میلاد حضرت عباس(ع) مبارک باد

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۱۶ اسفند ۱۴۰۰
• ۴ شعبان ۱۴۴۳
• ۷ مارس ۲۰۲۲

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۲۰۱۵ • پیاپی ۳۳۳۳ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

گفت‌وگوی اختصاصی

مدیر دولتی به درد خودروسازی نمی‌خورد

محسن رفیق‌دوست می‌گوید به‌عنوان کسی که معتقد است محسن رضایی باید رئیس‌جمهوری می‌شد به او مشاوره می‌دهم. محسن رفیق‌دوست، نخستین وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از جمله کسانی است که نام او همیشه در میان نظریه‌پردازان اقتصادی مطرح بوده است. رفیق‌دوست معتقد است محسن رضایی باید رئیس‌جمهوری می‌شد و بر همین اساس هم هنوز جلسات اقتصادی را با او برگزار می‌کند. وی می‌گوید برای بسیاری از مشکلات اقتصادی امروز به کابینه راهکار داده است. از اظهارات رفیق‌دوست پیداست که وی نه تنها مخالف سرسخت بدنه دولت به شکل و شمایل امروزی است، بلکه این بدنه را بی‌خاصیت هم می‌داند.

۱۴

موافقت مشروط مجلس با حذف ارز ترجیحی

معیشت دوباره قربانی می‌شود؟

۲

پای کوپن دوباره به اقتصاد ایران باز شد ۷
حذف یک‌باره ارز ترجیحی، معیشت را سخت‌تر می‌کند ۹
اعمال سیاست حمایتی حرف اول و آخر را می‌زند ۱۰
طلسم ارز تک‌نرخی شکسته می‌شود؟ ۱۵

عکس: آیدا فریدی

یادداشت

شادی‌های مان را با هم تقسیم کنیم

۱۶

گزارش روز

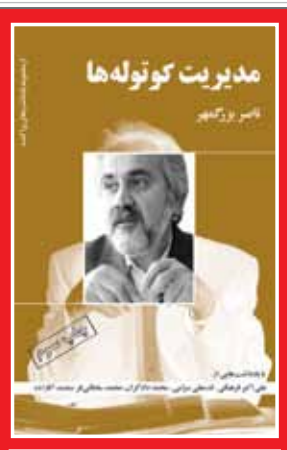
بررسی مزایا و معایب خصوصی‌سازی سرخابی‌ها

احتمال سقوط از چاله به چاه سهامدار متضرر

خصوصی‌سازی باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس طی سال‌های گذشته مطرح بوده اما هیچ‌گاه به نتیجه نرسیده است. پس از حذف این دو باشگاه از لیگ قهرمانان آسیا و با توجه به اینکه مالکیت مشترک دولت بر این دو باشگاه یکی از دلایل اصلی حذف آنها از این لیگ عنوان شد، فرآیند واگذاری سرخابی‌ها در بازار سرمایه شتاب گرفت. بدین‌ترتیب سازمان خصوصی‌سازی در دو ماه اخیر تمهیدات ویژه‌ای برای عرضه سرخابی‌ها در بورس تدارک دید. روز شنبه ۱۴ اسفند فرابورس با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد میزان سهام قابل عرضه استقلال بیشتر از پرسپولیس است. طبق این گزارش در جریان پذیره‌نویسی سهام این دو باشگاه، ۱۱.۵ درصد از سهام باشگاه استقلال که معادل یک میلیارد و ۲۳۶ میلیون سهم است و ۱۰ درصد از سهام پرسپولیس که معادل یک میلیارد و ۳۴ میلیون سهم این باشگاه است از طریق بازار پایه فرابورس عرضه می‌شود. در صورت فروش همه سهام این دو باشگاه، ۳۵۰ میلیارد تومان نقدینگی به باشگاه پرسپولیس و ۳۶۰ میلیارد تومان منابع مالی جدید به استقلال تزریق می‌شود. با این وجود، نگرانی‌هایی نسبت به تداوم شرایط تاریک این باشگاه‌ها و متضرر شدن خریداران این سهام وجود دارد. بدون تردید این باشگاه‌ها هواداران بسیاری دارند که اقدام به خرید سهم این دو باشگاه خواهند کرد اما توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که این اقدام نباید به تکرار اشتباهات گذشته مسئولان در روند خصوصی‌سازی و بازار سرمایه و رفع مشکلات از جیب مردم منجر شود.

۱۱

کتاب بهترین هدیه است

توزیع، موسسه فرهنگی مطبوعاتی صمت

۱- جهت خرید مبلغ ۹۰۰/۰۰۰ ریال به شماره کارت ۶۰۳۷۹۹۱۸۹۹۹۷۷۰۷۲ بنام موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت نزد بانک ملی واریز و فیش را به شماره ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸ ارسال نمایید و یا با تلفن ۸۸۱۱۰۵۳۰۶ تماس بگیرید
۲- نماینده در سطح شهرستان‌ها پذیرفته می‌شود

کتابفروشی‌های معتبر

پارسیان کتاب آتی ساز مجتمع تجاری واحد۸ **تلفن:** ۲۲۳۴۱۴۱۳
کتاب لارستان مطهری ابتدای لارستان شماره ۱۰۰ **تلفن:** ۸۸۸۹۹۳۶۵
کتاب اکباتان شهرک اکباتان فاز ۲ بین بلوک ۱۵ و ۱۳ **تلفن:** ۴۴۶۶۸۲۶۹
کتاب و تحریر دانش تهرانپارس خ ۱۱۵ تقاطع رشید و بهار **تلفن:** ۷۷۷۲۷۳۴۶
کتاب دارینوش قلهک جنب سینما فرهنگ شماره ۱۵۹۰ **تلفن:** ۲۲۰۰۰۴۰۰
کتابسرای میعاد فاطمی رو به روی برج بیمه ایران شماره ۱۴۴ **تلفن:** ۸۸۹۸۱۹۲۷
کتاب گویا خیابان کریمخان‌زند روبه روی ایرانشهر شماره ۹۱ **تلفن:** ۸۸۸۳۸۴۵۳
کتابفروشی فردوسی بزرگراه رسالت خیابان منصوری شماره ۷۵ **تلفن:** ۲۲۵۰۱۸۵۰
نشر کتاب مس شهرک اکباتان فاز یک بلوک C۲ بین ورودی ۲ و ۳ **تلفن:** ۴۴۶۵۹۰۳۵
نشر چشمه خیابان کریمخان زند، نبش میرزای شیرازی، شماره ۱۶۱ **تلفن:** ۸۸۹۰۷۷۶۶
نشر ثالث خیابان کریمخان‌زند بین ایرانشهر و ماهشهر شماره ۱۵۰ **تلفن:** ۸۸۳۲۵۳۷۷
کتاب شهر ایران فلکه دوم صادقیه آیت الله کاشانی ابتدای رامین **تلفن:** ۴۴۰۴۳۰۹۰
کتابفروشی شفق شهرک غرب بلوار دادمان خ شفق نبش کوچه آفتاب **تلفن:** ۸۸۵۶۶۲۲۰
پژوهش مجیدیه مجیدیه شمالی ضلع شمالی میدان ملت شماره ۸۶۰ **تلفن:** ۲۲۵۳۹۱۸۲
نشر باغ ولیعصر نرسیده به تجریش رو به روی پمپ بنزین شماره ۱۳۱۲ **تلفن:** ۲۲۷۱۸۵۵۵
کتاب ریشه ستارخان خیابان یکم دریان نو مجتمع مفید طبقه شماره ۲۲ **تلفن:** ۶۶۵۱۸۱۴۷
نشر فرهنگستان رسالت مترو علم و صنعت خیابان حیدرخانی شماره ۲۷ **تلفن:** ۷۷۸۰۳۸۲۳
کتابفروشی گلستان نارمک میدان هلال‌احمر خیابان گلستان شماره ۱۷۵ **تلفن:** ۷۷۹۹۸۷۱۷
کتاب ملک ولنجک-بلوار دانشجو-گلستان شرقی- مجتمع تجاری ولنجک **تلفن:** ۲۲۴۳۹۵۴۹
شهر کتاب داروگ خیابان کریمخان زند بین ایرانشهر و ماهشهر شماره۱۳۲ **تلفن:** ۸۸۳۱۹۷۴۰
انتشارات هاشمی پاسداران مقابل خیابان گل نبی دشستان چهارم شماره ۱۳۳ **تلفن:** ۲۲۸۹۰۶۲۷
کتابفروشی محسن پیروزی بین پل دوم و سوم خیابان بوستان نبش بوستان ۱۰ **تلفن:** ۳۳۱۹۶۴۵۸
بانک کتاب شرق تهرانپارس خیابان ۲۱۴ شرقی بعد از چهارراه ۱۳۴ شماره ۴۹۰ **تلفن:** ۷۷۳۹۵۱۲۳
کتاب شهر تهران شریعتی بین ملک و بهار شیراز رو به روی بانک ملی شماره ۴۲۰ **تلفن:** ۷۷۶۲۶۳۶۱
کتاب و نوشت‌افزار بوستان شهرک قدس بلوار فرحزادی ۱۸متری مطهری شماره ۷۱ **تلفن:** ۲۲۰۸۸۸۱۰
انتشارات زند خیابان کریمخان زند، بین خیابان خردمند و میدان هفت تیر، شماره ۵۸ **تلفن:** ۸۸۳۰۰۲۹۶
شهر کتاب مجیدیه بزرگراه رسالت، بعد از چهارراه مجیدیه جنوبی، خیابان شهید همایی **تلفن:** ۸۸۴۲۳۸۳۹
شهر کتاب قبا پاسداران خیابان گل نبی خیابان شهید ناطق نوری شماره ۵۶ بوستان کتاب **تلفن:** ۲۲۸۵۵۱۷۰
کتاب مولانا انتهای خیابان ستارخان بعد از بازار سنتی فاز ۲ مجتمع گلها ط۲ واحد ۲۱/۳۱۲ **تلفن:** ۴۴۲۸۰۱۴۱

سر مقاله

جنگ روسیه بر صفحه شطرنج تجارت با ایران

محمدرضا مودودی
مدیرخانه ترویج تجارت جهانی

در حالی که پوتین روسیه با ورود به باتلاق اوکراین، هر روز کثیف‌تر و آلوده‌تر می‌شود(!) بسیاری از مدیران اقتصادی داخلی بر این باورند که جنگ روسیه علیه همسایه‌اش که منجر به تحریم این کشور از سوی جامعه جهانی شده، فرصتی طلایی برای ایران فراهم می کند تا بازار صادراتی خود در این کشور همسایه را گسترش دهد؛ بازاری با ظرفیت سالانه ۲۳۰ میلیارد دلار که فرصتی حتی فراتر از افق ۱۴۰۴ صادراتی ایران را فرا رویش می گستراند. برخی نیز با واکاوی ظرفیت‌های بالقوه همکاری، فرصت تجاری ۶۰ میلیارد دلاری بازار روسیه را برآورد کرده و معتقدند ظرفیت‌های تولیدی ایران قادر به پاسخگویی به آنهاست، اما براساس واقعیت‌های تاریخی، پرسش این است که آیا به‌راستی ایران توان سهم گیری از این بازار بزرگ منطقه را دارد و آیا قادر است از این فرصت (خلاف تجربیات مشابه گذشته)، بهره‌ای تاریخی ببرد؟! و در نهایت آیا قرار گرفتن روسیه در همان فضای تحریمی که ایران سال‌هاست در آن محبوس است، به توسعه همکاری‌های اقتصادی و گسترش تجارت دو کشور کمک می کند؟

واقعیت این است که ایران تنها کشوری نیست که چنین تحلیل‌های تجاری را در حاشیه جنگ اوکراین در دستور کار قرار داده و در حال محاسبه هزینه و درآمد و ریسک این وضعیت است، بلکه دیگر کشورها از جمله چین و ترکیه و سایر همسایگان و متحدان روسیه نیز از هم‌اکنون فعالیت‌های اجرایی خود را آغاز کرده و قطار تجارت خود را روی ریل لجستیک و ساختارهای پشتیبانی توسعه‌یافته به حرکت درآورده‌اند و به‌نظر می‌رسد تا ما مشغول محاسبه هزینه و فایده و چگونگی اجرای این پروژه روی کاغذ هستیم، آنها نیمی از این مسیر را با سرعت توفانی پیموده باشند.

به‌ویژه در بخش زیرساخت‌های نرم و سخت تجاری ما با معضلات جدی و بسیاری مواجهیم؛ معضلاتی نظیر قوانین دست‌وپاگیر و مقررات سرگیجه‌آور، تعرفه‌های متفاوت از دنیا، نبود روابط بانکی، حضور نداشتن در پیمان‌های منطقه‌ای و کاستی‌های حمل‌ونقل و لجستیک که در تجارت با همسایگان، همواره حلقه مفقوده و پاشنه آشیل ما بوده است.

زیرساخت‌هایی که نیازمند سال‌ها سرمایه‌گذاری، پیرایش و هوشمندسازی و مدیریت حرفه‌ای هستند، در حالی که کشورهای توانمندی چون چین، ترکیه و امارات با بسترسازی و در عین حال چابک‌سازی فرآیند جذب نخبگان، مشارکت در تصمیم‌گیری و مانع‌زدایی قوانین، توانسته‌اند به‌سرعت قطار بزرگ تجاری خود را به حرکت واداشته و خلأبازارهای جدید و دیرین خود را پر کنند و برای بازارهای جدیدی نظیر روسیه تحریم شده و اوکراین جنگ‌زده نیز برنامه‌ریزی و اقدام کنند؛ واقعیتی که شاید باید رأی ممتنع امارات در محکومیت روسیه در شورای امنیت را نیز بر همان مبنا قضاوت و تحلیل کرد.

فراموش نکنیم حتی سقوط دولت اوکراین هم به همان نسبتی که روسیه تحریم‌شده را تبدیل به بازار ویژه برای تجارت می کند، اوکراین تحت تسلط روسیه را نیز مبتلا به تحریم‌های روسیه خواهد کرد؛ بنابراین بازار روسیه پساجنگ حتی بزرگ‌تر از مرزهای جغرافیایی امروزش خواهد بود و هر دو کشور از شمال دریای سیاه و دریای آزوف تا رود دانوب و اروپای شرقی، فرصتی بالقوه برای کشورهایی خواهند بود که دارای ظرفیت بهره‌برداری از این فرصت تجاری هستند و برنامه توسعه صادرات، تعمیق نفوذ اقتصادی و افزایش دامنه و برد تجاری خود را در پهنای این جغرافیای بزرگ دنبال می کنند.

با این وصف و براساس تجربه تاریخی، از هم‌اکنون می‌توان پیش‌بینی کرد ایران برای سهم گیری سریع از این بازار نه انعطاف‌پذیری لازم را دارد و نه برای چنین فرصت‌هایی سرمایه‌گذاری و ظرفیت‌سازی تولیدی، تجاری و زیرساختی کرده است.

به‌نظر می‌رسد وضعیت پیش آمده برای روسیه، نگاه این کشور را بیش از ما، معطوف به بازار ایران کند تا خلأ پیش آمده در اثر تحریم‌ها را با نفوذ در بازار ایران جبران کند و البته برای چنین راهبردی، ابزار و زیرساخت‌های لازم را نیز در اختیار دارد.

در حالی که ایران از مشکلات عدیده‌ای همچون کمبود زیرساخت‌های لجستیکی، گران و ناکارآمد بودن سیستم حمل‌ونقل بین‌المللی، نبود ظرفیت تولیدی در مقیاس صادراتی برای بسیاری از محصولات موردنیاز بازار روسیه، نبود خطوط اعتباری کافی برای تضمین برگشت پول شرکت‌های ایرانی و نبود روابط بانکی فعال، ضعف استانداردهای طرف روسی، توانمند نبودن بازرگانان ایرانی در کلاس جهانی و حرفه‌ای، نبود شرکت‌های ایرانی برای مذاکرات تجاری و مشکلات تنظیم بازار داخلی و بروکراسی اخذ مجوز صادرات و.... رنج می‌برد، روسیه می‌تواند به اتکای پیمان اوراسیا، حجم صادرات محصولات خود به ایران را افزایش دهد و حتی تولید داخلی ایران را نیز تهدید کند.

در حقیقت سهل‌انگاری، انفعال و بی‌تفاوتی دولت‌ها در طول سال‌های گذشته در امر توسعه زیرساخت‌ها، جذب سرمایه برای مگاپروژه‌های صادراتی و توانمندسازی بنگاه‌های تجاری، امروزه تاثیرات خود را نشان می‌دهند و حتی اگر آمارها حکایت از موقعیتی ویژه برای بهبود روابط تجاری و جهش صادراتی داشته باشد، چون این آمادگی همواره به دلایل واهی به تأخیر انداخته شده، هیچ‌گاه چنین فرصت‌هایی تبدیل به موقعیت‌های پایدار نشده‌اند و متاسفانه هنوز هم هیاهوی سراسیمگی بلندتر از برنامه هدفمند به گوش می‌رسد و خیلی دور نیست که این فرصت هم در زمره دیگر افسوس‌ها و حسرت‌های فعالان اقتصادی جای بگیرد.

شاید امروز باید بیش از هیجان توسعه صادرات به روسیه، مراقب فتح بازارهای داخلی به‌دست سربازان بدون چکمه روسیه باشیم که امیدوارند بخشی از بازار چندصد میلیارد دلاری از دست رفته‌شان را با بازار ایران جبران کنند و به این طریق ایران را در صفحه شطرنج تجارت بین‌المللی کیش و مات سازند!

تخریب محیط زیست تخریب منافع ملی است

رهبر معظم انقلاب گیاه زنده را آسایش‌بخش روح و نگهدارنده جسم انسان و منبع رزق خدادادی و همه‌جانبه برای آحاد بشر دانستند و فرمودند: تخریب جنگل‌ها و محیط‌زیست تخریب منافع ملی است.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، به‌مناسبت روز درختکاری و هفته منابع طبیعی، رهبر معظم انقلاب اسلامی دو اصله نهال میوه کاشتند.

رهبر معظم انقلاب، گیاه زنده را آسایش‌بخش روح و نگهدارنده جسم انسان و منبع رزق خدادادی و همه‌جانبه برای آحاد بشر دانستند و تاکید کردند: تخریب جنگل‌ها و محیط زیست و پوشش‌های گیاهی، تخریب منافع ملی است و ویران کردن بخشی از جنگل‌ها برای ساخت‌وساز جز در موارد اضطراری، قطعا به ضرر ملت است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با رد نگاه تزئینی و حاشیه‌ای به محیط زیست، این موضوع را از جمله اساسی‌ترین مسائل کشور برشمردند و گفتند: یکی از کارهای جدی در حفاظت از محیط زیست، حفاظت از دو ثروت عظیم و ذخیره حیاتی ملت‌ها یعنی «آب» و «خاک» و پرهیز از برخورد مسرفانه با آنها است که در این زمینه مسئولان باید به راهنمایی‌های متخصصان توجه کنند.

ایشان در ادامه سازمان محیط زیست و وزارت جهاد کشاورزی را موظف به جلوگیری از تبدیل زمین‌های کشاورزی دانستند و افزودند: این کار به ضرر منافع ملی است و زمین‌های کشاورزی باید توسعه پیدا کند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین با تاکید بر لزوم توسعه انرژی‌های پاک گفتند: توسعه انرژی‌های غیرفسیلی مانند انرژی هسته‌ای که استفاده از آن در دنیا روزافزون است و کشورهای منطقه ما نیز در حال حرکت به سمت آن هستند و نیز انرژی‌های بادی و خورشیدی، باید جدی گرفته شود.

موافقت مشروط مجلس با حذف ارز ترجیحی

معیشت دوباره قربانی می‌شود؟

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی روز یکشنبه در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱ با اجازه به دولت برای حذف کالاهای اساسی از سبد ارز ترجیحی موافقت کردند. در همین راستا دولت برای جبران آثار ناشی از حذف ارز ترجیحی بر قیمت کالا، موظف به پیش‌بینی کالابرگ الکترونیکی شد. همچنین مقرر شد در صورت حذف ارز ترجیحی از هر یک از کالاها نرخ این کالا بیشتر از نرخ شهریور ۱۴۰۰ نشود.

ثبات نرخ کالاهای اساسی برای مجلس مهم است

محمدباقر قالیباف در جریان بررسی موضوع حذف ارز ترجیحی در لایحه بودجه ۱۴۰۱ کل کشور اظهار کرد: پیشنهادی که در زمینه ارز ۴۲۰۰ تومانی مطرح شد، مربوط به کالاهایی که از خارج از کشور تهیه می‌شود، نیست.

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: باید نرخ کالاهای اساسی ثبات داشته باشد. کالاهایی که به مردم داده می‌شود به هیچ‌وجه نباید افزایش نرخ داشته باشد؛ باید شاهد ثبات نرخ کالاهای اساسی باشیم.

رئیس مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: برای مجلس بسیار مهم است که هر روز قیمت‌ها بی‌دلیل افزایش نیابد؛ البته افزایش قیمت‌ها در بازار جهانی موضوعی روشن است و بحث بنده آن است که نرخ کالاهای اساسی از ثبات برخوردار باشد.

مجلس دست دولت را باز گذاشت

رئیس کمیسیون جهش تولید مجلس شورای اسلامی گفت: مجلس دست دولت را در حذف ارز ترجیحی و اعطای کالابرگ نبست و دولت مجاز شد از هر طریق که مطمئن است، افزایش مخارج خانوار و مصرف‌کنندگان را جبران کند.

سیدشمس‌الدین حسینی در گفت‌وگو با مهر، درباره مصوبه اخیر مجلس مبنی بر اینکه دولت در صورت تثبیت نرخ کالاهای اساسی به نرخ شهریور ۱۴۰۰ مجاز است ارز ترجیحی را حذف کند، گفت: لایحه بودجه ۱۴۰۱ ازسوی دولت با فرض حذف ارز ترجیحی ارائه شده بود، اما برخی نمایندگان مجلس شورای اسلامی درباره اینکه در رفاه خانوار و بحث هزینه‌های درمانی چه اتفاقاتی می‌افتد دغدغه داشتند.

وی افزود: کمیسیون تلفیق مصوبه‌ای داشت که براساس آن معادل ۹ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی پیش‌بینی شده بود که البته آن هم بیشتر درباره مابه‌التفاوت مطرح شده بود. این مصوبه در بحث درآمدی مجلس تصویب شد که نرخ ارز باید ETS شود. از طرفی باتوجه به همان دغدغه‌ای که در کمیسیون تلفیق وجود داشت در بحث هزینه امروز در مجلس اصلاحاتی اعمال شد. رئیس کمیسیون جهش تولید مجلس تاکید کرد: در بحث هزینه‌ای مجلس به این جمع‌بندی رسید که به دولت اجازه دهد اگر اصرار بر حذف ارز ترجیحی دارد، این کار را انجام دهد؛ اما به این شرط که منابع مابه‌التفاوت ریالی آن را پیش‌بینی کرده باشد. حسینی تصریح کرد: دولت اجازه دارد حدود ۱۸۰ هزار میلیارد تومان از محل تبصره ۱۴ مابه‌التفاوت برای اصلاح ارز ترجیحی استفاده کند. نکته مهم این است که مجلس تاکید کرده اگر دولت بخواهد ارز ترجیحی را اصلاح کند باید جبران رفاه مردم و تعیین منابع لازم برای کالاهای اساسی مصرف‌کنندگان را پیش‌بینی کند. همچنین از طریق بیمه پوشش لازم را برای بخش سلامت فراهم آورد؛ به این ترتیب دغدغه مجلس نیز در مسیر حذف ارز ترجیحی لحاظ شد، یعنی ضمن آنکه اجازه اصلاح نظام ارزی به دولت داده شده، منابع لازم برای جبران افزایش احتمالی هزینه‌های خانوار و همین طور هزینه‌های سلامت در نظر گرفته شده است. حسینی درباره کالابرگ الکترونیکی تصریح کرد: درباره کالاهای اساسی ترجیح نمایندگان مجلس این بود که از کالابرگ الکترونیکی استفاده شود، با این وجود مجلس دست دولت را نبست و اعلام کرد: دولت مجاز است از هر طریق جایگزین که مطمئن باشد، افزایش مخارج خانوار و مصرف‌کنندگان را جبران کند. وی در پاسخ به این سوال که مجلس و دولت چطور بر سر فراهم شدن ترتیبات لازم ازسوی دولت به توافق خواهند رسید؟ گفت: نیاز نیست دولت برای حذف کالاهای اساسی از سبد ارز ترجیحی بار دیگر به مجلس بیاید. مجلس به دولت اجازه‌ای داده و برای آن قیدی گذاشته که متناسب با این قید و اجازه عملکرد دولت ارزیابی خواهد شد.

کج‌سلیقگی در آستانه سال نو

رئیس انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان همزمانی اجرای قانون جدید مالیات بر ارزش افزوده و حذف ارز ترجیحی در ایام عید و ماه رمضان را کج‌سلیقگی توصیف کرد و گفت: برای این ایام باید اقداماتی در نظر گرفته شود که مردم دچار کمبود و خسران در سبد معیشت نشوند.

به گزارش ایسنا، مهدی نجف‌پور، در نهمین همایش تقدیر از واحدهای برتر حامی حقوق مصرف‌کنندگان با بیان اینکه اجرای قانون جدید مالیات بر ارزش افزوده، کالاهای بیشتری را مشمول این مالیات کرده، اظهار کرد: با اجرای این قانون به‌زودی شاهد ۹ درصد افزایش نرخ خواهیم بود که برای مصرف‌کننده و تولیدکننده مطلوب نیست.

وی همچنین با اشاره به تصمیم اخیر مجلس شورای اسلامی برای حذف ارز ترجیحی، تصریح کرد: ما نمی‌گوییم حذف ارز ترجیحی خوب یا بد است، اما دولت هر قدر هم اقدامات حمایتی در نظر بگیرد، حذف ارز دولتی و آزاد شدن نرخ کالاهای اساسی، اثر خود را بر زندگی مردم خواهد داشت. نجف‌پور با بیان اینکه دستگاه‌های مسئول مثل شرکت پشتیبانی امور دام باید کمک کنند تا اثرات منفی قوانین یادشده کمتر شود، اظهار کرد: برای شب عید و ماه رمضان هم باید اقداماتی در نظر گرفته شود تا مردم دچار کمبود و خسران در سبد معیشت نشوند.

رئیس‌جمهوری تاکید کرد

ممانعت دستگاه‌ها از تغییر کاربری اراضی کشاورزی

رئیس‌جمهوری بر لزوم ممانعت دستگاه‌های دولتی از تغییر کاربری اراضی کشاورزی تاکید کرد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری، سید ابراهیم رئیسی در مراسم روز درختکاری با تبریک اعیاد شعبانیه و ولادت امام حسین (علیه‌السلام) و گرامیداشت هفته منابع طبیعی گفت: گرچه در زمینه محیط‌زیست و گسترش فضای سبز شهرداری‌ها، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان محیط‌زیست و دستگاه‌های مختلف مسئولیت دارند اما صیانت اثربخش از محیط‌زیست و موفقیت در این عرصه در گرو همراهی و مشارکت همه مردم است.

وی با بیان اینکه حفظ محیط‌زیست بر توسعه اولویت دارد، اظهار کرد: اگر محیط‌زیست دچار آسیب شود، مردم و زندگی آنها مختل می‌شود؛ بنابراین گسترش فضای سبز و صیانت از محیط‌زیست وظیفه عمومی و همگانی است.

رئیسی در بخش دیگری از سخنانش ضمن تاکید بر ضرورت نقش‌آفرینی فعالانه نهادهای دولتی در حفاظت از منابع طبیعی و محیط‌زیست، از همه دستگاه‌های ذی‌ربط خواست با تمام توان در مقابل تغییر کاربری اراضی کشاورزی بایستند و تحت هیچ شرایطی اجازه ندهند سوداگران با انگیزه‌های مادی، در مسیر تخریب محیط‌زیست گام بردارند.

رئیس‌جمهوری با قدردانی از تلاش مجموعه‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد در زمینه صیانت از محیط‌زیست ضرورت تشویق فعالیت‌های آنان را موردتاکید قرار داد و گفت: بدون تردید با حضور و مشارکت آحاد مردم می‌توان اقدامات چشمگیری در زمینه درختکاری و گسترش فضای سبز انجام داد و مردم در این زمینه از انگیزه و اشتیاق کافی برخوردارند.

رئیسی بر ضرورت توسعه گردشگری و طبیعت‌گردی در کشور تاکید کرد و گفت: این کار باید با رعایت موازین و دستورالعمل‌های محیط‌زیستی روز به روز در کشور توسعه پیدا کند، چراکه می‌تواند آثار و برکات فراوانی برای مردم داشته باشد.

وی، برخورداری از هوای پاک و سالم را حق مردم دانست و گفت: امروز آلودگی و آلاینده‌ها مردم را اذیت می‌کند؛ از این رو لازم است مسئولان با همت مضاعف و با استفاده از مشارکت و ظرفیت‌های مردمی در جهت رفع این مشکل گام بردارند.

رئیسی تاکید کرد: تمام دستگاه‌های مسئول در قانون هوای پاک وظایف قانونی خود را انجام دهند و اگر در جایی مشکل دارند با مردم در میان بگذارند.

عکس روز

مانور امداد و نجات دریایی کشور در بندرعباس

عکس: تسنیم

ویژه تر از خبر

جزئیات فروش نخستین روز از پذیره‌نویسی سرخابی‌ها

مدیرعامل فرابورس گفت: پذیره‌نویسی سهام باشگاه سرخ‌آبی انجام شد که بر این اساس ۱۶۷ میلیون و ۴۰۳ هزار و ۹۳۰ از سهام باشگاه استقلال و ۱۶۲ میلیون و ۲۲۹ هزار و ۱۳۶ از سهم پرسپولیس فروش رفت.

به گزارش مهر میثم فدایی گفت: از ساعت ۹:۳۰ تا ۱۱:۳۰ پذیره‌نویسی سهام دو باشگاه پرسپولیس و استقلال انجام شد که براین اساس ۱۶۷ میلیون و ۴۰۳ هزار و ۹۳۰ از سهام باشگاه استقلال توسط ۱۷۹ هزار و ۱۸۵ نفر و ۱۶۲ میلیون و ۲۲۹ هزار و ۱۳۶ از سهم پرسپولیس توسط ۲۰۱ هزار و۲۵۴ نفر خریداری شده است.

براساس آخرین اطلاعیه منتشر شده از سوی فرابورس، یک میلیارد و ۲۳۶ میلیون و ۹۹ هزار و ۶۵۶ سهم جدید استقلال ناشی از سلب حق تقدم در نماد معاملاتی «استقلال» از ۱۵ اسفند به مدت ۳۰ روز پذیره‌نویسی خواهد شد.

طبق تصمیمات اتخاذ شده قرار است به هر یک از هواداران باشگاه استقلال هزار و ۳۰ سهم با نرخ ۲ هزار و ۹۱۰ ریال تعلق گیرد و آمار موجود حاکی از آن است که هر سهامدار نیازمند ۳۰۰ هزار تومان نقدینگی برای مشارکت در این پذیره‌نویسی است. از سوی دیگر قرار است یک میلیارد و ۳۴ میلیون و ۸۴۰ هزار و ۵۶۷ سهم جدید پرسپولیس ناشی از سلب حق تقدم در نماد معاملاتی «پرسپولیس» از ۱۵ اسفند به مدت ۳۰ روز پذیره‌نویسی (تا زمان اتمام پذیره‌نویسی) شود.

در سهام باشگاه پرسپولیس به هر سهامدار ۸۸۵ سهم با نرخ ۳هزار و ۳۸۷ ریال اختصاص پیدا می‌کند و سهامداران برای خرید سهام این باشگاه نیاز به ۳۰۰ هزار تومان نقدینگی دارند. پذیره‌نویسی سهام جدید ناشی از سلب حق‌تقدم در افزایش سرمایه شرکت‌های فرهنگی ورزشی استقلال ایران (سهامی عام) و فرهنگی ورزشی پرسپولیس (سهامی عام) در قیمت‌های اعلام شده انجام می‌شود.

متقاضیان می‌توانند یک سفارش فعال در هر نماد در سامانه داشته باشند، ویرایش حجم یا حذف سفارش فقط در زمان تعیین شده توسط ناظر مجاز است و پس از پایان زمان پذیره‌نویسی امکان ویرایش یا حذف سفارش وجود نخواهد داشت.

کارمزدهای پذیره‌نویسی سهام از خریداران و براساس ضوابط مصوب سازمان بورس اخذ می‌شود و خریداران علاوه بر مبلغ خرید، مبلغ کارمزد پذیره‌نویسی را پرداخت می‌کنند.

گسترش صنعت
صمت
دوشنبه
۱۶ اسفند ۱۴۰۰
۴ شعبان ۱۴۴۲
۷ مارس ۲۰۲۲
شماره ۲۰۱۵
پیاپی ۳۳۳۳

دست‌اندازهای نوسازی وسایط‌نقلیه

تولید خودرو ۵۰ درصد افزایش می‌یابد

مدیر دولتی به درد خودروسازی نمی‌خورد

www.sanatnewspaper.com

تحلیل روز

در آستانه خصوصی‌سازی سرخابی‌ها بررسی شد

تعاونی، جایگزینی برای خصوصی‌سازی

خصوصی‌سازی، کدام تیم‌های فوتبال مطرح ایران را منحل کرد؟

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

خصوصی‌سازی دو باشگاه استقلال و پرسپولیس در شرایطی در دستور سازمان خصوصی‌سازی قرار گرفته که تجربه‌ها نشان می‌دهد خصوصی‌سازی نه‌تنها در فوتبال که حتی در صنایع هم رهاوردی جز شکست نداشته است.

در فوتبال جز تیم تراکتور که این روزها در نیمه دوم جدول قرار دارد، تمام تیم‌هایی که خصوصی شدند یا از سطح اول فوتبال کشور دور شدند یا به‌طور کلی منحل شدند. در این میان تجارب کشورهای دیگر هم نشان می‌دهد گرچه پول‌سازترین لیگ جهان، لیگ برتر فوتبال انگلیس است اما الگوهای دیگری جز خصوصی‌سازی هم برای اداره باشگاه‌های بزرگ جهان وجود دارد. دو تیم اصلی اسپانیا به شکل تعاونی اداره می‌شوند و در آلمان نیز هیچ‌کس اجازه ندارد مالک همه سهام یک باشگاه شود.

پردرآمدترین لیگ فوتبال جهان

لیگ برتر فوتبال انگلیس پردرآمدترین لیگ فوتبال جهان است. براساس اطلاعات ارائه‌شده در سال ۲۰۱۴، ۸ تیم فوتبال انگلیسی در میان ۲۰ باشگاه پردرآمد جهان قرار دارند و همه ۲۰ تیم حاضر در لیگ برتر انگلیس در لیست ۴۰ باشگاه پردرآمد جهان قرار داشتند. سهم لیگ برتر از انگلیس از مجموع ۶ هزار و ۲۰۰ میلیون یورو درآمد سالانه ۲۰ باشگاه ثروتمند جهان، ۲ هزار و ۵۰۰ میلیون یورو یعنی حدود ۴۰ درصد کل درآمد تیم‌های متمول است.

به گزارش صمت فوتبال، ورزشی است که در انگلستان به شکل حرفه‌ای اداره شد و نخستین لیگ اروپا که به این شکل اداره شد، به این کشور تعلق دارد. تاتنهام نخستین باشگاهی بود که سهام خود را در سال ۱۹۸۳ در بورس ارائه و آن زمان ۳.۳ میلیون پوند درآمدزایی کرد. منچستر یونایتد نیز در سال ۱۹۹۱ وارد بورس لندن شد و میان سال‌های ۱۹۹۵ تا ۱۹۹۷، ۱۶ باشگاه دیگر نیز وارد بازار سرمایه شدند. درحال‌حاضر همه باشگاه‌های لیگ برتری انگلیس از راه داد و ستد سهام علاوه‌بر کسب سود به باشگاه‌های خود نیز کمک می‌کنند. تا سال ۲۰۰۰ تمامی باشگاه‌های این کشور به صورت یک شرکت سهامی اداره می‌شدند و کاملا با اصول مدیریت شرکت‌ها هماهنگ بودند.

منچستر یونایتد به‌عنوان باشگاهی پرطرفدار با میانگین ۷۵ هزار تماشاگر در ورزشگاه در هر بازی، در سال ۲۰۱۴-۲۰۱۳ بیش از ۲ هزار میلیارد تومان درآمدزایی داشت. با این همه این تیم پرطرفدار مدت‌هاست به سرمایه‌داری امریکایی فروخته شده و از آن زمان این تیم که پرافتخارترین تیم لیگ برتر بود موفقیت چندانی به دست نیاورده است.

تماشاگران و هواداران این تیم در ۱۵ سال بارها در اعتراض به سیاست‌های مالک باشگاه خود دست به تظاهرات زدند اما توجهی به این اعتراضات نشد و گلیزر به‌عنوان مالک باشگاه همچنان تصمیم‌گیر اصلی است.

در روش باشگاه‌داری انگلیسی هیات‌مدیره باشگاه با انتخاب مدیرعامل از وی انتظار به سود رساندن صاحبان سهام شرکت را دارد؛ بنابراین نگرش انگلیسی‌ها به فوتبال، اقتصادی و بازرگانی است.

سرمربی در این باشگاه‌ها دیگر صرفا مربی نیست بلکه مانند یک مدیر تولیدی یا کارخانه باید با برنامه‌هایی که اجرا می‌کند بتواند از بازیکنان به نحو احسن در رسیدن به اهداف شرکت که چیزی جز سوددهی نیست، بهره گیرد و مدیرعامل را در این زمینه یاری کند.

برخی از تیم‌های لیگ برتر هم به شکل فردی اداره می‌شوند مانند منچستر سیتی یا چلسی که توسط پسر امیر ابوظبی یا رومن آبراموویچ سرمایه‌دار مشکوک و مرموز روس اداره می‌شوند.

الگوی آلمانی و اسپانیایی در مقابل مالکیت فردی

آلمان بخشی از تولید ناخالص خود را از راه سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش و رونق اقتصاد ورزش به دست می‌آورد. در لغلب باشگاه‌های لیگ فوتبال آلمان سهامدار نمی‌تواند بیشتر از ۴۹ درصد سهام یک باشگاه را بخرد. کمتر مشاهده می‌شود که در لیگ آلمان یک نفر سهام عمده و مالک اصلی یک باشگاه فوتبال باشد.

با این حال، یکی از معضلاتی که سلامت مسابقات را می‌تواند به خطر بیندازد این است که یک سهامدار ممکن است همزمان سهام دو باشگاه را بخرد. بایرن مونیخ نمونه‌ای موفق از این کشور است که بیشتر توسط پیشکسوتان خود اداره می‌شود. این باشگاه درآمد ۴۸۷.۵ میلیون یورویی در حالی به‌عنوان سومین باشگاه پردرآمد جهان شناخته می‌شود که مالکیت آن را اعضای باشگاه و هواداران برعهده دارند. این باشگاه حدود ۶۰ درصد از کل درآمد سالانه خود را از طریق فعالیت‌های تجاری و اقتصادی (حدود ۲۹۲ میلیون یورو) تامین می‌کند. همچنین میزان استقبال هواداران برای تماشای این تیم بسیار بالاست و حدود ۷۲ هزار و ۸۸۲ نفر در هر بازی آنها حضور دارند. این امر سبب شده درآمد این تیم از بلیت‌فروشی بازی‌های بایرن مونیخ حدود ۸۸ میلیون یورو شود. در اسپانیا معمولا یک سهامدار نمی‌تواند سهامی بیش از ۵ درصد داشته باشد. در این کشور باشگاه‌های بزرگی چون بارسلونا و رئال مادرید و به صورت انجمن ثبت شده‌اند و مالکیتشان به شکل تعاونی است؛ به این معنا که رئال مادرید به هوادارانش تعلق دارد و همین هواداران رئیس باشگاه خود را انتخاب می‌کنند. این باشگاه پرطرفدار که در هر بازی به‌طور میانگین ۷۴ هزار نفر در استادیوم بازی‌های آن را تماشا می‌کنند، در حالی به‌عنوان متمول‌ترین باشگاه جهان شناخته می‌شود که سالانه حدود ۵۵۰ میلیون یورو درآمد دارد و بخش عمده آن (۴۲ درصد) ناشی از فعالیت‌های تجاری و اقتصادی آن است. رقیب این تیم، یعنی بارسلونا بهترین نمونه‌ای است که روشن می‌کند چگونه یک باشگاه فوتبال می‌تواند به شکل تعاونی اداره و در عین حال در عرصه اقتصادی و ورزشی هم توفیق حاصل کند. مالکان این باشگاه که چهارمین باشگاه متمول جهان است نه تاجران و غول‌های اقتصادی بلکه هوادارانش هستند که تعداد سهامداران این تعاونی را به ۱۵۰ هزار نفر رسانده و هر عضو مبلغی به‌طور سالانه به باشگاه پرداخت می‌کنند. هیات‌مدیره و رؤسای این باشگاه را اعضای ۱۵۰ هزار نفری آن تعیین می‌کنند.

این باشگاه با برنامه‌ریزی در زمینه توسعه فوتبال پایه و شناسایی استعدادهای فوتبالی در آکادمی فوتبال خود، موسوم به لاماسیا، توانسته سرمایه فوتبال و مالی خوبی را کسب کند. باشگاه بارسلونا بیش از آنکه به استخدام بازیکنان و ستاره‌های فوتبالی مشغول باشد و بابت این دست از فعالیت‌ها هزینه هنگفتی را بپردازد، به پرورش استعدادی فوتبالی نوجوانان و به شکل‌دهی، بسط و حفظ انسجام تیم خود می‌پردازد. از همین راه توانسته موجب پیشرفت اقتصادی و فوتبالی تیم محبوب خود را فراهم کند. دیدارهای این تیم در استادیوم خانگی آنها نیوکمپ، به‌طور میانگین با حضور ۷۷ هزار هوادار برگزار می‌شود که به کسب درآمد سالانه ۱۱۶.۸ میلیون یورویی از این محل منجر شده است.

خصوصی‌سازی در فوتبال ایران شکست خورده است

اگر به لیست تیم‌های ایرانی که خصوصی شده‌اند نگاه کنیم تقریبا هیچ مثال موفقی از خصوصی‌سازی را نمی‌توان ذکر کرد. تیمی چون داماش گیلان که به مه آفرید امیرخسروی تعلق داشت پس از اعدام او دوباره به هیات فوتبال گیلان واگذار شد و دیگر به سطح اول فوتبال باز نگشت. باشگاه بهمن کرج که در اوایل دهه ۷۰ فعال بود اکنون تعطیل شده است. ابومسلم مشهد، تیم نخست استان بزرگ خراسان پس از خصوصی شدن، به‌طور کلی فعالیت‌های فوتبالی خود را تعطیل کرد. مشابه این اتفاق برای برق شیراز، قدیمی‌ترین تیم حرفه‌ای شیراز هم رخ داد و اکنون این تیم مدت‌هاست در لیگ برتر و دسته یک دیده نشده است. استیل آذین دیگر تیمی بود که به شکل خصوصی اداره می‌شد. این باشگاه با سرمایه حسین هدایتی و حمایت معنوی علی پروین کار خود را آغاز کرد و پس از مدتی به لیگ دسته دوم سقوط کرد و با دستگیری هدایتی، تمام فعالیت‌های فوتبالی خود را کنار گذاشت و منحل شد. راه‌آهن تهران از قدیمی‌ترین تیم‌های پایتخت را هم با واگذاری به بابک زنجانی به سمت انحلال بردند. استقلال اهواز که زمانی پرطرفدارترین تیم خوزستان بود و حتی نایب قهرمان لیگ برتر هم شده بود به برادران شفیع‌زاده واگذار شد و مدت‌هاست از سطح اول فوتبال کشور دور شده است. اگر فراموش نکرده باشیم ملوان بندر انزلی، محبوب‌ترین و پرسابقه‌ترین تیم شمالی کشور بود. این تیم اغلب در سطح اول فوتبال کشور وجود داشت و به بخشی از هویت مردم انزلی تبدیل شد. اما این تیم هم خصوصی شد ولی با گذشته یک سال و نیم مالک باشگاه، فعالیت‌های خود را متوقف کرد و باشگاه به دست شورای شهر افتاد. این تیم در سال ۹۴ به لیگ یک سقوط کرد و نیم دهه است در لیگ برتر حضور ندارد. ملوان شانس اول صعود به لیگ برتر است اما مدت‌هاست دوباره زیر نظر نیروی دریایی ارتش اداره می‌شود. باشگاه‌های تبریزی بیشترین تجربه را از خصوصی‌سازی دارند. محمدرضا زنوزی که ابتدا باشگاه گسترش فولاد را خرید، در گام بعدی تراکتورسازی تبریز را هم به لیست اموالش افزود. پس از یکی دو فصل اما امروز حال و روز تراکتور خوب نیست. این تیم در نیمه دوم جدول قرار دارد. تراکتور قطب فوتبالی غرب کشور است و زمانی نه چندان دور مدعی قهرمانی در لیگ ایران بود و اکنون از این خوشحال است که به دسته پایین‌تر سقوط نمی‌کند.

> از میان تیم‌های ایرانی که خصوصی شده‌اند تقریبا هیچ مثال موفقی از خصوصی‌سازی را نمی‌توان ذکر کرد

سخن پایانی

دولت ایران در یک دهه گذشته به‌ویژه دچار مضیقه فراوان اقتصادی شده است. طبیعی است در این شرایط دولت‌ها تمایل داشته باشند بخش‌های هزینه‌زا را رها کنند و از این طریق به وضعیت بخش مالی خود سر و سامان دهند. با این همه نباید فراموش کنیم تیم‌های پرطرفدار فوتبال و در اینجا باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس، صرفا یک سرگرمی برای هواداران خویش نیستند. فوتبال هواداران متعصب در سراسر جهان دارد که با هر پیروزی و شکستی ممکن است دچار احساسات متفاوتی شوند. چنانچه خصوصی‌سازی برای این دو باشگاه شکست بخورد، پیامدهای آن به مراتب بیش از خصوصی کردن دیگر تیم‌ها خواهد بود. با توجه به محدودیت‌های مالی دولت، نمی‌توان و نباید خواهان تداوم وضعیت فعلی بود. اما صرف کاستن از هزینه‌ها نمی‌تواند بهانه مناسبی برای در پیش گرفتن یک سیاست خاص باشد. از واگذاری این دو باشگاه به بخش عمومی-دولتی (مانند شهرداری‌ها) تا تعاونی، الگوهای جایگزینی هستند که از یک سو هزینه‌های دولتی را کاهش می‌دهند و از سوی دیگر به ورزش همگانی و ترویج زندگی سلامت هم کمک می‌کنند. تعاونی آن الگویی است که هم هواداران را می‌تواند در تصمیم‌گیری تیم‌های خود دخیل کند و هم آنها را شریک سود و زیان تیم‌های‌شان. گرچه بستر تعاونی در کشور وجود ندارد اما از نهادهای عمومی می‌توان برای دوره گذار تا آماده شدن بستر تعاونی استفاده کرد. باید توجه کرد یک اظهارنظر وزیر هواداران این دو تیم را معترضانه به خیابان می‌کشد. حال اگر این باشگاه‌ها دچار وضعیتی شبیه دیگر تیم‌های خصوصی شود، ابعاد این اعتراضات هم می‌تواند شدت یابد.

نظرگاه

برخورد با هیجانات فضای مجازی

میثم فدایی- مدیرعامل فرابورس:

واگذاری باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس اقدامی پرچالش بود که در ۳ ماه گذشته توسط مسئولان فرابورس و سازمان خصوصی‌سازی انجام شد. ابتدا گمان می‌کردیم این اقدام به نتیجه نرسد اما تلاش رئیس سازمان خصوصی‌سازی مثال‌زدنی بود و با پیگیری‌های وی پروژه به نتیجه رسید. هیچ‌گاه تصور نمی‌کردم مدیر دولتی در نخستین روزهای فعالیت خود زیر بار افشای اطلاعات برود، در این زمینه تلاش مدیران دو باشگاه ستودنی بود.

هر دو باشگاه در روزهای چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه همه افشائیات خود را انجام دادند و اکنون هم در حال تکمیل هستند. درخواست ما از مدیران عامل دو باشگاه، هواداران و بازیکنان فعلی این است تا از ایجاد هرگونه هیجان در عرضه اولیه و معاملات ثانویه پرهیز کنند. مشاوره سرمایه‌گذاری برای این دو سهام و باقی سهام هیچ تفاوتی ندارد و مشمول قانون‌گذاری اوراق بهادار می‌شود؛ بنابراین باید از ایجاد هیجان روی نرخ تابلو جلوگیری شود.

اثراتی را که از این موضوع در سال ۹۹ شاهد بودیم، بسیار ناگوار بود و اثرات بلندمدت آن برای این باشگاه‌ها نامناسب است؛ بنابراین باید از هیجانات جلوگیری شود تا سهامداران متضرر نشوند. از طریق هماهنگی‌های انجام‌شده با سازمان خصوصی‌سازی، ۱۰ درصد از سهام دو باشگاه به سهامداران خرد تعلق می‌گیرد و سهامداران در هر باشگاه می‌توانند حداکثر ۳۰۰ هزار تومان سفارش بگذارند و بیشتر از آن امکان‌پذیر نیست. هواداران فارغ از اینکه تمایل به خرید دارند یا خیر، در ابتدا باید اطلاعیه روی سایت سامانه کدال را ملاحظه کنند و با آگاهی کامل خرید کنند تا متحمل ضرر و زیان و معاملات هیجانی نشوند. با این حال، همچون گذشته مانعی برای مشارکت افراد خارج از کشور وجود ندارد، در این مدل افزایش سرمایه واریز نرخ اسمی نداریم و هرچه در تابلو خریداری می‌کنند هم اسمی آن هست و هم سلف آن هست و از لحاظ اجرای مدل یکی از آسان‌ترین شیوه‌ها برای افزایش سرمایه است. درباره نظارت‌های حاکم بر روند معاملات سهام سرخابی‌ها و سایر مسائل مهم در روند پذیره‌نویسی سهام، نیز باید گفت نرخ اعلام شده در پذیره‌نویسی سهام سرخابی‌ها، عددی است که توسط کارشناسان رسمی دادگستری و هیات واگذاری تایید شده است. بهتر است از این به بعد مدیران باشگاه‌ها به فعالیت‌های اقتصادی برای بهبود وضعیت درآمدی بپردازند و اجازه دهند قیمت‌گذاری را بازار انجام دهد. همچنین مانند سایر سهام مورد معامله در بازار سهام، نظارت دائمی بر روند معاملات این دو سهام وجود دارد و معاملات در صورت بروز هرگونه دستکاری قیمتی تایید نخواهد شد. در همین راستا اگر کانالی در این زمینه اقدام به اغواگری کند همانند دیگر سهام به این مسئله ورود و برخورد خواهیم کرد. همچنین در معاملات ثانویه فرابورس معاملات و نیز فضای مجازی مورد رصد قرار خواهند گرفت. در برنامه‌ریزی واگذاری این باشگاه‌ها برای نخستین‌بار در فرآیند درج نماد این باشگاه‌ها از همه نهادهای مالی دعوت شده و انتقادها مورد بررسی قرار گرفت. همچنین دو باشگاه صورت‌های مالی خود را توسط سازمان حسابرسی، حسابرسی و بعد از تایید ارزش این باشگاه‌ها، مجوز ثبت را نزد سازمان بورس دریافت کردند. پس از طی این مراحل، گزارش افزایش سرمایه شرکت‌های استقلال و پرسپولیس تهیه و در سایت کدال منتشر شد که این گزارش در سازمان حسابرسی و هیات واگذاری تایید شده است.

نوزدهمین همایش تعالی سازمانی با موضوع تعالی و نوآوری پایدار سازمانی برگزار شد

نوزدهمین همایش تعالی سازمانی با موضوع تعالی و نوآوری پایدار سازمانی و نوزدهمین دوره اعطای جایزه ملی تعالی سازمانی با اهدای تقدیرنامه سه ستاره به شرکت‌های ایده‌پردازان صنعت فولاد و مهندسین مشاور پیشگامان فولاد جنوب و صنعت فولاد شادگان و گواهی تعهد به تعالی به شرکت صنعتی و معدنی توسعه فراگیر سناباد برگزار شد.

به گزارش خبرنگار روابط‌عمومی فولاد خوزستان، نوزدهمین همایش تعالی سازمانی سوم اسفندماه ۱۴۰۰ با حضور محسن صالحی‌نیا رئیس هیات عامل ایدرو، ابوالفضل کیانی‌بختیاری مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی، میرسامان پیشوایی رئیس سازمان ملی بهره‌وری ایران و جمعی از مدیران شرکت‌های فعال عرصه‌ی صنعت و تولید در ساختمان سازمان مدیریت صنعتی تهران برگزار شد و از برگزیدگان نوزدهمین جایزه ملی تعالی سازمانی با اهدای تقدیرنامه و گواهی تعهد به تعالی تقدیر شد.

در ابتدای همایش حمیدرضا بابایی‌مسلمان دبیر نوزدهمین همایش تعالی سازمانی، با بیان اینکه دامنه شمول تعالی سازمانی در حوزه های ساخت و تولید، خدمات، سلامت، آموزش و بخش عمومی است، افزود: تندیس زرین، تندیس سیمین، تندیس بلورین و تقدیرنامه برای تعالی سازمانی و گواهی تعهد به تعالی سازمانی، ۵ جوایز تعالی سازمانی در این دوره‌ها بوده است.

در ادامه حمیدرضا بابایی مدیر مرکز تعالی سازمانی شرایط کرونایی را دلیل ارزیابی مجازی همایش تعالی سازمانی اعلام کرد و افزود: جایزه ملی تعالی سازمانی از سال ۸۲ و با هدف ایجاد فضای رقابتی در تعالی سازمان‌ها، ایجاد زمینه تبادل اطلاعات موفق و الگوبرداری دیگر سازمان ها ایجاد شده است.

ابوالفضل کیانی‌بختیاری مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی دیگر سخنران مراسم گفت: در دنیای کسب و کار، نوآوری‌ها بیشتر از جنس خدمت‌افزایی و پایدار خواهد بود. به نحوی که محصول سنتی یا محصول ناشی از نوآوری تدریجی به اضافه نوآوری در خدمات منجر به خدمت افزایی می‌شود. نوآوری‌های پایدار باید در فرهنگ شرکت گنجانده شود. برخلاف نوآوری‌های سنتی که بیشتر در یک بخش یا واحد تحقیق و توسعه جداگانه انجام می‌شوند، نوآوری‌های پایدار زمانی موفق‌تر خواهند بود که عمیقاً در فرهنگ شرکت تعبیه شده باشند. در نوآوری پایدار، انجام همان کارها به‌گونه‌ای کارآمدتر و با صرف منابع کمتر و حداقل اثرات زیست‌محیطی امکان‌پذیر است.

مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی ادامه داد: پایداری در قلب مدل EFQM جای دارد و سازمان در کنار خلق و ارائه ارزش پیشنهادی پایدار برای ذینفعان خود و البته در اغلب موارد مشتریان، باید وظیفه توجه و مراقبت از اکوسیستمی که در آن فعالیت می‌کند را نیز عهده‌دار شود. البته که ارائه ارزش پیشنهادی و ارتقای عملکرد برای هر سازمانی اهمیت بسیاری دارد، اما این به تنهایی کافی نیست و شرایط اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی اکوسیستمی که سازمان در آن فعالیت می کند نیز باید به طور جدی در نظر گرفته شود.

در ادامه مراسم میرسامان پیشوایی رئیس سازمان ملی بهره‌وری ایران، فوری ترین مسئله ای کشور را بهبود وضعیت اقتصادی و فضای کسب و کار دانست و اظهار داشت: اگر نتوانیم در چندسال آینده این بهبود را ایجاد کنیم، تبعات آن نه تنها برای ما بلکه برای نسل‌های آینده نیز باقی خواهد بود. باید از منابع در دسترس خود به نحوه احسن استفاده کنیم. در ۱۰ سال گذشته متوسط رشد اقتصادی ما نیم درصد بوده است، در حالی که متوسط رشد بهره وری طی این مدت منفی یک درصد بوده است. در طول برنامه پنجم توسعه متوسط رشد بهره‌وری ما منفی ۱.۲ و در طول برنامه ششم توسعه منفی ۰.۳ درصد بوده است. در بخش خدمات، صنعت و معدن، نفت و گاز متوسط رشد بهره‌وری ما منفی بوده است و تنها حوزه‌ای که طی ۱۰ سال گذشته متوسط بهره‌وری مثبت داشته بخش کشاورزی بوده است.

گزارش خبرنگار ما حاکی است، در پایان مراسم از شرکت‌های ایده پردازان صنعت فولاد و مهندسین مشاور پیشگامان فولاد جنوب و صنعت فولاد شادگان با اهدای تقدیرنامه سه ستاره و شرکت صنعتی و معدنی توسعه فراگیر سناباد با اهدای گواهی تعهد به تعالی تقدیر شد.

یادداشت

معاینه فنی در معادله کسب‌وکار

عباس مجیدی‌نژاد-رئیس انجمن صنفی مراکز معاینه فنی کشور

با در نظر داشتن نهادهای درگیر در سیاست‌گذاری اقتصادی در کشور به‌صورت یک سیستم در فرآیند حکمرانی، ناهماهنگی در اجزا، کارآیی این سیستم را به‌شدت تنزل خواهد داد. در شرایط اقتصادی حاضر مدام شاهد نوسانات مهم در عملکرد اجزای این سیستم هستیم. در شرایطی که اقتصاددانان تثبیت اقتصاد کلان را یکی از وظایف اصلی نهادهای حاکمیتی می‌دانند، آیا از سیستمی که خود مکررا دچار تغییرات اساسی می‌شود، می‌توان انتظار داشت به ثبات اقتصاد کمک کند؟ در چند دهه اخیر در مقاطعی خاص شعارها یا قوانینی به‌عنوان نقشه اصلی سیاست‌های اقتصادی کلان در کشور مطرح بوده‌اند. البته عدم‌هماهنگی در اجزای سیستم حکمرانی، سازمان‌محوری و تحمیل سلایق شخصی به‌جای منافع ملی و سازمانی، عاملی برای از دست رفتن چندین هزار میلیارد سرمایه ملی شده است. شوک‌های اقتصادی به‌دلیل عدم‌برنامه‌ریزی از طریق نهادهای متولی اجرایی خود باعث اتلاف سرمایه‌های بخش خصوصی شده است. ما در این مجال، اتلاف و از بین رفتن سرمایه‌های بخش خصوصی در حوزه خود را موردبررسی قرار می‌دهیم. یکی از مهم‌ترین مواردی که نباید از نظر دور داشت سوءاستفاده به‌ویژه استانداری‌ها و سازمان شهرداری در کشور از موضوع معاینه فنی خودرو است. معاینه فنی برای «انجام بازدیدهای کارشناسی و آزمون‌های فنی برای تایید سلامت فنی، صحت عملکرد تجهیزات و سامانه‌های ایمنی و انطباق میزان انتشار آلایندگی وسایل‌نقلیه موتوری با شاخص‌های مصوب محیط‌زیستی، مبتنی بر استانداردهای مصوب ملی و در صورت لزوم، منطقه‌ای یا جهانی» بوده و برای جلوگیری از مرگ‌ومیر و آلودگی در فرآیند ایمنی و زیست‌محیطی است. در صورتی که مراکز معاینه فنی برای استانداری‌ها در استان‌های گوناگون، مغازه‌ای برای کسب‌وکار قلمداد شده و با افتخار در سایت‌های مربوط به خود با دادن آمار تعداد شاغلان در این بخش خودنمایی می‌کند. با کمال تاسف در ادوار گذشته همیشه شهرداری‌ها به‌دنبال درآمد بودند و استانداری‌ها برای اشتغال مانور می‌دادند اما در دولت سیزدهم افزایش قیمت‌ها، ماهیت حرفه‌ای این فرآیند را در هاله‌ای از ابهام فرو برده است.

باشگاه خبرنگاران جوان از فوت بیش از ۱۹ هزار نفر در سال به علت تصادفات رانندگی خبر داده و سردار سیدکمال هادیانفر، رئیس پلیس راهور ناجا دراین‌باره گفته «در کشور بیش از ۳۰ سازمان اداری سهمی در جلوگیری از وقوع سوانح رانندگی دارند که از این تعداد، ۸ نهاد به‌طور مستقیم و ۲۲ نهاد دیگر به‌طور غیرمستقیم، دارای سهم هستند.

۸۱ درصد سهم سایر نهادها و سازمان‌هایی مانند وزارت بهداشت، وزارت راه و شهرسازی، وزارت کشور، صداوسیما، اورژانس، هلال‌احمر، شهرداری‌ها، شرکت‌های بیمه‌گذار و... است.

بررسی تعداد تصادفات کشور از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۹ نشان می‌دهد در مجموع ۸ میلیون و ۲۹۹ هزار و ۶۱۰ مورد تصادف در این مدت رخ داده که میانگین سالانه آن ۵۳۳ هزار و ۳۰۰ مورد تصادف است.

مجموع متوفیان ۲۹۳ هزار و ۱۱۹ نفر است که متاسفانه به‌طور میانگین سالانه ۱۹ هزار و ۵۴۱ نفر جان خود را در تصادفات از دست داده‌اند.»

آیا به‌راستی در این حوزه می‌توان نگاهی برای کسب‌وکار و درآمد داشت؟ اما پنداری که اولویت برای نهادهای متولی ما حقوق شهروندی و ایمنی در بیابان و خیابان به باد فراموشی سپرده شده و به انحای مختلف یا در جهت کسب درآمد بوده است یا مانورهای تبلیغاتی برای نشان اشتغالزایی. همین نگاه منفعت‌طلبانه بوده که این حرفه را به حاشیه کشانده و بخش خصوصی در این فرآیند به‌شدت مورد بی‌مهری و تضییع حقوق قرار گرفته است. دلیلی بر این مدعا را می‌توان نرخنامه مراکز معاینه فنی دانست که طی دو سال گذشته افزایشی نداشته و قصد آن است که نرخی را ابلاغ کنند که براساس مستندات سال ۱۳۹۹ که آن هم در قالب اسناد واقعی در نیامده و در عمل مراکز معاینه فنی مبتنی بر سرمایه‌گذاری انجام‌شده مجبور به ادامه این روند هستند که خود یکی از چالش‌های اساسی بوده و اخلاق در این حرفه را که رکن اساسی است با تهدید به نیاز مادی با ابهام مواجه کرده است. البته اگر نهادهای متولی به‌جای تحمیل قدرت خود در راستای کسب درآمد نگاهی استرتژیک به این حوزه داشتند و کاهش آمار تصادفات را نقشه راه قرار می‌دادند، قطعا این امر منافع مادی و معنوی برای شهروندان داشته و موجب رفاه خواهد شد. اما مدیریت سنت‌گرا که فقط به فکر حفظ میز ریاست است، محور اصلی این راه بوده و انحراف از محور ماهیت معاینه فنی باعث از بین رفتن بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان سرمایه بخش خصوصی شده است.

واردات خودرو منوط به موافقت مجمع

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی درباره نشست مجمع تشخیص مصلحت نظام برای بررسی مصوبه خودرویی مجلس توضیحاتی ارائه کرد.

لطف‌اله سیاهکلی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره نشست مجمع تشخیص مصلحت نظام برای بررسی مصوبه خودرویی مجلس، گفت: در این جلسه، فضا تلطیف شده بود و به نظر می‌رسد مشکلی وجود نداشته باشد. امیدوارم مجمع تشخیص مصلحت نظام با واردات خودرو موافقت کند.

نماینده مردم قزوین، آبیک و البرز در مجلس شورای اسلامی افزود: در این جلسه تنها مخالف بانک مرکزی بود، این نهاد مطرح می‌کرد که ما سازکار لازم برای کنترل ارز جهت واردات خودرو را نداریم، پیش از این نیز بانک مرکزی این ایراد را به مصوبه قبلی گرفته بود که برای رفع این مشکل مقرر شد ارز موردنیاز برای واردات خودرو فقط از محل صادرات خودرو، قطعات خودرو یا سایر کالاها و خدمات مرتبط با انواع صنایع نیرومحرکه تامین شود تا ایراد مدنظر بانک مرکزی نیز رفع شود؛ مقرر است بانک مرکزی دراین‌باره به صورت کتبی پاسخ دهد.

این نماینده مجلس یازدهم همچنین درباره الزام خریداران خودرو به پرداخت مالیات ارزش‌افزوده به‌دلیل تاخیر خودروسازان در تحویل خودروها، تصریح کرد: خودروسازان باید مالیات ارزش‌افزوده خودروهایی که زمان تحویل آنها پیش از ۱۳ دی بود اما به دلیل بدعهدی دیرتر از موعد مقرر تحویل دادند را بپردازند.

سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس ادامه داد: خودروسازان باید هزینه بدعهدی خود در تحویل خودروهای پیش‌فروش‌شده را پرداخت کنند.

کارشناسان در بررسی یکی از محورهای فرامین هشت‌گانه رئیس‌جمهوری مطرح کردند

دست‌اندازهای نوسازی و سایط نقلیه

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

اجرای قانون هوای پاک با وجود تردد حجم زیادی خودرو فرسوده سبک و سنگین در کشور عملا به محاق رفته است. این قانون با افزایش آلودگی هوا در شهرهای کشور ۲۵ تیر ۹۶ به تصویب رسید. با وجود تاکید بر جایگزین کردن خودروهای فرسوده که در آن سال آمار آنها بیش از ۲۰۲ هزار خودرو برآورد شده بود، همچنان شاهد کاهش سال به سال روزهای پاک در کلانشهرهایی مانند تهران هستیم. برنامه‌ریزی زمانی برای طرح جایگزینی خودروهای فرسوده در دولت قبل در حالی ۳ سال در نظر گرفته شده بود که شاهد هستیم بی‌نتیجه مانده است.

طی بازدیدی که رئیس‌جمهوری از یکی از خودروسازان داشت، فرمانی با ۸ محور در حوزه تولید خودرو صادر کرد که یکی از این محورها مربوط به از رده خارج کردن ۲۰ هزار خودرو به‌طور سالانه بوده که لازم‌الاجراست. آیا این عدد دست‌یافتنی است؟ با توجه به حجم بالای خودروهای فرسوده در کشور، آیا عدد ۲۰ هزار خودرو، پاسخگوی وضعیت فعلی آلودگی هوای کشور است؟

عکس: صمت

آمار فرسوده‌ها

پیش‌تر محمود مشهدی‌شریف، رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی اسقاط خودرو درباره وضعیت اسقاط خودروهای فرسوده به صمت گفته بود که در سال ۹۸ بین ۷۷۰۰ تا ۷۸۰۰ خودرو فرسوده اسقاط شدند. این آمار در سال ۹۹ به بیش از ۱۳ هزار خودرو رسید و امسال هم این عدد تا حدود نیمه بهمن، بیش از ۳۳ هزار خودرو بوده است. با توجه به حجم خودروهای فرسوده در حال تردد، این ارقام نمی‌تواند در برابر قانون هوای پاک پاسخگو باشد، زیرا حدود ۲ میلیون و ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار خودرو فرسوده در کشور تردد دارند که در خوشبینانه‌ترین حالت با اسقاط ۴۰ هزار خودرو به‌طور سالانه، ۶۰ سال زمان نیاز است تا این حجم از خودروهای فرسوده از سطح کشور جمع‌آوری شوند. حال با احتساب آمار مدنظر رئیس‌جمهوری، چند سال زمان نیاز است تا این حجم از خودروهای فرسوده‌ها از چرخه مصرف خارج شوند؟ در این راستا، اگر آمار موتورسیکلت‌های فرسوده را به حجم بالای خودروهای فرسوده اضافه کنیم، ابربحران آلودگی هوا بیشتر نمود پیدا می‌کند. براساس آمار پلیس راهنمایی و رانندگی، حدود ۱۱ میلیون موتورسیکلت فرسوده در کشور تردد دارند. به‌طور میانگین، میزان سوخت این وسیله نقلیه ۳ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر پیمایش است. این عدد برای موتورسیکلت فرسوده به ۵ لیتر در هر پیمایش می‌رسد که اگر آن را ضربدر ۱۱ میلیون موتورسیکلت فرسوده کنیم، تقریبا ۲۷.۵ میلیون لیتر مصرف موتورسیکلت‌های فرسوده در کشور می‌شود. از سوی دیگر، اگر به آمار مرگ‌ومیرهای ناشی از وجود ذرات معلق ۲.۵ میکرون در هوا اشاره شود، عمق فاجعه آشکارتر خواهد شد. به‌عنوان نمونه، رئیس گروه سلامت هوا و تغییر اقلیم وزارت بهداشت گفته سال ۹۹، ۷۰۳ مرگ منتسب به ذرات معلق ۲.۵ میکرون در یکی از شهرهای آلوده کشور (اهواز) داشته‌ایم که ۹ مرگ به‌دلیل بیماری مزمن انسداد ریه، ۱۱ مرگ به‌دلیل سرطان ریه، ۳۷۷ مرگ به‌دلیل بیماری‌های ایسکمیک قلبی و ۶۳ مرگ به علت سکته مغزی منتسب به ذرات ۲.۵ میکرون بوده است.

> مصطفی جودی: بهترین روش برای نوسازی خودروهای فرسوده این است که خودروسازان مسئول اجرای این امر شوند

روش اجرا شفاف شود

مصطفی جودی یکی از کارشناسان حوزه اسقاط خودروهای فرسوده درباره تحقق از رده خارج کردن ۲۰ هزار خودرو با توجه به دستور رئیس‌جمهوری به صمت گفت: به‌طور قطع برای رفع یک معضل نیاز به برنامه‌ریزی است، نه دستور. در حال‌حاضر حل چالش خودروهای فرسوده هم نیاز به برنامه‌ریزی راهبردی دارد. وی افزود: اما همین که رئیس‌جمهوری تاکید کرده باید سالانه ۲۰ هزار خودرو فرسوده از سطح خیابان‌ها و جاده‌های کشور جمع‌آوری شود، نشان می‌دهد در کلیت موضوع، مسئولان بالادستی به این نتیجه مهم رسیده‌اند که باید این چالش به هر ترتیبی شده رفع شود. اما اینکه این الزام را با عدد پایین در نظر گرفته‌اند، جای بحث دارد.

او گفت: براساس آمارها، در حوزه خودروهای سواری حدود ۴ میلیون خودرو فرسوده در سطح کشور تردد دارند. این دو عدد نمی‌تواند خیلی با یکدیگر همخوانی داشته باشد؛ علاوه‌بر اینکه آمار فرسوده‌ها سالانه در حال افزایش است.

جودی ادامه داد: روش اجرا و عملیاتی شدن این امر، مهم بوده و باید به‌طور شفاف اعلام شود. متاسفانه امروز خودرو به کالایی سرمایه‌ای در کشور تبدیل شده و با افزایش قیمت افسارگسیخته خودرو، نوسازی با مشکلات عدیده‌ای مواجه است.

▣ خودروساز مسئول نوسازی باشد

با افزایش قیمت خودرو، قیمت لاشه خودرو هم افزایش یافته است. جودی در پاسخ به این پرسش که آیا اسقاط خودرو فرسوده برای صاحب خودرو توجیه‌اقتصادی دارد، گفت: سیاست‌گذاری یعنی اینکه مشخص باشد پول لاشه خودرو از سوی چه مرکزی پرداخت شود. اگر این امر برعهده مراکز اسقاط باشد با توجه به سطح درآمد آنها شدنی نیست و بهترین روش این است که خودروساز مسئول این امر باشد. به این ترتیب، صاحب خودرو فرسوده، لاشه آن را تحویل می‌دهد و خودرو نو دریافت می‌کند. حال اگر مراکز اسقاط، لاشه خودرو را ۱۵ تا ۴۰ میلیون تومان خریداری کنند اما خودروساز ملزم به نوسازی به‌ازای تیراژ تولید خود نباشد، مراکز اسقاط باید با این گواهینامه‌ها چه کنند، در حالی که درآمدی هم ندارند؟

این فعال حوزه اسقاط خودرو در ادامه سخنان خود عنوان کرد: مهم‌ترین سوال و موضوع در حوزه اسقاط ۲۰ هزار خودرو این است که با چه سازکاری قرار است عملیاتی شود و هزینه لاشه خودرو فرسوده از کجا تامین خواهد شد؟

او افزود: در حال‌حاضر قیمت گواهی اسقاط ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان است اما این گواهینامه‌ها قرار است کجا مورداستفاده قرار گیرند؟ این امر برای شروع خوب است اما نیاز به کار کارشناسی دارد.

این کارشناس حوزه اسقاط اضافه کرد: یکی از معضلات مراکز اسقاط، انباشت همین گواهینامه‌ها بوده که پس از ممنوعیت واردات خودرو (تیر ۹۷) موارد مصرف ندارد.

▣ سنگین‌های فرسوده

تقریبا دو سال است سازندگان موتورسیکلت به‌ازای شماره‌گذاری محصولات خود، ملزم به ارائه برگه اسقاط شده‌اند. در این راستا، چون موتورسیکلت اسقاط نمی‌شود، تولیدکنندگان از گواهی اسقاط خودرو استفاده می‌کنند و به‌ازای هر برگه گواهینامه خودرویی، ۷ موتورسیکلت نوشماره، پلاک می‌شود. جودی در این‌باره گفت: این مسئله مناقشه‌برانگیز است، زیرا در حال‌حاضر حجم زیادی موتورسیکلت فرسوده و آلاینده در سطح شهرها تردد دارند اما تولیدکنندگان از برگه اسقاط خودرو استفاده می‌کنند. برای تحقق قانون هوای پاک و کاهش حوادث راهنمایی و رانندگی و مرگ‌ومیرهای این دو حوزه، ضرورت دارد خودروساز ملزم به استفاده از برگه اسقاط خودرو و موتورسیکلت‌ساز ملزم به خرید برگه اسقاط موتورسیکلت شوند. خرید برگه اسقاط خودرو از سوی فعالان صنعت موتورسیکلت راهکاری موقتی بوده که تولید موتورسیکلت در کشور متوقف نشود، زیرا به لحاظ قانونی سازندگان ملزم به اسقاط موتورسیکلت فرسوده هستند.

▣ راهکار چیست؟

این فعال بازار اسقاط خودرو در پاسخ به این پرسش که راهکار برای تحقق اسقاط خودروهای فرسوده چیست، گفت: بهترین روش برای تضمین این فرمان رئیس‌جمهوری این است که سهم خودروسازان مشخص شود و درصدی از تولید شرکت‌های خودروساز به این امر اختصاص یابد.

▣ نوسازی تاکسی‌ها به کجا رسید

جودی در ادامه سخنان خود به نوسازی تاکسی‌های فرسوده اشاره کرد و گفت: یکی از مشکلات اساسی در حوزه فرسوده‌ها در بخش تاکسی‌ها بوده که گزارش آماری تعداد نوسازی تاکسی‌ها مشخص بوده که عدد قابل‌توجهی نیست.

او با بیان اینکه مشکل اساسی صاحبان تاکسی، قیمت بالای خودروهاست، افزود: یارانه‌ای که برای نوسازی تاکسی‌ها اختصاص یافته عدد مشخصی است که تغییرات قیمتی که سالانه شرکت‌های خودروساز برای محصولات خود دارند و ممکن است در سال، چند نوبت باشند، پاسخگو نیست.

> غضنفر طاووسی: برخی خودروهای خارجی مانند تویوتا برقی و هیبریدی برای نوسازی نوگان تاکسیرانی در کشور ما مناسب است

عرضه و تقاضا، چالش نوسازی

در ادامه غضنفر طاووسی، رئیس کانون انجمن کارفرمایی معاینه فنی درباره اجرای فرمان رئیس‌جمهوری درباره اسقاط خودروهای فرسوده به صمت گفت: با توجه به قوانین و مقرراتی که در کشور وجود دارد، تحقق الزام از رده خارج کردن ۲۰ هزار خودرو با اماواگر روبه‌رو است. اگر در دهه ۹۰ سالانه همین ۲۰ هزار خودرو فرسوده از سطح کشور جمع‌آوری می‌شد، تاکنون ۲۰۰ هزار خودرو نوسازی شده بودند و میزان مرگ‌ومیرهای ناشی از حوادث رانندگی و آلودگی هوا، عدد بسیار کوچک‌تری بود.

وی افزود: تا هنگامی که عرضه و تقاضا خودرو در کشور متناسب نباشد، تحقق نوسازی همین ۲۰ هزار خودرو هم شدنی نخواهد بود.

▣ داخلی‌ها نامناسب برای حمل‌ونقل عمومی

طاووسی با اشاره به کیفیت خودروهای تولید داخل، ادامه داد: محصولات شرکت‌های خودروساز در سطح مطلوبی نبوده و فقط حدود ۵۰ درصد بازار تقاضای کشور را می‌توانند پوشش دهند. تامین باقیمانده این تقاضا، نیاز به واردات خودرو باکیفیت دارد. در حال‌حاضر خودروهای تولید داخل که برای ناوگان حمل‌ونقل و تاکسیرانی مورداستفاده قرار می‌گیرند، پس از حدود ۳ سال تردد، فرسوده شده و باید از چرخه مصرف خارج شوند. این محصولات به لحاظ استاندارد جهانی خیلی زودتر به مرز فرسودگی می‌رسند.

وی تاکید کرد: خودروهایی که برای ناوگان حمل‌ونقل عمومی اختصاص می‌یابد مانند تاکسی‌ها، باید از کیفیت بسیار بالایی برخوردار باشند؛ از این‌رو شاید در این راستا برخی خودروهای خارجی مانند تویوتا برقی و هیبریدی برای این کار مناسب‌تر باشند.

▣ فرسوده‌های فعال

رئیس کانون انجمن کارفرمایی معاینه فنی با بیان اینکه استفاده از خودروهای هیبریدی در کاهش آلودگی هوا بسیار موثر است، تصریح کرد: انجمن در بخش خودروهای فرسوده سنگین، طرحی به دولت نهم و دهم ارائه داد مبنی بر اینکه خودروهای باکیفیت با ۳ سال کارکرد جایگزین کامیون‌هایی با عمر بیش از ۵۰ سال شوند. این طرح در سال ۹۲ مصوب شد اما در سال ۹۸ به اجرا رسید. تا امروز حدود ۵ هزار خودرو باکیفیت با ۳ سال کارکرد، جایگزین فرسوده‌ها شده‌اند. در این‌باره بخش خصوصی ورود کرد و توانست طرح را تا حدودی پیش ببرد. اگر این امر ادامه یابد می‌توان سالانه به تعداد روزهای پاک افزود و از آمار مرگ‌ومیرهای ناشی از آلودگی هوا و حوادث جاده‌ای کاست.

او اظهارکرد: خودروهایی با عمر بالای ۵ دهه در حاشیه شهرها فعالیت دارند و بسیار دودزا هستند و به‌دنبال اخذ برگه معاینه فنی هم نیستند.

▣ واردات هیبریدی برای تاکسی‌های فرسوده

طاووسی در پاسخ به این پرسش که این طرح برای خودروهای سواری هیبریدی هم قابل انجام است یا خیر، گفت: این طرح برای خودروهای سواری نو هم پیگیری شد. در این راستا، دولت با کاهش عوارض گمرکی و تعرفه‌ها می‌تواند تسهیل‌کننده اسقاط فرسوده‌ها باشد.

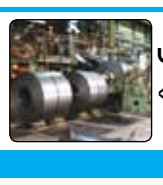
رئیس کانون انجمن کارفرمایی معاینه فنی ادامه داد: در این‌باره نیاز به خارج کردن ارز از کشور نبوده و می‌توان با سرمایه ایرانیان خارج از کشور تعداد محدودی خودرو سواری هیبریدی برای نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی (تاکسیرانی) وارد کرد. حتی پیشنهاد شد هر خودرو هیبریدی به دو نفر داده شود تا اشتغال هم ایجاد شود.

به این ترتیب، به‌دلیل قیمت بالای خودروهای برقی و هیبریدی هر دو راننده تاکسی می‌توانند یک خودرو هیبریدی و به شکل مشارکتی فعالیت داشته باشند.

سخن پایانی

کارشناسان و فعالان حوزه اسقاط خودروهای فرسوده با مثبت برآورد کردن فرمان اسقاط ۲۰ هزار خودرو در طول سال که از سوی دولت سیزدهم مطرح و الزام شده، معتقدند اگرچه عدد کوچکی است اما کارساز خواهد بود. برخی عنوان می‌کنند با توجه به تیراژ تولید خودرو در داخل، نوسازی حتی تاکسی‌ها با ابهام روبه‌رو بوده و ضرورت دارد این خلأ با واردات پر شود. همچنین با توجه به کیفیت پایین تولیدات داخل، محصولات خیلی زودتر از زمان موعد، فرسوده می‌شوند از این‌رو پیشنهاد می‌شود خودروهای هیبریدی و برقی جایگزین بنزینی‌ها شوند.

ارتقای کمی و کیفی تولیدات «فولاد»

احتمال سقوط از چاله به چاه سهامدار متضرر

موج بحران در اقتصاد معادن

در هشتمین همایش جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی مطرح شد

نهادینه‌سازی بهره‌وری با مشوق‌های مناسب

هشتمین همایش جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی ۱۴ اسفند با هدف ایجاد انگیزه برای فعالان بخش معدن و صنایع معدنی برگزار شد. سازمان ایمیدرو برگزاری این همایش را طی سال‌های گذشته در دستور کار قرار داد و ارزیابی عملکرد شرکت‌ها را با همکاری سازمان ملی بهره‌وری عملیاتی کرد. بنا بر نظر مسئولان ایمیدرو آثار جایزه بهره‌وری می‌تواند در مدیریت شرکت‌ها متبلور شود و همچنین انگیزه‌ای برای مدیریت صنایع و معادن در آینده باشد.

هدف، ایجاد انگیزه

وجیه‌الله جعفری، رئیس هیات عامل ایمیدرو در این همایش اعلام کرد: مدیران شرکت‌ها و مجتمع‌ها باید تجارب خود در رشد بهره‌وری را به اشتراک بگذارند تا شرایط انتقال دانش مهیا شود. وی با بیان اینکه بهره‌وری پایه و اساس توسعه شرکت‌ها و سازمان‌ها برای رشد است، گفت: این همگرایی و ارزیابی منجر به رشد عملکرد شرکت‌ها در حوزه بهره‌وری شد و شرکت‌ها این مهم را در برنامه‌های خود قرار داده‌اند. در کشورهای صنعتی بهره‌وری به‌عنوان یک عامل رقابت‌پذیر مطرح است؛ از این رو اگر به‌دنبال صنعتی شدن کشور هستیم، به‌طور حتم باید دارای فرهنگ و تفکر بهره‌وری باشیم. وی گفت: چنانچه یک‌سوم رشد اقتصاد را از محل بهره‌وری برنامه‌ریزی کنیم، بهره‌وری باید به‌عنوان اساس امور باشد. رئیس هیات عامل ایمیدرو اعلام کرد: با هدف ایجاد انگیزه در شرکت‌های پیشرو در امور بهره‌وری می‌توان اقدام به ارائه مشوق‌های مختلف کرد. به‌طور مثال با ارائه مشوق‌های مالیاتی می‌توان در راستای بهره‌ور شدن شرکت‌ها و رشد اقتصاد گام برداشت و با این برنامه‌ریزی ایجاد انگیزه کرد. کمیته ارزیاب شرکت‌ها در جایزه بهره‌وری می‌تواند موضوع ارائه مشوق را در برنامه‌های خود قرار دهد تا اگر نیاز به اخذ مجوز و اصلاح قوانین در مجلس شورای اسلامی باشد، پیگیری‌های لازم انجام شود.

■ جایگاه برتر معدن در بهره‌وری

جعفری در بخش دیگری از سخنان خود اظهار کرد: رشد بهره‌وری عوامل تولید بخش معدن از سال ۹۱ حدود ۵.۲ درصد است و بخش کشاورزی ۳.۸ درصد و سایر بخش‌ها زیر یک درصد؛ هرچند باید تاکید کرد که حوزه معدن نیازمند وضعیت مطلوب‌تری است. وی با اشاره به عوامل تاثیرگذار در رشد بهره‌وری، گفت: بهره‌برداری حداکثری از کانسنگ و کاهش ضایعات، استفاده از فناوری‌های روز، بالابردن بهره‌وری در استخراج و تولید، حمل‌ونقل و کاهش نرخ تمام‌شده از جمله عوامل تاثیرگذار در رشد بهره‌وری است. جعفری افزود: با استفاده از فناوری‌های جدید باید به سمتی حرکت کنیم که شاهد افزایش بهره‌وری باشیم. رئیس هیات عامل ایمیدرو گفت: درحال‌حاضر رقابت‌پذیری در اقتصاد از اهمیت بالایی برخوردار است و در این زمینه بهره‌وری از نکات کلیدی است. وی در بیان مثالی اظهار کرد: برای حفظ بازار در نرخ‌گذاری‌ها باید به سمت کاهش بهای تمام‌شده رفت و در این راستا باید عوامل تاثیرگذار در نرخ تمام‌شده -که یکی از موارد آن بهره‌وری است- را مورد توجه قرار داد. جعفری عنوان کرد: به‌طور قطع این راهبرد در افزایش کارآیی و اثربخشی موثر است.

توانمندسازی، از وظایف ایمیدرو

غلامرضا ملاطاهری، مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو در این همایش اعلام کرد: ایمیدرو برای ارتقای بهره‌وری زنجیره بخش معدن، در دو بخش ساختاری و کارکردی اقدام می‌کند. به گزارش دنیای معدن، غلامرضا ملاطاهری ضمن بیان این مطلب اظهار کرد: سازمان‌های توسعه‌ای دنیا وظایف متعددی دارند که یکی از آنها، توانمندسازی و حمایت از بخش‌های ذی‌ربط است. وی ادامه داد: ایمیدرو هم در بخش معدن و صنایع معدنی، فرآیند توانمندسازی را با اجرای ۴ مولفه شامل حمایت از پژوهش‌های کاربردی و توسعه‌ای، توسعه فناوری و نوآوری، ارتقای بهره‌وری و آموزش دنبال می‌کند. ملاطاهری با تشریح اقدامات بهره‌وری این سازمان در در حوزه ساختاری و کارکردی، گفت: در بخش ساختاری، جایزه ملی بهره‌وری معدن و صنایع معدنی از سال ۹۱ برگزار شد و طی دو دوره (۹۵ و ۹۸) به‌عنوان تخصصی‌ترین جایزه بهره‌وری حوزه معدن و صنایع معدنی، تاییدیه سازمان ملی بهره‌وری را اخذ کردیم. وی ادامه داد: این جایزه مبتنی بر مدل بومی‌سازی‌شده برای سنجش و ارزیابی بهره‌وری بخش معدن و صنایع معدنی است که برای شرکت‌هایی که در جایزه ثبت‌نام می‌کنند به کار گرفته می‌شود.

■ ایجاد فضای رقابتی

مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو خاطرنشان کرد: در فرآیند جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی، شرکت‌ها یک خودارزیابی از خود داشته و نقاط قوت و ضعف خود و همچنین محمل‌هایی که موجب بهبود بهره‌وری شرکت متبوع می‌شود را شناسایی می‌کنند. علاوه بر این در فضای رقابتی ایجادشده، تجارب شرکت‌ها به اشتراک گذاشته می‌شود و این خود به ارتقای بهره‌وری کمک می‌کند. وی افزود: در کنار آن، یکسری آموزش‌های رایگان در حوزه بهره‌وری از سوی ایمیدرو طی یک سال برای شرکت‌ها برگزار می‌شود. همچنین مشاوره‌های رایگان برای تعریف پروژه‌های بهبود بهره‌وری توسط ۱۵۰ ارزیاب مجرب در محل شرکت‌ها انجام می‌شود.

■ تحقق برنامه‌های بهره‌وری

ملاطاهری با اشاره به اقدامات بخش کارکردی ایمیدرو برای ارتقای بهره‌وری گفت: براساس بند ج تبصره ۲۰ قانون بودجه، از سال ۹۹ برنامه‌های ستاد ایمیدرو و شرکت‌های تابعه در حوزه بهره‌وری برشمرده و به وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان ملی بهره‌وری ارسال شد و سپس در جلسه‌ای، از این برنامه‌ها دفاع به عمل آمد. وی افزود: برنامه‌های مذکور توسط هیات محترم دولت تصویب و به شرکت‌های زیرمجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت از جمله ایمیدرو ابلاغ شد که خوشبختانه طبق گزارش‌ها، ۱۰۰ درصد برنامه‌های پیش‌بینی شده در ۶ ماه نخست سال ۱۴۰۰ محقق شد. مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو با اشاره به اجرای پروژه‌های پژوهشی در ایمیدرو به‌عنوان یکی دیگر از اقدامات این سازمان در حوزه بهره‌وری بیان کرد: قرارداد دو پروژه برای بهبود این مدل و محاسبه شاخص‌های بهره‌وری را با مراکز دانشگاهی و پژوهشی منعقد کردیم.

■ مگاپروژه برای تبیین مدل‌های پویا

ملاطاهری در ادامه صحبت‌های خود گفت: یک مگاپروژه برای تبیین مدلی پویا و دینامیک (به‌منظور تعریف پروژه‌هایی که به بهره‌وری کل زنجیره ارزش مواد معدنی کمک می‌کند) همراه با یک کنسرسیوم دانشگاهی تعریف کردیم. ملاطاهری ادامه داد: طرح دیگر، بهینه‌سازی مصارف آب و انرژی واحدهای معدنی به‌عنوان یکی از چالش‌های بخش معدن و صنایع معدنی است که در این پروژه به راهکارهای تامین انرژی از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر نیز پرداخته خواهد شد.

مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو با بیان اینکه برنامه ششم توسعه اقتصادی، یکی از اسناد بالادستی است که ما را مکلف به فعالیت در حوزه بهره‌وری می‌کند، تصریح کرد: در این قانون، رشد ۸ درصدی برای اقتصاد کشور درنظر گرفته شده بود که ۲.۸ درصد آن از محل بهره‌وری کل عوامل تولید و سهم بخش معدن برای دستیابی به این هدف ۲.۴ درصد بوده است. وی افزود: البته برای هیچ یک از حوزه‌های اهداف تعیین‌شده محقق نشد.

سخن پایانی

برنامه هفتم توسعه در حال تدوین است و توجه به اهداف مناسب و واقع‌بینانه برای دستیابی به رشد اقتصادی در تمامی ابعاد، حائز اهمیت است. تاکید بر بهره‌وری با تکیه بر افزایش واحدهای تولیدی و صنعتی می‌تواند هدفی مناسب برای دستیابی به اهداف توسعه‌ای مدنظر باشد.

پروژه‌های دبل دک رولر اسکرین و شوت‌های غبارنشان با موفقیت در شرکت فولاد خوزستان اجرا شد

اجرای موفقیت‌آمیز پروژه‌های دبل دک‌رولر اسکرین و شوت‌های غبارنشان، افزایش کیفیت تولید گندله‌سازی و کاهش انتشار غبار در فولاد خوزستان را به همراه داشت.

تولید پایدار و با کیفیت جهانی با در نظر گرفتن مولفه‌های زیست‌محیطی، راهبرد اصلی مهم فولاد خوزستان به‌شمار می‌آید.

پروژه‌های فولاد خوزستان در چارچوب طرح‌های اصلی شرکت با اهداف: پایداری تولید، بهینه سازی، افزایش ظرفیت، زیست محیطی، ساختمانی و مسئولیت‌های اجتماعی تعریف و اجرا می‌شوند.

در سال‌های اخیر الزام پروژه‌های توسعه فولاد خوزستان، دارا بودن پیوست زیست‌محیطی است و همچنین به منظور کاهش غبار صنعتی، پروژه‌هایی مانند: نصب غبارگیرها، اجرای سیستم‌های مه پاش و شوت‌های غبار نشان در شرکت فولاد خوزستان به صورت مستمر اجرا شده است.

دو پروژه موفقی که یکی در طرح بهینه‌سازی بر افزایش کیفیت تولید گندله و دیگری از مجموعه پروژه‌های طرح زیست محیطی باعث کاهش قابل ملاحظه غبار در شرکت فولاد خوزستان شد، پروژه‌های دبل دک‌رولر اسکرین و شوت‌های غبارنشان بود، که در ادامه، مصاحبه خبرنگار روابط‌عمومی فولاد خوزستان با رضا پیرعباسی مدیر پروژه‌های مواد اولیه درباره چگونگی اجرای این پروژه‌ها را می‌خوانید.

◉ جناب پیرعباسی در ابتدا در مورد مشخصات این دو پروژه توضیح دهید.

پروژه دبل دک رولر اسکرین، به منظور بهبود سیستم نگهداری و تعمیرات رولرها، افزایش بازدهی اسکرین‌ها و بهبود کیفیت گندله تولیدی با استفاده از مستقل نمودن درایوهای آن اجرا شد.

این پروژه با هزینه ۶۶ میلیارد تومان و به مدت ۲۰ ماه تعریف و کار طراحی، تامین و نصب آن به شرکت فکور مغناطیس اسپادانا واگذار شد و در زمان توقف ۵ روزه گندله‌سازی ۲ در بهمن ماه سال جاری و با استفاده از زمان‌های محدودیت برق و گاز اعمال شده به شرکت، بصورت شبانه‌روزی نصب و راه‌اندازی گردید.

اجرای این پروژه علاوه بر کاهش توقفات دبل‌دک قبلی و کاهش هزینه‌های نگهداری و تعمیرات مربوطه، تاثیر کیفی قابل ملاحظه‌ای در حفظ دانه‌بندی مناسب گندله و افزایش کیفیت تولید آهن اسفنجی در واحد احیاها را به همراه دارد.

پروژه کنترل غبار تاور ۱۸ در مسیر انتقال گندله به واحدهای احیا، نیز یکی از پروژه‌های طرح جامع زیست محیطی است که با هدف کاهش انتشار غبار در تاور ۱۸ با استفاده از شوت‌های غبار نشان و بدون مصرف انرژی، با سرمایه‌گذاری ۱۱ میلیارد تومان، از خرداد امسال و در مدت ۱۸ ماه تعریف شده است که فاز اول آن در توقفات یک ماهه زمزم ۲ در بهمن ماه امسال با موفقیت انجام گردید.

◉ جناب مهندس در مورد ویژگی‌های این پروژه و فناوری به کار رفته در آن توضیح دهید.

مهندسی پروژه کنترل غبار تاور ۱۸، تحت لیسانس شرکت Golf استرالیا انجام شده و اجرای آن بر عهده‌ی شرکت نوآوران مهندسی وتوس می باشد.

فاز اول این پروژه بصورت نمونه و تحقیقاتی بر روی یکی از نوار نقاله‌های مسیر ارسال گندله به مخازن ذخیره روزانه زمزم ۲ (نوار نقاله ۵۸) در توقف سالیانه واحد زمزم ۲ به مدت یک ماه با موفقیت انجام گردید.

از ویژگی‌های منحصر به فرد این پروژه، اجرای اولین بار آن در سطح کشور می‌باشد و علاوه بر کاهش انتشار غبار، باعث کاهش سایش بدنه شوت‌ها، جلوگیری از کاهش کیفیت گندله، حذف کامل ریزش گندله از اطراف شوت‌ها، انتقال دانش و فناوری جدید شوت‌های غبارنشان به شرکت فولاد خوزستان بوده است.

◉ و سخن پایانی؟

شرکت فولاد خوزستان علاوه بر حفظ روند تولید، به دنبال راهکارهای عملی در مسیر کاهش آلاینده‌ها و حفظ محیط زیست است.

اجرای این دو پروژه که با فناوری روز و بکارگیری دانش فنی متخصصان شرکت‌های داخلی همراه بوده، گام بلندی در تحقق اهداف توسعه پایدار شرکت فولاد خوزستان بوده است.

در پایان از حمایت‌های مدیرعامل، معاون برنامه‌ریزی و اجرای پروژه‌ها، همکاری مجموعه مدیریت بخش مواد اولیه و تلاش تیم پروژه پیمانکار، مشاور و کارفرما تشکر و قدردانی می‌کنم.

خبر

فولاد مبارکه افزایش سرمایه می‌دهد

افزایش سرمایه فولاد مبارکه به تصویب هیات‌مدیره این شرکت رسید. معاون اقتصادی و مالی شرکت فولاد مبارکه از تصویب افزایش سرمایه ۹۴.۵۴ درصدی توسط هیات‌مدیره این شرکت خبرداد.

به گزارش ایراسین، حامدحسین ولی‌بیک، معاون اقتصادی و مالی شرکت فولاد مبارکه اظهار کرد: هیات‌مدیره شرکت فولاد مبارکه در جلسه ۸ اسفند ۱۴۰۰ با افزایش سرمایه این شرکت از مبلغ ۲۹۳۰۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۵۷۰۰۰۰ میلیارد ریال (به میزان ۲۷۷۰۰۰ میلیارد ریال ریال معادل ۹۴.۵۴درصد سرمایه کنونی) موافقت کرد.

وی افزود: این افزایش سرمایه از محل سود انباشته شرکت، به منظور تامین بخشی از منابع مورد نیاز برای تکمیل طرح‌های توسعه‌ای در دست اجرا، خرید دارایی‌های سرمایه‌ای، مشارکت در افزایش سرمایه شرکت‌های فرعی و وابسته و سایر سرمایه‌گذاری‌ها در حال انجام است.

معاون اقتصادی و مالی شرکت فولاد مبارکه ضمن اعلام انتشار این خبر در سامانه جامع اطلاع‌رسانی ناشران (کدال) خاطرنشان کرد: براساس دستورالعمل، گزارش توجیهی افزایش سرمایه پس از تایید هیات‌مدیره شرکت، توسط بازرس قانونی (سازمان حسابرسی) و سازمان بورس و اوراق بهادار مورد بررسی قرار گرفته و پس از اخذ تاییدیه آنها به تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام شرکت خواهد رسید.

با همت متخصصان فولاد مبارکه انجام شد

ارتقای کمی و کیفی تولیدات «فولاد»

عکس: صمت

گروه معدن
editor@smtnews.ir

فعالان صنعت فولاد در طول سال‌های گذشته و به‌ویژه با توجه به تحریم و محدودیت در تعاملات بین‌المللی میان ایران و سایر کشورها برای ارتقای سطح داخلی‌سازی در صنایع تلاش کرده‌اند. فولادسازان ایرانی نیز توانسته‌اند گام‌های مثبتی را برای ارتقای کمی و کیفی محصولات تولیدی به‌ویژه با تکیه بر توان داخل بردارند. درواقع محدودیت‌های تحریم به فرصتی برای توسعه صنعت فولاد کشور بدل شده است.

تبدیل محدودیت‌ها به فرصت

عباس اکبری محمدی، معاون بهره‌برداری شرکت فولاد مبارکه اظهار کرد: با وجود محدودیت‌هایی که طی ماه‌های گذشته برای تامین گاز صنایع به‌ویژه صنایع فولادی به وجود آمده بود، با همت و غیرت تمام فولادمردان فولاد مبارکه ریومپ ارتقای ماشین ۴ ریخته‌گری، ارتقای اتوماسیون مدول احیای مستقیم و ارتقای واحد آهک‌سازی انجام‌شده که این اقدامات گام موثری برای ارتقای خطوط تولید این شرکت است. به گزارش ایراسین، اکبری محمدی با بیان اینکه این محدودیت‌ها تبدیل به یک فرصت شده، افزود: علاوه بر اینکه این فرصت باعث افزایش کیفیت در محصولات می‌شود، امیدواریم ارتقای کمیت تولید را نیز در ماه‌های آینده شاهد باشیم تا در نهایت آثار محدودیت‌ها با اقدامات انجام‌شده جبران شود. اکبری محمدی گفت: تک‌تک این اقدامات دستاوردهای ارزشمندی در جهت ارتقای خطوط تولید بوده و همه مراحل طراحی، آماده‌سازی، ساخت و نصب تجهیزات توسط متخصصان داخلی فولاد مبارکه و پیمانکاران این شرکت انجام‌شده است. وی خاطرنشان کرد: امروز به جایی رسیده‌ایم که می‌توانیم شرایط تولید را پایدار سازیم و با ارتقا و بهبود تکنولوژی‌های تولید، حرفی برای گفتن داشته باشیم و چنین دستاوردهایی را در بقیه خطوط مانند ریخته‌گری و احیای مستقیم نیز پیاده‌سازی کنیم. معاون بهره‌برداری شرکت فولاد مبارکه در پایان تصریح کرد: این اقدامات نتیجه خودباوری و اعتماد به دانش، همت و غیرت جوانان متخصص فولاد مبارکه است. فولاد مبارکه می‌تواند با نهادینه کردن دستاوردهای بومی‌سازی گام موثری در ارتقای تکنولوژی فولادسازی در کشور داشته باشد.

شرکت فولاد مبارکه یک قدم به سمت فناور شدن پیش رفته که این مهم اندوخته ارزشمندی برای صنعت کشور به شمار می‌رود

بومی‌سازی ماشین ۴ ریخته‌گری

غلامرضا سلیمی، مدیر ارشد تولید فولاد مبارکه با اشاره به بومی‌سازی ماشین ۴ ریخته‌گری توسط متخصصان داخلی این شرکت اظهار کرد: توانایی انجام چنین کاری تنها در سطح شرکت‌های بزرگی مانند SMSDEMAG وجود داشت اما فولاد مبارکه توانست برای نخستین‌بار در کشور به این توانمندی برسد و همه مراحل بومی‌سازی ماشین ۴ ریخته‌گری را با تکیه بر توان کارشناسان ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم انجام دهد.

وی با بیان اینکه محاسبات فرآیند متالورژیکی و محاسبات هیدرولیک و مکانیکی در بومی‌سازی ماشین شماره ۴ ریخته‌گری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، افزود: در این پروژه نحوه محاسبات اتوماسیون برق و اجرا نیز بسیار مهم است که خوشبختانه تمام مراحل به‌صورت کامل توسط کارشناسان واحد فولادسازی و ریخته‌گری مداوم شرکت فولاد مبارکه اجرا شده است.

مدیر ارشد تولید فولاد مبارکه با بیان اینکه سطح دانش فنی ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم این شرکت با سطح دانش فنی شرکت سازنده آلمانی برابری می‌کند، خاطرنشان کرد: کارشناسان شرکت سازنده ماشین شماره ۴ اس‌ام‌اس دماگ اذعان کردند که بومی‌سازی این ماشین روند بسیار پیچیده‌ای دارد چراکه به دلیل موقعیت فیزیکی و شرایط ماشین، بومی‌سازی آن بسیار دشوار بود.

وی اذعان کرد: تکنولوژی به کار رفته در بومی‌سازی ماشین شماره ۴ ریخته‌گری و انجام همه مراحل اعم از محاسبه و طراحی تا اجرا و ساخت قطعات موردنیاز در داخل کشور، یک وجه مهم این موفقیت است و از سوی دیگر باید به بومی‌سازی با کیفیت هم توجه ویژه‌ای داشت.

سلیمی با اشاره به تکنولوژی قدیمی شرکت آلمانی تصریح کرد: بومی‌سازی ماشین شماره ۴ ریخته‌گری فولاد مبارکه به دستان توانمند متخصصان داخلی این شرکت با تکنولوژی روز دنیا انجام شده است.

وی با اشاره به پروژه قالب ۹۰۰ میلی‌متر ماشین شماره ۴ ریخته‌گری مداوم ابراز کرد: در این پروژه، ماشین شماره ۴ به قالب‌هایی به ارتفاع ۹۰۰ میلی‌متر تجهیز شده که بر کیفیت تولید تاثیر مستقیم خواهد داشت و به تولید تختال‌های باکیفیت‌تر در فرآیندهای پایین‌دست فولادسازی و ریخته‌گری منجر می‌شود. مدیر ارشد تولید شرکت فولاد مبارکه، سرعت ماشین ریخته‌گری و سیستم پیش‌بینی پارگی شمش BPS را از دیگر مزایای قالب ۹۰۰ میلی‌متر برشمرد و گفت: پوسته‌ای که در داخل قالب منجمد می‌شود باعث کاهش حوادث می‌شود چراکه ارتفاع این قالب ۲۰ سانتی‌متر از ماشین شماره ۳ بیشتر است؛ بنابراین به اندازه ۲۰ سانتی‌متر فرصت بیشتری برای انجماد دارد و مانع بروز حوادث (Break out) خواهد شد که در نهایت باعث افزایش تولید می‌شود.

وی ارتقای تکنولوژی، افزایش کمیت و کیفیت و ارتقای ایمنی به‌لحاظ کاهش حوادث را ۴ محور موفقیت بومی‌سازی ماشین شماره ۴ ریخته‌گری برشمرد و ادامه داد: ایده اجرای این پروژه ۲ سال پیش مطرح و پس از طی مراحلی، به طرحی عملیاتی مبدل شد؛ البته بخشی

از کار این پروژه نیز ساخت قطعات قالب‌های مسی بود که با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان انجام شد.

سلیمی رمز موفقیت پروژه بومی‌سازی ماشین شماره ۴ ریخته‌گری را در انجام کار تیمی دانست و تاکید کرد: این موفقیت نتیجه کار گروهی کارشناسان و متخصصان شرکت فولاد مبارکه، شرکت‌های دانش‌بنیان و پیمانکاران شرکت است که منجر به خلق بستر دانشی شد. شرکت فولاد مبارکه یک پله به سمت فناور شدن در بخش ریخته‌گری مداوم پیش رفت که این مهم اندوخته ارزشمندی برای صنعت کشور محسوب می‌شود و لازم است از تمامی کارکنان شرکت فولاد مبارکه که در بومی‌سازی ماشین شماره ۴ ریخته‌گری سهم داشتند، قدردانی کنم.

سخن پایانی

شرکت فولاد مبارکه در طول سال‌های اخیر در مسیر توسعه بومی‌سازی و داخلی‌سازی محصولات خود گام برداشته است. بدین ترتیب این مجموعه در حال حاضر می‌تواند شرایط تولید خود را پایدار کند. در همین حال با ارتقا و بهبود تکنولوژی‌های تولید، در مسیر بهبود کمی و کیفی محصولات خود گام بردارد.

توسعه در ذوب‌آهن ادامه دارد

بازدید از خطوط تولید و پروژه‌های ذوب‌آهن اصفهان جزو مسئولیت‌های مدیریتی این شرکت است.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت ذوب‌آهن اصفهان، ایرج رخصتی، سرپرست مدیریت‌عامل ذوب‌آهن اصفهان از پروژه‌های توسعه بخش فولادسازی و همچنین بخش تولیدات کک و مواد شیمیایی بازدید و با تلاشگران این بخش‌ها دیدار و گفت‌وگو کرد.

وی همت تلاشگران این شرکت را ستودنی دانست و گفت: بزرگ‌ترین سرمایه ذوب‌آهن، تلاش و جهاد فولادمردانش است که با شایستگی، مفهوم غیرت و همت مردانه را جلوه‌گر ساخته‌اند.

سرپرست مدیریت عامل ذوب‌آهن در بازدید از پروژه‌های توسعه بخش فولادسازی گفت: ساخت LF۳ تا نیمه نخست سال آینده و بازسازی LF۱ تا اواخر سال ۱۴۰۱ به پایان می‌رسد و این پروژه‌ها در رفع گلوگاه‌های تولید در بخش فولادسازی همچنین خط تولید شرکت نقش مهی دارد.

وی با اشاره به اهمیت بسیار این پروژه‌ها برای شرکت خواستار تسریع در اجرای آنها و نصب تجهیزات مربوط شد و از تلاشگران حوزه توسعه، عوامل اجرایی و مسئولان شرکت فولاد تکنیک به دلیل تلاش و همت در پیشبرد این پروژه قدردانی کرد.

برخی مزایای اجرای این پروژه‌ها بدین شرح است: مناسب کردن دما برای ریخته‌گری، همگن کردن مذاب و امکان افزودن فروآلیاژها. گفتنی است، کار اجرایی پروژه‌های یادشده از اوایل امسال آغاز شده و پروژه ساخت LF۳ در بخش ساختمان و تامین اسکلت ۹۰ درصد پیشرفت داشته است. هزینه اجرای این پروژه‌ها افزون‌بر ۵۰ میلیارد تومان و ۸ میلیون و ۲۰۰ هزار یورو است.

رخصتی با اشاره به کیفیت متفاوت زغال در معادن مختلف کشور ضرورت بهره‌گیری از ترکیب مناسب این مواد اولیه را یادآور شد و گفت: افزایش دقت و بروزرسانی تجهیزات در آزمایشگاه شرکت می‌تواند منجر به ترکیب مناسب‌تر زغال شود و در مجموع شاهد افزایش بهره‌وری و کاهش مصرف کک باشیم.

وی انضباط کارگاهی در بخش کک‌سازی را قابل قدردانی دانست و گفت: با همت تلاشگران ذوب‌آهن اصفهان آینده‌ای روشن در پیش روی این مجتمع عظیم صنعتی قرار دارد.

پیشرفت ۶۰ درصدی ۱۵ پروژه تولید آلومینا در جاجرم

شرکت آلومینای ایران ۱۵ پروژه در دست اجرا دارد که ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته‌اند.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت آلومینای ایران، تورج زارع، مدیرعامل شرکت آلومینای ایران اظهار کرد: یکی از این پروژه‌ها، پروژه تولید هیدرات‌های ویژه است که دانش فنی آن بومی بوده و کشورهای معدودی آن را تولید می‌کنند.

وی افزود: پروژه هیدرات ریزدانه در سال ۹۶ وارد مرحله اجرایی شد و برهه‌ای از زمان به علت افزایش قیمت ارز متوقف شد اما اکنون ۷۵ درصد پیشرفت فیزیکی را به ثمر رسانده است و در این زمینه ۶۰۵ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری می‌شود.

مدیرعامل شرکت آلومینای ایران عنوان کرد: یکی دیگر از پروژه‌ها، مقاوم‌سازی سازه واحد سود و تبخیر به ارزش سرمایه‌گذاری ۱۰۰ میلیارد ریال است که از سال ۹۹ آغاز شده است که ۷۷ درصد پیشرفت دارد و در سال آینده پایان خواهد یافت.

این فعال صنعتی در بخشی دیگر از سخنان خود با تاکید بر ضرورت توقف استفاده از منابع آبی زیرزمینی، اضافه کرد: این شرکت در راستای صرفه‌جویی و کاهش میزان مصرف منابع زیرزمینی، پروژه سد خاکی را در دستور کار دارد که در این زمینه ۸۷ میلیارد ریال اعتبار هزینه می‌شود.

زارع در بخش دیگری از سخنان خود درباره پروژه‌های بهره‌برداری شده در دهه فجر امسال، اذعان کرد: همزمان با دهه فجر انقلاب اسلامی پروژه طراحی، تامین و راه‌اندازی یک دستگاه فیلتر پرس (به صورت پایلوت صنعتی) افتتاح شد.

وی افزود: این پروژه با هدف توسعه و بهینه‌سازی فرآیند تولید اجرایی شد و کاربرد این دستگاه در راستای افزایش ظرفیت جداسازی و انتقال مواد ناخالص فرایند تولید به سد باطله است.

مدیرعامل شرکت آلومینای ایران مطرح کرد: ظرفیت این پروژه حدود ۱۵ تن بر ساعت است و با بهره‌برداری از آن، شاهد افزایش ظرفیت تولید و کاهش مصرف آب مجتمع به میزان حدود ۲.۵ مترمکعب بر ساعت هستیم.

زارع بیان کرد: ارزش تجهیزات تامین‌شده برای این پروژه ۳۰۰ هزار دلار است و برای طراحی، اجرا، نصب و راه‌اندازی آن ۵۰ میلیارد ریال هزینه شده است.

این فعال صنعتی ادامه داد: یکی از زیرساخت‌های اصلی فرآیند تولید آلومینا، جداسازی مواد ناخالص (گل قرمز) از محلول آلومینا و انتقال آن به سد باطله است که با توجه به کاهش کیفیت و خلوص بوکسیت خوراک کارخانه میزان گل قرمز باطله افزایش یافته است. افزایش ظرفیت جداسازی گل قرمز از طریق افزودن فیلترهای پرس به مجموعه باعث افزایش ظرفیت تولید و همچنین کاهش مصرف آب در مجموعه خواهد شد.

زارع با اشاره به اینکه نصب ۴ دستگاه فیلتر پرس در دستور کار این شرکت قرار گرفته است، گفت: افزایش قابلیت میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز، ظرفیت جداسازی و اقتصادی بودن پروژه تامین، نصب و راه‌اندازی ۴ دستگاه فیلتر پرس به مبلغ ۲ میلیون یورو برای کاهش مصرف ۱۵ مترمکعب بر ساعت آب و فیلتراسیون ۱۴۰ تن بر ساعت از اهداف اجرای این پروژه است.

مجتمع آلومینای ایران به‌عنوان تنها تولیدکننده پودر آلومینا در کشور، یک‌پنجم نیاز داخلی را تامین می‌کند و مابقی نیاز کشور در این بخش واردات انجام می‌شود.

آلومینای ایران در شهرستان جاجرم، واحد تولیدی منحصربه‌فرد تولیدکننده پودر آلومینا است که این محصول به‌عنوان ماده اولیه ۴ واحد تولیدی از جمله ایرالکو، المهدی، سالکو و نیز تولید شمش در جاجرم به مصرف می‌رسد.

مجتمع آلومینای ایران در ۱۵۰ کیلومتری جنوب بجنورد و ۵ کیلومتری شمال شهر جاجرم واقع شده و قطب تولید پودر آلومینیوم در کشور است.

نوبت دوم

«آگهی فراخوان»
شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت ارائه پیشنهاد	زمان بازگشایی پاکات
۱	مناقصه	۸۹۶۴۹-۱۴۰۰۰۵۵۹۰	خرید چرخ دنده شانه‌ای کالسکه حمل سرباره	۱۴۰۰/۱۲/۲۱	۱۴۰۰/۱۲/۲۲
۲	مناقصه	۸۹۶۳۹-۹۹۰۴۵۸۱	خرید رادیاتور خنک‌کننده شش ردیفه	۱۴۰۰/۱۲/۲۱	۱۴۰۰/۱۲/۲۲
۳	مناقصه	۸۸۶۲۰/۱	فراخوان شناسایی تامین‌کنندگان مواد آهن‌دار(سنگ آهن منگنزدار ریزدانه)	۱۴۰۰/۱۲/۱۷	۱۴۰۰/۱۲/۱۸
۴	مناقصه	۸۹۶۹۹	تخلیه از کشتی، حمل شهری از اسکله تا دپو و دپوسازی هفتصد هزار تن کک و زغالسنگ وارداتی در بندر امام خمینی	۱۴۰۰/۱۲/۲۴	۱۴۰۰/۱۲/۲۵

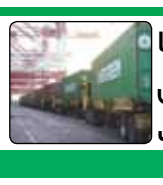
ضمناً لیست استعلام های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می گردد.

سایر موارد:
۱- زمان دریافت اسناد: از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)
۲- جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۲/۱۶
روابط عمومی ذوب آهن اصفهان

با ماسبک زندگی اقتصادی
را گسترش دهید
سازمان آگهی
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳
آخرین خبرها و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در
پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید
www.Gostaresh.news

شرکت صنایع مس شهید باهنر
آگهی تمدید مهلت تحویل پاکات
مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۰/۸۳/ع
به آگاهی کلیه شرکت‌کنندگان در جلسه بازدید از سایت شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در ارتباط با شرکت در مناقصه با موضوع "عملیات احداث ساختمان آموزش، پارکینگ طبقاتی و محوطه آن" واقع در شهرستان سیرجان می‌رساند، مهلت تحویل پاکات مناقصه از روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ به روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۲ موکول گردید. لذا متقاضیان می‌توانند مطابق با دستورالعمل اعلام شده در اسناد مناقصه (قابل دریافت از وب‌سایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده) نسبت به ارسال پاکات خود در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران اقدام نمایند. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.
کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

توقف بیجا مانع شکوفایی اقتصاد است

حذف یک‌باره ارز ترجیحی، معیشت را سخت‌تر می‌کند

اعمال سیاست حمایتی حرف اول و آخر را می‌زند

پای کوپن دوباره به اقتصاد ایران باز شد

نماینـدگان مجلـس در ادامه بررسـی بودجه ۱۴۰۱، در جلسـه دیروز با حذف ارز ترجیحی، سـازکاری مشـروط بـرای واردات کالاهای اساسـی تعیین کردند.

به گزارش صمت دولت مکلف شده قبل از حذف کالای موردنظر از سبد ارز ترجیحی، تمهیدات لازم برای جبران زیان مصرف‌کننده را اندیشـیده و نرخ کالا برای مصرف‌کننده در حد نرخ شـهریور ۱۴۰۰ باشد. درباره دارو و تجهیزات پزشـکی هم تاکید شـده این جبران زیان از طریق بیمه یا از طرق مطمئن موردنظر دولت انجام شود؛ به‌علاوه اینکه دولت مکلف شده بـا راه‌اندازی سیسـتم کالابرگ الکترونیکی برای کالاهای اساسـی، زیان مصرف‌کننده را جبران کند.

در همیـن راسـتا صمت نظر برخی کارشناسـان درباره مزایـا و معایب اجرای سیاست کوپن الکترونیکی را جویا شده است.

الـزام دولت به حمایت از مردم با اعطای کالابرگ الکترونیکی

رحیم زارع، سخنگوی کمیسیون تلفیق: براساس مصوبه مجلـس اگـر دولـت بخواهـد ارز ترجیحی را در سـال ۱۴۰۱ حذف کند، موظف اسـت مابه‌التفـاوت آن را از طریق کالابرگ الکترونیکی به مردم اختصاص دهد؛ به‌نحوی که کالاهای اساسی و دارو به نرخ شهریور ۱۴۰۰ به‌دست مردم برسد.

مجلـس ارز ترجیحی را حـذف نکرده اسـت بلکه براساس مصوبه مجلس این اختیـار بـه دولـت داده شـده تـا به تشخیص خود این ارز را حفظ یا حذف کند. اگر دولت بخواهد ارز ترجیحی را در سال ۱۴۰۱ حذف کند، موظف است مابه‌التفـاوت آن را از طریـق کالابرگ الکترونیکی به مردم اختصاص دهد، به‌نحوی که کالاهای اساسی و دارو به نرخ شهریور ۱۴۰۰ به‌دست مردم برسد.

کارت الکترونیکی بهتر از افزایش یارانه نقدی است

میرهـادی رهگشـای، کارشـناس اقتصـاد: برای بررسـی مزایا و معایب حـذف ارز ترجیحـی و سیاسـت‌های جبرانی آن باید در گام نخسـت دلیل دولـت و مجلس بـرای این اقـدام را بررسی کرد.

اگـر دولت این حذف را تنها با هدف جبران کسـری بودجه انجام داده باشـد، به‌طبع نمی‌تواند منابع کافـی را برای جبران کاهش قدرت خریـد در اختیار مردم قرار دهد، اما اگر نگاه صرف به جبران کسری بودجه در فرآیند حذف ارز ترجیحـی تغییـر کند می‌توان با کاهش انحراف و فسـاد در منابع، کاهش قدرت خرید و افزایش نرخ کالا ناشی از حذف ارز ترجیحی را با راهکارهای مناسب جبران کرد.

در حال حاضر نیز مجلس اجرای سیسـتم کوپن الکترونیکی را الزامی کرده و آن را یکی از راه‌های جبران زیان مصرف‌کننده دانسته است؛ به‌عبارتی کارت‌های الکترونیکی جایگزین افزایش یارانه نقدی شده است.

کارت‌های الکترونیک می‌توانـد روش جایگزین برای افزایش یارانه نقدی باشـد، زیرا می‌تواند میزان پرداختی مردم را تا حد معقولی برای کالاهای اساسی ثابت نگاه دارد؛ در غیر این صورت پیش‌بینی‌ها بر این است که با حذف ارز ترجیحی نرخ کالاهایی مانند مرغ و تخم‌مرغ تا ۲ برابر نیز برسد که این موضوع معیشت مردم را به چالش خواهد کشید.

اینکه باتوجه به زیرسـاخت‌های موردنیـاز امکان اجرای طرح اختصاص کارت الکترونیکی در کشـور وجود خواهد داشـت یا خیـر، می‌توان گفت باتوجه به اظهارنظرهای کارشناسـان بانک مرکزی و وزارت اقتصاد به‌نظر می‌رسد زیرساخت‌های مورد نیاز برای این کار وجود دارد و کافی است.

در واقع اجرای موفقیت‌آمیز این طرح، بسـته به رویکرد دولت دارد کـه به‌نظر می‌رسـد تا امروز در این زمینه بیشـتر به‌دنبال جبران کسری بودجه بوده است.

حمایت از معیشت دهک‌های پایین در اولویت باشد

سـپهر عبداله‌پـور، کارشـناس اقتصـاد: در حـال حاضر از یک سـو درگیر جنگ اقتصادی هستیم و شرایط این جنگ ایجاب می‌کند با سازکارهایی ماننـد کوپن الکترونیکی از معیشـت دهک‌های پایین و اقشار کم‌تربرخوردار حمایت کنیم. ضمن اینکه راهکارهایی مانند ارز ترجیحی در مبادی زنجیره واردات و تولید در سال‌های گذشته ناکارآمدی خود را نشان داده‌اند و ثابت کرده‌اند در مسیر رسـیدن به مصرف‌کننـده دچار انحراف زیادی می‌شـوند. پس نمی‌توان درباره حذف ارز ترجیحی موضع‌گیری منفی داشت. در هر حال سیاست‌گذاران اقتصاد کشور در هر مقطع باید روش‌های معقـول و منطقی بـرای این حوزه در پیـش بگیرند و طبیعتا در شـرایط کنونی، حمایت از دهک‌های آسیب‌پذیر در اولویت اول اسـت. خوشـبختانه در حال حاضر باتوجه به پیشرفت فناوری اطلاعات و سـامانه‌های خوبی که در سـاختارهای دولتی وجود دارد، بانک اطلاعاتی خوبی نیز در دسترس است که اگر قرار باشد کوپن به‌صورت همگانی توزیع نشـود و به دهک‌های مشـخصی اختصاص یابد، می‌توان به این زیرسـاخت‌های اطلاعاتی رجوع کرد و از این نظر نیز در کشـور مشکلی وجود ندارد. در کل به‌نظر می‌رسد اختصاص کوپن الکترونیکی، ضروری و لازم است و منابع آن نیـز باید از محل حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی تامین شـود. با این روش دولت به‌جای اینکه این ارز را به واردکننده اختصاص دهد و در نهایت نیز مشـخص نشود یارانه به مصرف‌کننده رسیده یا نه، آن را در اختیـار انتهای زنجیره توزیع یعنی همان مصرف‌کننده می‌گـذارد؛ یعنی واردکننده اقـلام و نهاده‌ها را بـا ارز آزاد تهیه می‌کند و دولت مابه‌التفاوت نرخ را در اختیار مصرف‌کننده هدف می‌گذارد تا او نیز قدرت خرید مطلوب داشته باشد.

هر دو مسیر مشکل‌دار است

اکبـر نیکواقبـال، اقتصـاددان: حقیقت این اسـت کـه اختصاص ارز ترجیحی همواره باعث ایجاد فساد بوده و تجربه‌های گذشـته کشـور نیز این موضـوع را به اثبات رسـانده، اما حذف ایـن ارز از اقتصاد کشـور در شـرایط کنونی به این راحتی‌ها هم نیست. باید پیش از چنین اقدامی به بررسی این موضوع بپردازیم که با حذف ارز ترجیحی چه اتفاقی در اقتصاد کشور و معیشت مردم می‌افتد؛ ضمـن اینکه دولت پس از حذف این ارز چه برنامه‌ای برای تامین معیشـت مـردم، به‌ویژه اقشـار کم‌تربرخوردار خواهد داشـت. تجربه‌هـای متعدد در ایـن زمینه نشـان داده دولت‌ها هرگز در تخصیص یارانه عملکرد موفقی نداشـته‌اند و اختصاص یارانه به ابتـدا یا انتهای زنجیـره نیز در این موضـوع تفاوتی ایجاد نکرده است.

اگـر دولت می‌توانسـت در ازای حذف ارز ترجیحی، راهکاری برای مهار تورم پیدا کند، شـاید در این موضوع نتایج قابل‌قبولی به‌دسـت می‌آورد، اما باتوجه به شـرایط موجود به‌نظر می‌رسـد حـذف و باقـی ماندن ارز ترجیحـی، هر دو برای اقتصاد کشـور گرفتاری‌های خاص خود را خواهد داشت.

در مجموع باید به این نکته توجه داشـته باشـیم که با این نوع نگاه نمی‌توان اقتصاد یک کشـور را اداره کرد و سیاسـت‌گذاران ایـن حوزه باید به فکر راهکارهای اساسـی و بلندمدت برای حل مشکلات موجود اقتصادی باشند.

سخن پایانی

باتوجه به آنچه گفته شـد، به‌نظر می‌رسـد باید در کنار حذف ارز ترجیحی در بودجه سـال آینده راهکار جبران قدرت خرید مردم نیز در نظر گرفته شـود. برخی معتقدند کالابرگ یا کارت الکترونیکی روشـی معقول‌تر از سـایر روش‌ها برای تامین کالاهای اساسی اسـت. در مقابل بسـیاری از کارشناسـان نیز تاکید دارند توزیع کوپن برای زمانی مناسب است که با محدودیت منابع مواجه باشیم، مانند اتفاقی که در سال‌های جنگ افتاد، این در حالی است که اقتصاد ایران امروز با تورم منابع مواجه است و در این شرایط سیاست نظارت بر نرخ بهتر از سیاسـت توزیع کالا با کالابرگ اسـت. با این همه باید دید هدف این رویکرد جبران کسـری بودجه اسـت یا دولت قصد دارد در راستای تامین رفاه و آسایش مردم، مسیرهای انحرافی ارز ترجیحی را در زنجیره تامین کالاهای اساسی ببندد.

آگهی تجدید مناقصه عمومی شماره ۱۴/۱۴۰۰/ن

نوبت دوم شناسه ۱۲۸۷۷۷۸

اداره کل راه وشهرسازی استان اصفهان در نظر دارد پروژه زیر را از طریق مناقصه عمومی واگذار نماید. بدینوسیله از شـرکت‌های دارای صلاحیت و رتبه‌بندی با رعایت ظرفیت کاری دعوت می‌گردد برای دریافت اسـناد مناقصه تا روز **شنبه** مورخ **۱۴۰۱/۰۱/۰۶** به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی **http://setadiran.ir** مراجعه نمایند.

ردیف	شماره مناقصه	موضوع پروژه	مبلغ برآورد (ریال)	مبلغ ضمانتنامه شرکت در مناقصه(ریال)	صلاحیت و یا رتبه موردنیاز
۱	۱۴۰۰/۱۴	عملیات عمرانی احداث پل راه‌آهن واقع در کنار گذر شـهر آران و بیـدگل و تکمیـل پل نوش‌آبـاد در محور کمربندی کاشان	۱۹۹,۲۵۸,۴۴۳,۴۶۳	۷,۸۸۶,۰۰۰,۰۰۰	۵ راه

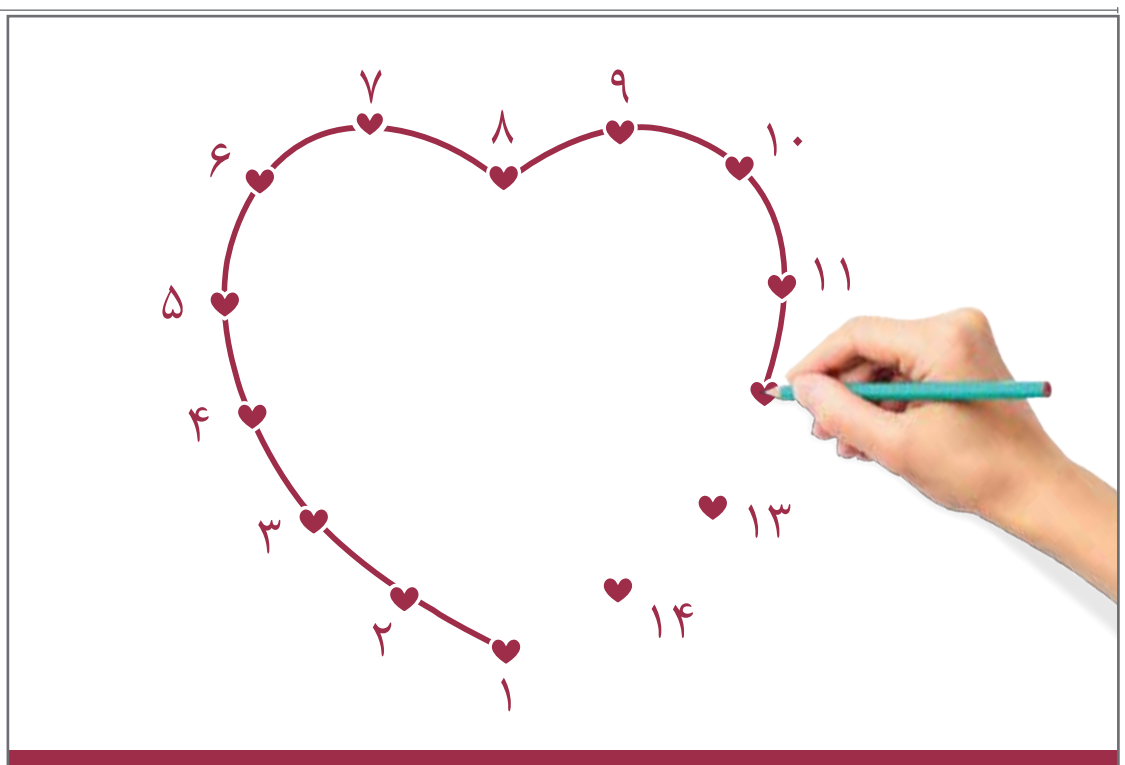
مهلت تحویل پاکت‌های پیشنهاد تا پایان وقت اداری روز **شنبه** مورخ **۱۴۰۱/۰۱/۲۰**

گشایش پاکت‌های ارزیابی کیفی ساعت **۱۰** روز **یکشنبه** مورخ **۱۴۰۱/۰۱/۲۱**

گشایش پاکت‌های الف-ب-ج ، ساعت **۱۰** روز **چهارشنبه** مورخ **۱۴۰۱/۰۱/۲۴**

نشانی: اصفهان ـ خیابان سعادت‌آباد تلفن: ۳۶۶۸۱۰۶۸-۰۳۱

اداره ارتباطات و اطلاع‌رسانی اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان

شما این فاصله را با عشق پُر کنید!

بعضی فاصله‌ها راحت پُر می‌شوند: فاصله دو طبقه را چند پله پُر می‌کند. دو طرف یک رود را یک پُل و دو شهر را ریل قطار...ولی بعضی فاصله‌ها راحت پُر نمی‌شوند. پُر کردنشان کار یک نفر نیست. کار صدها و هزاران انسان است. آن هم انسان‌هایی که زندگی را نه فقط برای خودشان که برای دیگران هم بهتر می‌خواهند.

یک دست محک در دست کودکان است و دست دیگرش در دستان شما که با شنیدن خنده یک کودک قلبتان تندتر می‌زند، تا با هم فاصله را پُر کنیم:

فاصله بین بیماری تا سلامتی...

اعضای خانواده محک، این فاصله را شما با عشق پُر کنید!

روش‌های حمایت از کودکان محک

شماره کارت بانک ملی : ۶۰۳۷-۹۹۱۱-۹۹۵۰-۰۵۹۰

۰۲۱ - ۲۳۵۴۰ گزینه نیکوکاری اپلیکیشن آپ

از این که به پیام ما توجه می‌کنید، سپاسگزاریم.

۳۰ سالگی
درمحک، عشق
سی ساله شد

یادداشت

تجارت، نیازمند شفافیت قانون است

حسین محمودی اصل
کارشناس اقتصاد و کارآفرینی

فرآیند ترخیص کالاها و مشکلات مربوط به آن سال‌ها است در حوزه تجارت و واردات کالاها مطرح است.

اگرچه گفته می‌شود کالاهای وارداتی در گمرک مانده‌اند اما همه فعالان اقتصاد می‌دانند گمرک کوچک‌ترین نقش را در توقف کالاها در مبادی ورودی کشور دارد.

در بررسی عوامل موثر بر توقف کالاها در گمرک، باید گفت بزرگ‌ترین مسئله در این مسیر قوانین موجود در حوزه تجارت هستند که به شکل موانع متعدد در مسیر واردات و ترخیص کالاها از گمرک عمل کنند.

اگر قوانین ما در حوزه واردات به شکلی باشند که ترخیص را تسهیل کنند، می‌توانیم امید داشته باشیم توقف کالاها در مراحل مختلف واردات به حداقل برسد و ترخیص کالا از گمرک با سرعت مطلوب‌تری انجام شود.

در این زمینه اظهارنظرهای فراوانی توسط کارشناسان حوزه تجارت مطرح شده است. کارشناسان اتفاق نظر دارند همچنان تعدد قوانین گمرکی و حضور نهادهای ناظر و از آن مهم‌تر هماهنگ نبودن دستورالعمل‌های این نهادها با یکدیگر همواره به‌عنوان یک مانع در مسیر واردات عمل می‌کند.

برای رسیدن به نتیجه مطلوب در این زمینه، علاوه‌بر تسهیل قوانین و بازنگری در آنها، تسهیل قوانین و در کنار آن همکاری بیشتر نهادهای ناظر بر واردات است. این رویکرد در مراحل پس از ورود کالا به گمرک می‌تواند زودتر از گذشته به صدور مجوز ترخیص و ورود کالاها به بازار مصرف و خطوط تولید بینجامد.

در سال‌های اخیر اقدامات مثبتی در این زمینه انجام شده اما باید همچنان در این راستا اقدامات بیشتری انجام شود؛ البته در گذشته در این زمینه گاهی تخلفاتی نیز از سوی سوداگران رخ داده که خود به توقف بیشتر کالاها در گمرک انجامیده است.

اقدام به واردات کالاهای ممنوعه به امید اینکه مشمول مرور زمان استثنا شوند، توقف عمدی کالاها در گمرک برای تاخیر در عرضه در بازار یا موارد دیگری از این دست را نمی‌توان در نتیجه ناکارآمدی قوانین دانست.

امروز واردات کالا به کشور موضوعی حساس است که در ارتباط مستقیم با تامین کالاهای اساسی مورد نیاز مصرف‌کنندگان و همچنین نهاده‌ها و مواد اولیه تولید قرار دارد؛ به همین دلیل باید مورد توجه خاصی قرار گیرد.

در این زمینه واردکننده، نهادهای سیاست‌گذار و گمرک ۳ ضلع اصلی تاثیرگذار بر این روند هستند که همکاری و هماهنگی مطلوب و شفاف آنها می‌تواند موجب از بین رفتن موانع شود.

در صورتی که این رویه در مسیر اصلی خود شکل بگیرد، می‌توان امید داشت مشکلاتی مانند کمبود کالا در بازار، شکل‌گیری بازارهای سیاه، توقف خطوط تولید و مشکلات حوزه مصرف به حداقل برسد و اقتصاد کشور با استفاده حداکثری از منابع موجود شکل بگیرد.

تسریع روند ترخیص کالا از گمرک علاوه‌بر اینکه موجب تامین به‌موقع نیاز بازار می‌شود، باعث خواهد شد کالای مرغوب‌تری نیز در اختیار مصرف‌کننده قرار گیرد و طولانی شدن ماندگاری کالا در انبار موجب افت کیفیت و آسیب آن نشود.

در نهایت اینکه وقتی در کشوری زندگی می‌کنیم که اقتصاد آن بر پایه تجارت استوار است نمی‌توانیم نسبت به یکی از ارکان تجارت یعنی واردات بی‌توجه باشیم.

در این زمینه باید از تمام امکانات موجود استفاده کنیم تا این کار به بهترین شکل ممکن و با کمترین هزینه انجام شود.

در غیر این صورت چه درباره کالاهای اساسی و ضروری و چه از نظر مواد اولیه، تجهیزات، قطعات و فناوری‌های مورد نیاز برای تولید کشور با مشکلات متعددی مواجه خواهیم بود.

وابستگی کالاهای اساسی به ارز ترجیحی

بعد از تاکید دولت برای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و تعیین تکلیف آن برای سال آینده، لایحه بودجه بدون پیش‌بینی تخصیص این ارز برای واردات کالای اساسی به مجلس رفت اما در مسیر پرنوسانی قرار گرفت. کمیسیون تلفیق بعد از اما و اگرهای بسیار به عدم حذف ارز ترجیحی به دلیل نبود برنامه مشخص از سوی دولت رأی داد و ۹ میلیارد دلار را برای واردات کالای اساسی با این ارز در سال ۱۴۰۱ تصویب کرد و در نهایت نمایندگان در جلسه علنی روز گذشته حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را حذف کردند. به گزارش ایسنا، این در حالی است که بررسی تازه‌ترین گزارش گمرک ایران از وضعیت واردات کالای اساسی نشان‌دهنده ادامه روند افزایشی واردات ۷ قلم اساسی وارداتی با ارز ترجیحی است؛ به‌طوری که طی ۱۰ ماه امسال ۲۷.۶ میلیون تن به ارزش ۱۷.۵ میلیارد دلار واردات کالای اساسی در ۲۵ گروه انجام شده که بیش از ۲۴ میلیون تن به ارزش بیش از ۱۳.۶ میلیارد دلار با ارز ترجیحی وارد شده است. بر این اساس ۸۶.۹ درصد حجم واردات کالای اساسی و ۷۷.۷ درصد ارزش آن با نرخ ۴۲۰۰ تومانی تامین ارز شده است. اما نکته دیگر درباره واردات کالا با ارز ترجیحی افزایش هزینه آن است، در این دوره حجم واردات با ارز ترجیحی ۳۰ درصد رشد کرده اما ارزش آن ۷۷ درصد بیشتر شده است که خود نشان‌دهنده افزایش نیاز به تامین ارز ۴۲۰۰ تومانی است. واردات کالای اساسی با ارز ترجیحی برای ۷ قلم گندم، جو، ذرت، دانه‌های روغنی، روغن خوراکی، کنجاله سویا به همراه بخشی از دارو و تجهیزات پزشکی انجام می‌شود.

زیان‌های رسوب کالا در گمرک

توقف بیجا مانع شکوفایی اقتصاد است

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

گمرکات کشور به‌عنوان مبادی ورودی کالاها همواره یکی از نقاط حساس در واردات کشور محسوب می‌شده‌اند. اهمیت این موضوع در سال‌های اخیر با توجه به تحریم‌ها، محدودیت‌های ارزی و دستورالعمل‌های متعدد نهادهای ذی‌ربط در حوزه واردات بیش از گذشته نیز شده است. حساسیت‌ها در این زمینه باعث شده بسیاری از کالاهای وارداتی طی ماه‌های گذشته روی شناورها و در انبارهای گمرک بمانند و حجم زیادی از آنها نیز متروکه شوند. این روند با توجه به شرایط فعلی اقتصاد کشور و اینکه برخی از کالاها در بازارهای داخلی به‌شدت مورد نیاز هستند، مورد گلایه بسیاری از فعالان اقتصاد قرار گرفته است. اما تاثیر این توقف در گمرکات کشور چقدر است و ترخیص آنها در آستانه نوروز تا چه حد می‌تواند بر بازارها تاثیرگذار باشد؟

به بهانه بازدید سرزده رئیس قوه قضاییه از بندر شهید رجایی و تاکید بر تسریع روند رسیدگی به ترخیص کالاها، صمت با کارشناسان اقتصاد گفت‌وگو کرده است.

عکس: صمت

اهمیت سرعت ترخیص کالا و ورود آن به بازارها به‌حدی است که در کشورهای پیشرفته توقفی در این روند وجود ندارد. ما نیز اگرچه با توجه به شرایط فعلی اقتصاد نیازمند مقررات ویژه در این زمینه هستیم اما باید هماهنگی نهادهای ذی‌صلاح به‌حدی باشد که کالا با کوتاه‌ترین زمان توقف و کمترین هزینه به خطوط تولید و بازارهای مصرف کشور برسد

تاکید رئیس قوه قضاییه بر ترخیص کالا از گمرک

رئیس قوه قضاییه در حاشیه سفر خود به هرمزگان از بندر شهید رجایی و انبارهای اداره‌کل اموال تملیکی بازدید کرد. اژه‌ای در این بازدید، موضوع ساماندهی انبارهای کالاها و رفع مشکلات ترخیص کالاهای متروکه و مواد اولیه تولید در بنادر و گمرکات را نیز مورد تاکید قرار داد.

به گزارش مرکز رسانه قوه قضاییه، اژه‌ای در این بازدید از مجتمع بندری شهید رجایی بندرعباس به‌عنوان یکی از مهم‌ترین کریدورهای ترانزیتی بین‌المللی و از قطب‌های واردات کالا به کشور بازدید کرد.

رئیس نهاد قضا با اشاره به معطلی چند ماهه برخی کشتی‌های حامل کالا در لنگرگاه‌ها جریمه تاخیر روزانه ۲۵ هزار دلار آنها بیان کرد: اینکه یک کشتی حامل کالای ثبت سفارش شده ۴ تا ۵ ماه در لنگرگاه معطل بماند و محموله آن، که بعضا از نیازهای ضروری کشور و مردم است، تخلیه و ترخیص نشود، قابل قبول نیست و نهادهایی مانند وزارت صنعت، معدن و تجارت، گمرک و بانک مرکزی باید در این زمینه با یکدیگر هماهنگی و تشریک مساعی بیشتری داشته باشند.

رئیس قوه قضاییه در ادامه بازدید خود از مجتمع بندری شهید رجایی در یکی از انبارهای این مجتمع بندری که ۴ هزار تن گچ فاسد شده از سال ۹۸ در آن نگهداری می‌شود، حضور یافت. محسنی اژه‌ای همچنین در جریان بازدید از کانتینرهای کالاهای متروکه در یکی از انبارهای این مجتمع بندری تاکید کرد: چنانچه به صاحب کالای فاسدشده دسترسی وجود دارد، ضروری است او را بازخواست کرد و اگر قصور وی مشخص شد باید هزینه امحای کالای فاسدشده را از او ستاند. رئیس قوه قضاییه این رویه را که با صرف هزینه‌های هنگفت، کالایی وارد کشور شود و به سبب ناهماهنگی‌ها یا تخلفات و جرائم رخ داده، ترخیص آن کالا محقق نشود و موجبات فساد و متروکه شدن آن فراهم آید و سپس هزینه‌ای برای امحا، صرف شود، غیرمنطقی و نامعقول دانست و بر اتخاذ تدابیر و راهکارهای ویژه برای جلوگیری از شکل‌گیری چنین رویه‌های زیانباری تاکید کرد.

محسنی اژه‌ای در این بازدید بر امحای کالاهای قاچاق و ممنوعه و کالاهای فسادپذیر با کمترین هزینه و ضرورت تعیین‌تکلیف سریع کالاهای توقیف شده سریع‌الفساد تاکید کرد و جدیت و اهتمام نسبت به این دو مقوله را در پیشبرد گام دوم ساماندهی وضعیت انبارهای اموال تملیکی ضروری دانست.

قانون، عامل توقف کالاها نشود

مجیدرضا حریری، کارشناس و فعال اقتصاد درباره موضوع توقف کالاها در گمرک، دلایل و اثرات آن در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: آنچه در گمرک و مراحل پیش از آن باعث توقف کالاهای وارداتی می‌شود را نباید از چشم گمرک و عملکرد این سازمان دید زیرا این نهاد تنها مجری قوانین است. بحث اصلی در این باره مربوط به نقص مدارک و قانون‌های مربوط به آن است که موضوعاتی مانند ثبت سفارش در آن بیش از بقیه موارد مطرح می‌شود.

حریری خاطرنشان کرد: ضمن اینکه با توجه به عملکرد گمرک، جز موضوع اموال تملیکی، موضوع چندان خاصی درباره ترخیص کالاها وجود ندارد و این روند مانند گذشته در جریان است زیرا وجود ۳ تا ۴ میلیون تن رسوب همیشگی کالا در گمرکی با حجم بالای واردات کشور، در طول این سال‌ها یک میزان طبیعی بوده است. حتی این رسوب می‌تواند به دلایل مختلفی مانند نقص اسناد و مدارک و کمبود وسیله حمل ایجاد شود.

۳ تا ۴ میلیون تن رسوب همیشگی کالا در گمرکی با حجم بالای واردات کشور، در طول این سال‌ها یک میزان طبیعی بوده است

▣ حجم بالای کالاهای متروکه

کارشناس و فعال اقتصاد حجم کالاهای متروکه در گمرکات کشور را غیرطبیعی دانست و خاطرنشان کرد: کالایی که بیش از ۳ ماه در گمرک می‌ماند، براساس قانون باید به سازمان اموال تملیکی سپرده شود. معمولا مشکلات کالاهای وارداتی در این بخش است و امکان سوءاستفاده نیز در آن وجود دارد. این کارشناس حوزه تجارت تاکید کرد: در موضوع کالاهای تملیکی هم ساختار گمرکی و هم قوانین و مقررات تجارت دچار اشکال است. سرانجام پس از گذشت این سال‌ها باید تکلیف مسئله چالش‌زایی مانند ثبت سفارش روشن شود.

▣ فلسفه به وجود آمدن ثبت سفارش

حریری افزود: فلسفه به وجود آمدن ثبت سفارش در نظام تجاری کشور از زمان جنگ ایران و عراق و برای سیاست‌گذاری درباره کالاهای وارداتی بود و امروز باید برای آن تصمیم‌گیری شود. درحال‌حاضر به‌ویژه در کالاهای اساسی و روتین، واردکنندگان معمولا ثبت سفارش را پس از ورود کالا به بندر انجام می‌دهند. حال اگر بنا به هر دلیلی از ثبت آن سفارش جلوگیری شود، کالا در گمرک بلاتکلیف می‌ماند.

▣ کاربرد مقطعی دستورات

حریری تصریح کرد: این موضوعی نیست که بتوان با دستور یک فرد آن را به صورت ریشه‌ای حل‌وفصل کرد و شاید این دستورات فقط کاربرد مقطعی داشته باشند؛ بنابراین تصمیم‌گیران در حوزه واردات کالا باید بررسی کنند که امروز ضرورت وجود بحثی به نام ثبت سفارش چیست. اگر ثبت سفارش برای کنترل واردات کشور یک موضوع ضروری است، باید بدون در نظر گرفتن استثنا از پذیرش و تخلیه آن کالا در بنادر جلوگیری شود. اما وقتی این استثناها را قائل می‌شویم و کالا برای کاهش هزینه دموراژ در بنادر تخلیه می‌شود، باید پذیرای مسائل پس از آن و احتمال متروکه شدن این کالاها نیز باشیم.

▣ راه‌حل چیست؟

حریری درباره راه‌حل این مشکل گفت: قاعدتا واردکننده‌ای که کالایی را وارد کشور می‌کند، این کار را به نیت متروکه شدن کالا و از دست رفتن سرمایه انجام نمی‌دهد؛ بنابراین اگر نظام تجاری کشور قوانین، تکالیف و وظایف مشخص و شفاف داشته باشد، مشخص خواهد شد اهمال در واردات توسط چه کسی رخ داده و در این زمینه باید پاسخگو باشد.

زیان‌های چندگانه توقف کالا

محمد محمدپور عمران، کارشناس اقتصاد و عضو هیات علمی دانشکده صنایع دانشگاه علم و صنعت ایران درباره مشکلات ناشی از عدم ترخیص کالاها از گمرکات کشور و توقف آنها در انبارهای گمرک، بندرگاه‌ها و روی شناورها، در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: واردات کالا یک مقوله اقتصادی است؛ یعنی انجام آن باید برای فعال اقتصاد همراه با سود باشد. اما آنچه امروز درباره توقف بار در گمرک و مراحل پیش از گمرک شاهد هستیم، هزینه‌هایی است که به هزینه‌های معمول خرید و واردات کالا افزوده می‌شود. این وضعیت سبب می‌شود یا فعال اقتصاد از واردات کالای مورد نظر خود منصرف شود یا با محاسبه مخارج افزوده، در نهایت مصرف‌کننده این هزینه‌ها را متقبل شود. هر دوی این حالت‌ها به زیان اقتصاد کشور است.

▣ وجوه مختلف توقف کالا در گمرک

محمدپور عمران درباره وجوه مختلف توقف کالاها در گمرک یادآور شد: واردات کالا به این معنی است که در بازارهای داخلی تقاضا برای آنها وجود دارد. پس در درجه اول تاخیر در ورود این کالاها موجب کمبود آن در بازارها، تامین نشدن به‌موقع تقاضا، افزایش قیمت، توقف تولید و تشکیل بازارهای سیاه در حوزه‌های مختلف می‌شود.

▣ فشار هزینه توقف، بر دوش مصرف‌کننده

محمدپور عمران با اشاره به هزینه‌های توقف کالا روی شناورها و انبارهای گمرک نیز خاطرنشان کرد: توقف کالاها در این مراحل باعث می‌شود نرخ تمام‌شده کالا افزایش پیدا کند و فشار آن در شرایط اقتصادی کنونی به دوش مصرف‌کننده بیفتد، در حالی که تسهیل در ترخیص کالا و همکاری نهادهای ذی‌ربط می‌تواند کالاها و مواد اولیه را با نرخ کمتری به مصرف‌کنندگان و خطوط تولید برساند و صرفه اقتصادی بیشتری را نیز برای کشور ایجاد کند.

این عضو هیات‌علمی دانشکده صنایع دانشگاه علم و صنعت ایران در ادامه درباره دیگر وجوه منفی توقف کالاهای وارداتی در مبادی گمرک خاطرنشان کرد: عقد قرارداد، خرید و واردات کالا برای کشور، فرآیندی است که سرمایه فعالان اقتصاد را درگیر خود می‌کند و طبیعی است وقتی کالا در گمرک به هر دلیلی متوقف می‌شود، در واقع گردش مالی فعال اقتصاد را متوقف می‌کند.

این موضوع نیز از یک سو حجم تجارت و تامین نیازهای کشور را کاهش می‌دهد و از سوی دیگر باعث افت ارزش سرمایه فعال اقتصاد و محدود شدن سرمایه در گردش وی می‌شود که به سود اقتصاد کشور نیست.

▣ کاهش کیفیت و تاثیر بر سلامت

این کارشناس اقتصاد زیان‌های ناشی از توقف کالاهای وارداتی در گمرک را محدود به این عوامل ندانست و در این باره تصریح کرد: این توقف‌های طولانی‌مدت می‌تواند بر کیفیت کالاهای وارداتی، سلامت و تاریخ انقضای مصرف آنها نیز تاثیر منفی بگذارد و به همین دلیل موضوع تسریع در ترخیص کالاها را از ارزش بالاتری برخوردار می‌کند.

▣ نیازمند مقررات ویژه هستیم

محمدپور عمران درباره روند مبادلات تجاری در کشورهای پیشرو در تجارت بیان کرد: اهمیت سرعت ترخیص کالا و ورود آن به بازارها به حدی است که در کشورهای پیشرفته عملا توقفی در این روند وجود ندارد.

ما نیز اگرچه با توجه به شرایط اقتصادی فعلی نیازمند مقررات ویژه در این زمینه هستیم، اما باید هماهنگی نزد نهادهای ذی‌صلاح در این امر را به حدی برسانیم که کالاهای وارداتی که در بسیاری از موارد کالاهای اساسی و نهاده‌های تولید هستند با کوتاه‌ترین زمان توقف و کمترین هزینه‌ها به خطوط تولید و بازارهای مصرف کشور برسند.

▣ شاید گرهی از بازار باز شود

محمدپور عمران با اشاره به ماهیت کالاهای متوقف شده در گمرک گفت: با توجه به زمان باقی‌مانده تا پایان سال به نظر نمی‌رسد ترخیص این کالاها گرهی از مشکلات بازارها پیش از پایان سال باز کند اما قطعا تسریع این روند می‌تواند نظام اقتصاد کشور را در مسیر مطلوب‌تری هدایت کند که به نفع تجارت، تولید و بازار مصرف خواهد بود.

سخن پایانی

صمت در طول ماه‌های گذشته گزارش‌های متعددی درباره وضعیت کالاها در گمرک کشور تهیه کرده و صاحب‌نظران متعددی در این زمینه اظهارنظر کرده‌اند. برآیند این گزارش‌ها و گزارش اخیر موید این نکته است که در موضوع مشکلات توقف کالاها در مبادی ورودی کشور، سازمان گمرک که عهده‌دار وظایف اجرایی است، کمترین نقش را داشته است. به نظر می‌رسد بیش از هر مورد دیگری، باید بازنگری قوانین و مقررات ترخیص کالا در دستور کار قرار گیرد تا با رفع موازی‌کاری‌های سازمانی و حتی گاهی تناقض‌های قانونی، توقف کالاها در گمرک به حداقل برسد.

همچنین دست‌اندرکاران می‌توانند با شفاف‌سازی‌های قوانینی مانند ثبت سفارش و پرهیز از صدور دستورالعمل‌های ناگهانی، واردکنندگان را با چالش‌هایی مانند متروکه شدن کالاها مواجه نکنند. در این صورت اگر باز هم کالایی وارد گمرک شد که به دلیل ضوابط گمرکی شرایط ترخیص را نداشت، واردکننده باید در برابر هزینه‌ها، جریمه‌ها و خسارات آن پاسخگو باشد.

سبد معیشت باید معیار تعیین دستمزد باشد

عضو شورای‌عالی کار با بیان اینکه فردا این شورا تشکیل جلسه می‌دهد، گفت: سبد معیشت ۸ میلیون و ۹۷۹ هزار تومانی باید معیار اصلی تعیین دستمزد باشد.

محمدرضا تاجیک در گفت‌وگو با مهر درباره جلسه دیروز شورای‌عالی کار، اظهارکرد: نظر گروه کارگری این است که برای تعیین دستمزد ماده ۴۱ اجرا شود و سبد معیشت ۸ میلیون و ۹۷۹ هزار تومانی معیار اصلی برای تعیین دستمزد باشد.

عضو کارگری شورای‌عالی کار افزود: گروه کارفرمایی ظاهرا به جمع‌بندی نرسیده بودند و وارد گفت‌وگو نشدند؛ از این‌رو جلسه روز شنبه به نتیجه نرسید.

وی ادامه داد: امیدواریم در جلسات روزهای آینده، شرکای اجتماعی این موضوع را در ذهن داشته باشند که در صورت افزایش توان خرید کارگران، بازدهی کارخانجات نیز افزایش می‌یابد. روال سال‌های قبل اشتباه بود و باعث شد روزبه‌روز در تولید ضعیف‌تر شویم.

تاجیک گفت: باید در دستمزد کارگران تغییر و تحول داشته باشیم و تعیین دستمزد براساس تبصره ۲ ماده ۴۱ باشد. با توجه به اینکه به تفاهم هر چه بیشتر در شورای‌عالی کار نیاز داریم، توقع داریم در جلسه فردا اعداد اعلامی کارفرماها برای تعیین دستمزد مطابق با قانون باشد.

عضو کارگری شورای‌عالی کار تاکید کرد: اگر فردا به نتیجه نرسیم، روز چهارشنبه جلسه دیگری خواهیم داشت.

نظر برخی نمایندگان مجلس درباره حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی:

حذف یک‌باره ارز ترجیحی، معیشت را سخت‌تر می‌کند

گروه گزارش
editor@smtnews.ir

دولت و مجلس در شرایطی تصمیم به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی گرفته‌اند که بسیاری از نمایندگان مجلس و کارشناسان این اقدام را ضربه بزرگی به اقتصاد می‌دانند. ارز ترجیحی در سال ۱۳۹۷ به‌عنوان راهکاری برای مدیریت قیمت‌ها عرضه شد؛ از آن زمان تاکنون حدود۵۰ میلیارد دلار با قیمت ۴۲۰۰ تومان توزیع شده است. شواهد نشان می‌دهد با توزیع این ارز نه‌تنها قیمت‌ها کاهش نداشت و کنترل نشد، بلکه تا مهرماه ۱۴۰۰ حدود ۴۶ میلیارد دلار منابع ارزی به این سیاست تخصیص یافت و افزایش ۴۳۳ درصدی قیمت کالاها را تجربه کرد. براساس گزارش بانک مرکزی با وجود ارز ترجیحی، تورم نقطه‌به‌نقطه اقلامی که به‌طور مستقیم ارز را دریافت کردند از اسفند ۹۶ تا تیر ۱۴۰۰ حدود ۱۹۰ درصد افزایش تورم داشته است.

کارشناسان معتقدند تجربه‌ای که از هدفمند کردن یارانه‌ها در دولت احمدی‌نژاد و گران کردن بنزین در دولت روحانی به‌دست آمد، نشان می‌دهد طرح یارانه‌ها به نتیجه مطلوب نرسید و یارانه‌ها نه‌تنها هدفمند نشد، بلکه از مسیر اصلی خودش هم منحرف شد. با این همه، حذف یک‌باره ارز ترجیحی در شرایط روز اقتصاد نیز معیشت را نشانه گرفته و تورم را افزایش خواهد داد. مخالفان طرح می‌گویند اگر ارز ترجیحی حذف شود و به جای آن یارانه نقدی در اختیار قشر پایین قرار بگیرد، این یارانه اگر ۴۰۰ هزار تومان هم شود، باز هم نخواهد توانست وضع زندگی نیازمندان را بهبود بخشد، زیرا کالاها گران‌تر می‌شود. اختصاص کالابرگ الکترونیک هم داستان خود را دارد که هنوز جزئیات آن اعلام نشده است.

عکس: آیدا فریدی

به نظر می‌رسد برای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و گروه‌های در معرض خطر، بسته حمایتی کامل‌تری نیاز است تا در گام نخست از ریزش انبوه طبقه متوسط به زیر خط فقر جلوگیری شود و در گام بعد افراد قرار گرفته زیر خط فقر به شکل گسترده موردحمایت قرار گیرند

چندی پیش رئیس‌جمهوری در جریان یک سخنرانی با اشاره به اینکه درباره ارز ترجیحی ۲ راه بیشتر پیش‌رو نبود؛ یا ادامه دادن اختصاص ارز ترجیحی یا حذف ارز ترجیحی و جبرانش برای مردم، تاکید کرد: امکان ندارد ارز ترجیحی را بدون فکر از سفره مردم حذف کرد. آیت‌الله رئیسی در تشریح نظر دولت در این‌باره که در لایحه بودجه منعکس شده، تصریح کرد: این را بدانید که ما هم باورمان این است که اگر ارز ترجیحی قطع شود، باید برای جبران تاثیر آن بر زندگی مردم، به‌ویژه نیازمندان فکر جدی کرد. امکان ندارد ارز ترجیحی را بدون اینکه فکری برای سفره مردم و زندگی نیازمندان شود، بتوان حذف کرد.

تورم نجومی می‌شود

نماینده مردم سربیشه و نهبندان در مجلس شورای اسلامی گفت: اگر دولت می‌خواهد طرح حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را اجرایی کند باید سیاست‌های حمایتی موازی با آن را برای مدت معقولی دنبال کند، زیرا این‌گونه تصمیمات می‌تواند پیامدهای جبران‌ناپذیری در زندگی خانواده‌ها داشته باشد.

به‌گفته نخعی، در حال حاضر بسیاری از مردم در تأمین مایحتاج اولیه زندگی مشکل دارند و گرفتار هستند، حال اگر باز هم قیمت کالاهای اساسی افزایش یابد و چندبرابر شود، مردم تحمل و ظرفیت آن را نخواهند داشت.

او افزود: دولت معتقد است مشکل تامین ارز دارد و ارز ۴۲۰۰ تومانی فساد و ویژه‌خواری را به‌وجود آورده و می‌خواهد آن را حذف کند؛ این ادعا درست است اما این اقدام باید به‌تدریج و به‌گونه‌ای باشد که فشاری به مردم وارد نشود.

نماینده مردم نهبندان و سربیشه در مجلس شورای اسلامی معتقد است دولت می‌تواند از راهکارهای جایگزین برای رفع کسری بودجه اقدام کند و پله‌پله قیمت ارز را از ۴۲۰۰ به ۲۳ هزار تومان برساند، زیرا حذف یک‌باره ارز ترجیحی می‌تواند پیامدهای جبران‌ناپذیری به‌دنبال داشته باشد.

ارز دولتی دست مردم را نگرفت

نماینده مردم بیرجند، درمیان و خوسف در مجلس شورای اسلامی هم معتقد است ارز دولتی برای کمک به معیشت مردم بوده اما عملا دست مردم را نگرفته و سفره مردم روزبه‌روز کوچک‌تر شده است.

خسروی اظهارکرد: ارز ترجیحی اگر بخواهد به‌یک‌باره حذف شود و سیاست‌های حمایتی نداشته باشد و نظارتی بر آن نباشد، فشار بر مردمی که در سختی هستند، بیشتر خواهد شد.

او معتقد است بین مسئولان دولتی در این زمینه وحدت رویه وجود ندارد و هنوز نمی‌دانند ارز ترجیحی قرار است برای کدام گروه از کالاها ادامه داشته باشد یا برای کدام گروه‌ها حذف شود.

به گفته خسروی برای اظهارنظر قطعی هنوز زود است؛ بنابراین باید صبر کنیم تا ابعاد قضیه به‌طور واضح مشخص شود و متخصصان موضوع را بررسی و نتایج را به ما منتقل کنند تا در نهایت ما بتوانیم تصمیم‌گیری کنیم.

اگر دولت می‌خواهد طرح حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را به مرحله اجرا برساند باید سیاست‌های حمایتی موازی با آن را برای مدت معقولی دنبال کند

حذف ارز دولتی به‌شرط ثبات قیمت‌ها

نماینده مردم شهرستان‌های قاینات و زیرکوه در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه دولت زمانی می‌تواند به مردم تعهد بدهد، حذف یارانه به نفع آنهاست که کنترل بازار و ثبات قیمت‌ها در دست خودش باشد، معتقد است زیرساخت اقتصاد ایران از ابتدا درست و مناسب نبوده، بسیار اقتصاد شکننده‌ای است، زیرا همان‌طور که دیدید مطرح‌شدن بحث حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در مجلس، تأثیر خود را بر افزایش قیمت‌ها گذاشت.

اسحاقی تاکید دارد دولت در مرحله نخست باید بتواند کنترل بازار را به‌دست گیرد، زیرا اگر با حذف یارانه بخواهد بسته معیشتی به مردم بدهد اما بر بازار کنترل نداشته باشد، بار دیگر بازار برمبنای کمک‌های حمایتی، افزایش قیمت خواهد داشت و باعث متضرر شدن مردم و ذی‌نفع شدن عده‌ای خواهد شد.

نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه باید ساختار اقتصاد را اصلاح کرد، تاکید کرد: در این شرایط و با در نظر گرفتن اینکه حذف ارز ۴۲۰۰تومانی به‌طور مستقیم بر معیشت مردم تاثیر دارد، حذف این ارز بدترین راهکار است.

روح‌الله ایزدخواه با بیان اینکه در طرح جدید، ۷ قلم کالایی که بر اقلام اساسی غذا و داروی مردم تاثیر دارند، مشمول ارز ۴۲۰۰تومانی هستند، افزود: اگر دولت بخواهد به‌صورت یک‌طرفه و برای تامین کسری بودجه، ارز ترجیحی را حذف کند، قطعا راهکار مناسبی نیست یا به‌عبارت دیگر باید گفت که این مسئله آخرین راهکار است. در بحث توزیع، دولت باید بتواند این بخش را ساماندهی کند و برای افزایش تولید نهاده‌های دامی مشوق‌هایی را در نظر بگیرد.

این نماینده مجلس شورای اسلامی ادامه داد: تا زمانی‌که دولت چنین راهکارهایی را دنبال نکرده و با در نظر گرفتن اینکه حذف ارز ۴۲۰۰تومانی به‌طور مستقیم بر معیشت مردم تاثیرگذار است و موجب افزایش انتظارات تورمی می‌شود، در این شرایط، حذف ارز ترجیحی بدترین راهکار است.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه درباره حذف ارز ترجیحی دو بحث از سوی دولت مطرح شد؛ یکی عدم‌برخورد ارز ترجیحی به هدف و دیگری کمبود ارز و کسری بودجه، گفت: اگر موضوع عدم‌اصابت ارز ترجیحی به هدف است، می‌توان آن را از طریق راهکارهای دیگری مدیریت کرد اما اگر مسئله کسری بودجه دولت باشد، این سؤال پیش می‌آید که آیا حذف ارز ترجیحی بهترین راهکار است؟

وی تاکید کرد: آیا دولت تورم شدیدی را که پس از حذف ارز ۴۲۰۰تومانی به اقتصاد وارد می‌شود، محاسبه کرده است؟ ظاهرا چنین اقدام و پیش‌بینی‌هایی که تا کنون انجام‌شده محل اشکال است، ضمن اینکه تجربه حوادث سال ۱۳۹۸ نشان داد پیش‌بینی‌های افزایش ۳ تا ۴ درصدی تورم غلط بوده است.

نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی گفت: اگر بخواهیم به مسائل کارشناسی اکتفا کنیم و واقعیات جامعه را نبینیم، با پیامدهای جدی مواجه خواهیم شد. در زمان حاضر و با وجود اینکه هنوز ارز ترجیحی حذف نشده، قیمت‌ها در برخی کالاها در حال تغییر است، این موضوع نشان می‌دهد جامعه نسبت به این حذف حساس است.

وی می‌گوید: کسی بر نگه‌داشتن ارز ترجیحی تاکید ندارد اما وقتی دولت به‌صورت یک‌طرفه به‌سوی اجرای سیاست‌های پولی‌مالی که اثرات اجتماعی و تولید فقر جدید آن دیده نمی‌شود، حرکت می‌کند با آن مخالفت می‌کنیم، این همان مسیری است که گاهی در دولت‌های اخیر درنظر گرفته‌شده بود و می‌توان عنوان اقتصاد تکنوکرات را بر آن گذاشت.

واقعیات جامعه در حذف ارز ترجیحی دیده نشده است

سخن پایانی

برخی معتقدند حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، اقتصاد را به عدالت نزدیک می‌کند و می‌تواند جلوی ویژه‌خواری و فساد را بگیرد اما می‌گویند حذف یک‌باره آن می‌تواند تکان‌های شدید قیمتی را بر بازار تحمیل و فقرا را فقیرتر و ثروتمندان را ثروتمندتر کند.

بسیاری دیگر تاکید دارند حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی آن هم در شرایطی که مردم از گرانی و بی‌ثباتی قیمت‌ها در بازار خسته شده‌اند، بدون در نظر گرفتن پیامدهای منفی اقتصادی می‌تواند شرایط را برای معیشت مردم سخت‌تر کند.

در حال حاضر، ۷ گروه کالایی از ارز ترجیحی استفاده می‌کنند که قرار است ارز ترجیحی تعدادی از آنها حذف شوند اما دولت گفته ارز ترجیحی برای دارو، تجهیزات پزشکی، گندم و نهاده‌های کشاورزی باقی می‌ماند.

در این بین، برای خسارت ناشی از حذف ارز تک‌نرخی بر اقشار آسیب‌پذیر دولت مکلف به اجرای سیاست ارائه کوپن‌های الکترونیکی شده است.

این در حالی است که به‌گفته بسیاری از کارشناسان ارائه کوپن‌های الکترونیکی به‌تنهایی نمی‌تواند کمک موثری در این زمینه باشد و راهکارهای دیگری نیز باید در کنار آن اندیشیده شود.

به نظر می‌رسد برای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و گروه‌های در معرض خطر، بسته حمایتی کامل‌تری موردنیاز است تا در گام نخست از ریزش انبوه طبقه متوسط به زیر خط فقر جلوگیری شود و گام بعد افراد قرار گرفته در زیر خط فقر و به‌ویژه دهک‌های اول تا سوم را که در فقر شدید به سر می‌برند، به شکل گسترده موردحمایت قرار دهند.

به علاوه اینکه با توجه به تاثیر حذف ارز تک‌نرخی بر تمام شاخص‌های اقتصاد، بسته‌های حمایتی نباید به کالاهای اساسی اولیه و نیازهای معیشتی محدود شود و باید نیازهایی مثل مسکن، پوشاک و مواردی از این دست را نیز به شکل مطلوب پوشش دهد.

نظرگاه

دولت باید به مردم کالابرگ الکترونیک بدهد

یک عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۱ گفت: مجلس اختیار حذف ارز ترجیحی را به دولت داده تا به‌جایش بن‌کالا و یارانه به مردم پرداخت کند.

جعفر قادری در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به مصوبه مجلس درباره ارز ترجیحی گفت: به‌عبارت ساده، دولت درباره ارز ترجیحی در سال آینده هر کاری که بخواهد می‌تواند درباره ارز ترجیحی انجام دهد و ما اختیار حذف ارز ترجیحی را به دولت داده‌ایم.

وی توضیح داد: اگر دولت بخواهد ارز ترجیحی را حذف کند باید به‌جای آن به مردم کالابرگ الکترونیک و یارانه بدهد، چون با حذف ارز ترجیحی، قیمت‌ها آزاد می‌شود و دولت می‌تواند به ۷ دهک درآمدی پایین یارانه بدهد.

این نماینده گفت: مجلس راه را برای حذف ارز ترجیحی توسط دولت هموار کرده است. اکنون هم اختیار حذف ارز ترجیحی و ارز هر کدام از کالاهایی که بخواهد را می‌تواند حذف کند و به‌جای آن کارت الکترونیک و یارانه بدهد.

وی درباره اینکه آیا دولت زیرساخت‌های لازم برای شناسایی طبقاتی از مردم برای پرداخت کالابرگ الکترونیک و یارانه را دارد، افزود: ما در مصوبه‌ای وزارت تعاون را مکلف کردیم که ۷ دهک درآمدی پایین جامعه را شناسایی کند. این ملاک دولت برای پرداخت کالابرگ الکترونیک و یارانه خواهد بود.

هزینه عواید حاصل برای بهبود معیشت مردم

عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۱ گفت: ما در مجلس معتقدیم تمام عواید ناشی از حذف ارز ترجیحی باید به‌طور مستقیم در اختیار مردم قرار گیرد. کیومرث سرمدی واله، نماینده مردم اسدآباد همدان در مجلس شورای اسلامی درباره کارآیی ارز ترجیحی گفت: ما معتقدیم هر طرحی که در کشور اجرا می‌شود، از جمله حذف ارز ترجیحی باید به نفع مردم باشد. قطعا ارز ترجیحی که الان در مجلس درباره آن بحث می‌شود، از نظر ما منشأ فساد و رانت است.

از سوی دیگر، وقتی‌که طرح‌ها بدون برنامه مدون اجرا شوند، قطعا به اقشار جامعه فشار می‌آورند و این قابل‌قبول نیست.

وی ادامه داد: با توجه به شواهد موجود می‌توان گفت تا به حال ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی نتوانسته به اهداف خود در عمل دست یابد و به همین دلیل در مجلس به بحث و بررسی گذاشته شده است. نظر کمیسیون تلفیق که من هم عضو آن هستم، این است که این طرح موفقیت‌آمیز نبوده است.

این عضو کمیسیون تلفیق بودجه خاطرنشان کرد: من با حذف ارز ترجیحی موافق هستم اما باید مبلغی که قرار است به مردم اعطا شود در قالب کارت‌های الکترونیکی در اختیار اقشار گوناگون قرار گیرد یا به صورت کالا ارائه شود. باید طوری عمل کنیم که افراد بدانند در طول ماه می‌توانند بر مبنای میزان نیازشان به تأمین مایحتاج اولیه خود بپردازند و از این نظر دغدغه‌ای نداشته باشند.

اگر روال دیگری را طی کنیم، مثل همان یارانه ۴۵ هزار تومانی خواهد بود که دردی از مردم را دوا نکرد. حتی به نظر من یارانه ۹۰ یا ۱۲۰ هزار تومانی هم نمی‌تواند نیازهای مردم را برآورده کند.

سرمدی افزود: اثرات واقعی این موضوع را در بازار و در زندگی مردم خواهیم دید. بنابراین اگر قرار باشد حذف ارز ترجیحی به معنای جبران کسری بودجه دولت باشد، زندگی مردم بسیار سخت خواهد شد که حتما باید برای این موضوع چاره‌ای اندیشیده شود.

تاکید کارشناسان در گفت‌وگو با صمت:

اعمال سیاست حمایتی حرف اول و آخر را می‌زند

امیرعباس آذرموند: ارز ۴۲۰۰ تومانی با رأی نمایندگان مجلس شورای اسلامی به صورت مشروط حذف شد. براساس مصوبه مجلس به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۴۰۱ معادل سقف ردیف (۱۸) جدول مصارف تبصره (۱۴) این قانون را از طریق تامین منابع مابه‌التفاوت ارز ترجیحی برای واردات کالاهای اساسی، دارو، تجهیزات مصرفی پزشکی اختصاص دهد. همچنین دولت مکلف شده چنانچه قصد دارد کالایی را از سبد ارز ترجیحی حذف کند، باید قبلا ترتیبات قانونی جبران زیان رفاه مصرف‌کننده برای کالاهای اساسی را از طریق کالابرگ الکترونیکی و در امور پزشکی از طریق بیمه‌ها یا از راه‌های جایگزین مطمئن به انجام رسانده باشد، به‌طوری که افراد بتوانند این کالاها و خدمات را به قیمت پایان شهریور ۱۴۰۰ و در سقف سهمیه تعیین‌شده تهیه کنند. این الزامات در حالی مطرح شده که کارشناسان نیز بر اعمال سیاست جبرانی برای حذف ارز ترجیحی تاکید دارند. آنچه در ادامه می‌خوانید گفت‌وگوی صمت با دو کارشناس اقتصاد در این باره است.

اگر دولت برنامه کافی برای سیاست‌های جبرانی ارز ترجیحی نداشته باشد احتمال اینکه تبعات این حذف در میان‌مدت هم ادامه یابد، وجود دارد

عضو هیات‌علمی دانشگاه تربیت مدرس در گفت‌وگو با صمت:

باید سیاست جبرانی داشت

علی‌محمد احمدی، نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی به صمت گفت: متاسفانه به جای اینکه مکانیسم‌های سیاست ارز ترجیحی اصلاح شود و با اعمال اصلاحات اثرگذاری آن افزایش یافته و از این طریق اجازه افزایش نرخ کالاهای اساسی را ندهند، تمایل به حذف آن وجود دارد. این تمایل در نهایت منجر به حذف ارز ترجیحی در بودجه ۱۴۰۱ شد؛ البته دولت قول داده با سیاست‌های جبرانی تبعات حذف این ارز را کاهش دهد اما به نظر من حداقل در کوتاه‌مدت، یعنی در یک سال مالی، اقشار آسیب‌پذیر از اجرای این سیاست فشار زیادی را تحمل خواهند کرد. عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس معتقد است حذف ارز ترجیحی با هر نقدی که به آن وارد می‌شود، برای کوتاه‌مدت به افزایش قیمت‌ها منجر خواهد شد و اگر دولت برنامه کافی برای سیاست‌های جبرانی نداشته باشد احتمال اینکه تبعات آن در میان‌مدت هم ادامه داشته باشد، وجود دارد. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید:

◉ روز گذشته نمایندگان خانه ملت ارز ترجیحی را در بودجه ۱۴۰۱ حذف کردند. به نظر شما تاثیر این اقدام بر اقتصاد چه خواهد بود؟

واقعیت این است که اختصاص ارز ترجیحی در بودجه جایی را اشغال نمی‌کند و طبیعتا صرفه‌جویی در این بخش هم آثار بودجه‌ای چندانی ندارد اما برخی سیاست‌ها چنان آثار غیربودجه‌ای دارند که دیگر سیاست‌ها را هم متاثر می‌کنند؛ بنابراین مهم‌ترین تاثیری که حذف ارز ترجیحی خواهد داشت افزایش انتظارات تورمی در کشور است. در شرایطی که جامعه ملتهب است و نااطمینانی از آینده بخش وسیعی از ذهن مردم را دربر گرفته، وقتی اقتصاد کشور در طول ۴ سال گذشته همواره تورمی بیش از ۳۰ و ۴۰ درصد داشته، حذف ارز ترجیحی خود به خود آثار زیانباری بر سطح عمومی قیمت‌ها خواهد داشت. این در حالی است که وعده داده شده لایحه پیشنهادی نرخ تورم را در کشور کاهش دهد. این مسئله ناشی از آن است که در کشور ما برداشتی غیرمعمول وجود دارد که به مسائل از زاویه علت و معلول نگاه نمی‌کند یا جای این دو را عوض می‌کند. بارها گفته شده آنچه موجب تورم می‌شود افزایش قیمت‌ها است، در حالی که ماجرا کاملا برعکس است؛ به همین دلیل وقتی دولت ارز ترجیحی کالایی را حذف می‌کند اول نرخ آن بالا می‌رود و سپس این افزایش نرخ بر بازار تاثیر می‌گذرد و در نهایت به منشأ تورم تبدیل می‌شود. نگاه بخشی به قیمت‌ها یک اشتباه بزرگ است.

◉ مجلس دولت را مکلف کرده سیاست‌های جبرای برای زیان به مصرف‌کننده را مدنظر داشته باشد. فکر می‌کنید افزایش یارانه نقدی در شرایط فعلی می‌تواند یک سیاست جبرانی برای حذف ارز ترجیحی باشد؟

شاید دولت در این باره برنامه‌ای داشته باشد، اما من هنوز چیز مستندی ندیدم. در بحث یارانه‌های نقدی ما قانون هدفمندی یارانه‌ها را داریم و از آنجا که در برنامه ششم توسعه هم بر اجرای آن تاکید شده، هر تغییری در رقم یارانه نقدی نیازمند رأی موافق دوسوم مجلس است، وگرنه باید دولت تا زمان برنامه هفتم منتظر بماند. همان‌طور که در بخشی از صحبت‌هایم گفته‌ام، ما کشوری هستیم که تجربه خوبی از اصلاحات اقتصادی مختلف، از جمله هدفمندی یارانه‌ها نداریم. وقتی خود قانون را می‌خوانید، باوجود تأملاتی که می‌توان بر آن داشت، در مجموع قانون بدی نیست اما همین قانون هیچ‌وقت اجرا نشد. بنابود یارانه‌های نقدی سال به سال هدفمند شوند و تنها دهک‌های ضعیف آن را دریافت کنند. بنابود مصرف انرژی بهینه شود، از محیط‌زیست حمایت کنند و توجه کافی به ۳ دهک پایین جامعه شود اما هم در بحث یارانه نقدی، هم کالاهای اساسی و هم در موضوع یارانه انرژی توفیقی حاصل نشد. دولتمردان امروز فراموش نکنند زمانی که نخستین یارانه نقدی پرداخت شد، معادل ۳۰ دلار به هر نفر پرداخت می‌شد که به هر حال تاثیر مناسبی بر قدرت خرید خانوارها داشت اما اکنون این رقم به ۱.۲ دلار کاهش یافته، به همین دلیل مادامی که تورم در ایران با این شتاب افزایش پیدا می‌کند، نباید انتظار داشت سیاست‌هایی از این دست برای میان‌مدت و بلندمدت بتواند از جامعه محافظت کند.

◉ با این حال، این ارز از بدنه اقتصاد ایران حذف شد. بسیاری هم بر اشتباه بودن اجرای این سیاست از ابتدا تاکید داشتند و دارند. شما هم این سیاست را بیهوده می‌دانید؟

خیر، اگر این سیاست به‌درستی اجرا می‌شد، به سود کشور بود. حتی اجرای ناقص آن هم تا حدی توانست معیشت برخی اقشار را حفظ کند. من فکر می‌کنم اگر مدیریت درستی اعمال می‌شد و این ارز به‌طور کامل به اقلام ضروری اختصاص می‌یافت، مانند یک موج‌شکن عمل می‌کرد و می‌توانست جلوی شتاب تورم را بگیرد. متاسفانه به‌جای اینکه مکانیسم‌های این سیاست را به‌نحوی اصلاح کنند که اثرگذاری آن افزایش یابد و از این طریق اجازه افزایش نرخ کالاهای اساسی را ندهند، تمایل به حذف آن وجود دارد؛ البته دولت قول داده با سیاست‌های جبرانی تبعات حذف این ارز را کاهش دهد اما به نظر من حداقل در کوتاه‌مدت، یعنی در یک سال مالی، اقشار آسیب‌پذیر از اجرای این سیاست فشار زیادی را تحمل خواهند کرد.

◉ دولت میان این همه مشکل چه باید بکند؟

به نظر من باید یک فکر اساسی و پایه‌ای کند. همه می‌دانیم در ۳ سال گذشته هر روز بر تعداد و شدت فقر در کشور ما افزوده شده و این امر تا آنجا پیش رفته که حالا بخشی از طبقه متوسط هم از نظر درآمدی تنزل پیدا کرده و زیر خط فقر قرار گرفته‌اند. دولت و مجلس باید به تصمیم‌گیری دست بزنند؛ در غیر این صورت مانند این است که فرودستان را در میانه یک بحران بدون هیچ منجی رها کنیم. در چنین بستری است که فکر می‌کنم باید اختصاص ارز ترجیحی ادامه داشته باشد؛ هرچند اینکه کم‌اثر است. درحال‌حاضر هر اقدامی می‌تواند به زیر خط فقر رفتن ۵ دهک جامعه منجر شود. نباید فراموش کنیم چنین چیزی اگر رخ دهد تبعات اقتصادی، اجتماعی و حتی سیاسی خواهد داشت.

عضو موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در گفت‌وگو با صمت:

این حذف بدون سیاست حمایتی، بحران‌زا است

یکی از بحث‌هایی که پس از رونمایی از لایحه ۱۴۰۰ در رسانه‌ها راه یافت، رسمی شدن حذف ارز ترجیحی برای سال آینده بود. این سیاست ازسوی اقتصاددانان لیبرالی و بازاری اقدامی ضروری برای افزایش انضباط مالی عنوان می‌شود. در مقابل اقتصاددانانی هم هستند که فکر می‌کنند در شرایط فعلی باید با جزئیات بیشتری تبعات این سیاست را بررسی کرد.

این طرح موافقان پروپاقرصی دارد که معتقدند حذف ارز ترجیحی بساط رانت را جمع می‌کند. در مقابل مخالفان هم بر احتمال افزایش قیمت‌ها و فشار بیشتر به جامعه به‌ویژه اقشار آسیب‌پذیر تاکید دارند. عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی به صمت گفت: در این شکی نیست که اجرای سیاست حذف ارز ترجیحی به جهش قیمت‌ها در کشور دامن خواهد زد. این امر جای تردید باقی نمی‌گذارد که اگر همزمان سیاست‌های حمایتی اجرا نشود، مشکلات معیشتی در کشور افزایش چشمگیری خواهد داشت، به همین دلیل اگر دولت سیزدهم مصر به اجرای سیاست حذف ارز تک‌نرخی است باید برنامه‌ای مدون و هدفمند هم برای افزایش قدرت خرید خانوارهای فرودست داشته باشد. مشروح گفت‌وگو با خلیل حیدری، پژوهشگر اقتصاد را در ادامه می‌خوانید:

◉ ارز ترجیحی در جریان بررسی بودجه ۱۴۰۱ حذف شد. فکر می‌کنید اجرای این سیاست، چه تاثیری بر معیشت داشته باشد؟

بدیهی است با هر تغییری در نرخ ارز کالاهای اساسی، قیمت‌ها در سطح کلی افزایش خواهد یافت. حتی اخیرا بررسی‌هایی درباره تاثیر تغییر نرخ ارز بر نرخ برخی کالاهای اساسی که امسال ارز ۴۲۰۰ تومانی نداشته و از ارز ۱۱۵۰۰ تومانی (نصف نرخ نیمایی) بهره بردند انجام شده است. ارقام این بررسی نشان می‌دهد کالاهایی چون روغن نباتی، شیر خام، گوشت قرمز و یکی دو قلم کالای دیگر که این ارز (۱۱۵۰۰ تومانی) را دریافت کردند، افزایش نرخ ۷۰ درصدی را تجربه کردند، این در حالی است که به این کالاها تعلق می‌گیرد نصف رقم ۲۳ هزار تومانی است که دولت برای سال آینده پیشنهاد داده است.

◉ پس می‌توانیم بگوییم با این سیاست تورم قابل توجهی (حدود ۷۰ تا ۱۴۰ درصد) بر کالاهای اساسی تحمیل می‌شود؟

در اقتصاد نمی‌توان ارقام را چنین محاسبه کرد زیرا هر سیاست در زمان اجرای خود تبعاتی خواهد داشت که نتیجه را تغییر می‌دهند. گرچه باید مطمئن باشیم قیمت‌ها افزایش خواهند یافت اما از طرف مقابل برخی خانوارهای کشور مجبور می‌شوند تقاضای خود را تغییر دهند و مثلا به جای برنج، نان مصرف کنند؛ با این حال کاهش تقاضا هم نمی‌تواند جلوی رشد قیمت‌ها را بگیرد و تورم قطعی خواهد بود. پس همزمان با کاهش مصرف ما با افزایش تورم مواجه خواهیم شد. مسئولان باید توجه کنند در طول دهه ۹۰ مصرف کالاهای اساسی در کشور ما کاهش چشمگیر و فراوانی داشت و این روند نزولی در تمام یک دهه گذشته حاکم بوده است. طبیعی است با شوک قیمتی دوباره، خانوارهای کم‌درآمد مصرف برخی کالاها را به صفر برسانند.

◉ این تغییر و تحولات تا چه حد بر سبد معیشت تاثیر خواهد داشت؟

هر گاه نرخ تورم بالا برود، سبد معیشت نیز کوچک خواهد شد. متاسفانه آمارهای رسمی از خط فقر در کشور ما خیلی به‌روز نیست اما آخرین آمار رسمی که برای سال ۹۹ است تصریح می‌کند خط فقر در شهرها به ۵۳ درصد و در روستاها به بیش از ۲۵ درصد رسیده است. طبعا در این یک سال هم به دلیل تداوم تورم بالا بر تعداد فقرا اضافه شده است.

اکنون با حذف ارز ترجیحی، یک شوک قیمتی جدی به بازار وارد خواهد شد و همزمان از ارزش پول ملی هم کاسته می‌شود. تا جایی که من می‌دانم مقامات اقتصادی دولت هم قبول دارند که اجرای این سیاست به افزایش تورم دامن خواهد زد اما معتقدند راه‌هایی وجود دارد که می‌توان به‌واسطه آن تبعات منفی این سیاست را کاهش داد؛ به‌علاوه اینکه مدافعان حذف ارز ترجیحی بر این نکته هم تاکید دارند که ادامه این روند کشور را در آینده با تورم بالاتر مواجه خواهد کرد؛ بنابراین حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از اقتصاد انتخاب بین دو سطح افزایش تورم است.

◉ با این وجود به‌عنوان یک اقتصاددان، فکر می‌کنید شرایط برای حذف ارز ترجیحی آماده بود؟

من اگر مسئولیتی داشتم، همه تلاش خود را می‌کردم که چنین اقدامی از دستور کار خارج شود. منظورم این نیست که وضعیت به همین شکل ادامه داشته باشد چراکه انحراف زیادی در این منابع دیده می‌شود که اثرگذاری سیاست فعلی را کاهش می‌دهد اما می‌توان به‌جای حذف یکسره ارز ترجیحی، سامانه آنلاینی ایجاد کرد که هر فرد یا شرکتی که از این ارز بهره‌مند می‌شود، برای همه مردم مشخص باشد. همزمان اگر این فرد یا شرکت کالای اساسی وارد کشور نکرد و آن را به بازار داخلی نفرستاد، باید بدون هر ملاحظه‌ای، مورد برخورد جدی قرار گیرد.

باید بپذیریم راه جلوگیری از رانت، ایجاد سامانه‌های آنلاین و روزآمد است. طبیعی است وقتی مسئولان مربوطه در خفا با عده‌ای جلسه می‌گذارند و به آنها ارز ارزان می‌دهند، احتمال انحراف منابع و سوءاستفاده به‌مراتب بیش از زمانی است که کنترل عمومی ممکن می‌شود. با این حال، به‌نظر می‌رسد دولت مصر است این سیاست را اجرا کند اما باید از دولت خواست حتما سیاست‌های جبرانی برای حمایت از اقشار کم‌درآمد را در دستور کار قرار دهد.

◉ کارشناسان زیادی چندنرخی بودن ارز را مسبب ایجاد مشکلات فراوانی می‌دانند. در شرایط فعلی با حذف ارز ترجیحی، ارز تک‌نرخی می‌شود؟

به‌نظر من در شرایط فعلی اجرای سیاست ارز تک‌نرخی غیرممکن است و با حذف ارز ترجیحی باز هم ارز تک‌نرخی نمی‌شود. باید به این نکته توجه داشت که اجرای هر سیاستی نیازمند زیرساخت‌هایی است که اگر مدنظر نباشد ممکن است نتایج اجرای هر سیاست با اهداف آن در تناقض قرار بگیرند. برای اینکه سیاست ارز تک‌نرخی اجرایی شود، باید شرایط اقتصادی باثبات داشت. منظورم به‌طور مشخص این است که نرخ تورم به کمتر از ۵ درصد برسد. همچنین نرخ بیکاری در کشور به ۴ درصد برسد که به آن بیکاری طبیعی هم می‌گویند. اگر این شرایط حاکم باشد، تک‌نرخی کردن ارز می‌تواند نتایج موفقیت‌آمیزی داشته باشد. در این میان باید به تجارب کشورمان در اجرای این سیاست و تبعات آن پرداخت. همیشه در زمینه مضرات ارز چندنرخی صحبت شده اما من کمتر دیدم به بررسی تبعات اجرای سیاست تک‌نرخی کردن ارز در شرایط بی‌ثبات پرداخته شود. این سیاست در دوره‌های مختلف در کشور ما اجرا شد اما شکست خورد. به باور من، اگر باز هم این سیاست اجرا شود، رهاوردی نخواهد داشت. من تاکید دارم در شرایط فعلی صرفا مباحث کلان را مدنظر قرار ندهیم. درست است که باید شاخص‌ها شرایط بهتری داشته باشند اما این مهم باید به‌گونه‌ای مدیریت شود که مشکلات معیشتی را بیشتر نکند، به همین دلیل می‌گویم دولت اگر مصر است این سیاست، یعنی حذف ارز ترجیحی را در دستور کار بگذارد، به‌طور واقعی باید نیازهای خانوار را هم تامین کند که این کار راحتی نیست. همه ما می‌دانیم دولت چقدر در تامین مالی دچار مشکل است و چقدر منابع کشور کاهش یافته‌اند؛ به همین دلیل است که دولت حتی در تعیین مزد عادلانه و متناسب با تورم در ۴۰۳ سال گذشته ناتوان بوده است. اصرار بر دیدن جایگزین درآمدی برای اقشار فرودست از این جهت است که بی‌تردید این سیاست وضعیت فقرا را دشوارتر خواهد کرد. اگر دولت برنامه‌ای نداشته باشد این مسئله به یک مشکل بزرگ تبدیل خواهد شد.

◉ فکر می‌کنید در این شرایط افزایش یارانه نقدی راهکار جایگزین مناسبی باشد؟

در شرایط فعلی این سیاست موفق نخواهد بود. برخی به یاد سال ۸۹ و اجرای هدفمندی یارانه‌ها افتاده‌اند و فکر می‌کنند از این طریق می‌توان سیاست‌هایی را اجرا کرد. آن زمان البته خزانه کشور مانند امروز خالی نبود و دولت توانست برای مدت ۶ ماه قیمت‌ها را ثابت نگه دارد. پس از آن مبلغ ۴۵ هزار تومان یارانه نقدی به ازای هر فرد پرداخت که در آن زمان رقم قابل توجهی بود؛ البته پس از ۶ ماه جهش‌های قیمتی آغاز و تحریم‌ها مزید بر علت شد تا تورم به بیش از ۳۰ درصد برسد. در حالی برخی از افزایش یارانه نقدی صحبت می‌کنند که همه شواهد نشان می‌دهد هم‌اکنون نیز دولت برای پرداخت یارانه ۴۵ هزار تومانی مشکلات فراوانی دارد؛ چه برسد به اینکه نرخ یارانه نقدی افزایش یابد. به هر حال حتی اگر دولت این منابع را فراهم کند، افزایش ۴۵ هزار تومانی یارانه نقدی در شرایط امروز قیمت‌ها، کمک مهمی به معیشت افراد نخواهد بود.

◉ برخی مسئولان دولتی می‌گویند این سیاست فقط ۷ درصد بر نرخ تورم خواهد افزود. این رقم فشار مهمی محسوب می‌شود؟

بگذارید این پیش‌فرض و این محاسبه را بپذیریم و فکر کنیم واقعا تبعات حذف ارز ترجیحی تورم ۷ درصدی است. امروز تورم کشور حدود ۴۵ درصد است و اگر ۷ درصد دیگر هم به این رقم اضافه شود، یعنی تورم به بیش از ۵۰ درصد می‌رسد که رکورد شکنی هم محسوب می‌شود. اقتصاد ایران همین امروز هم تورم بالایی دارد و افزایش ۷ درصدی آن حتما تاثیر بسزایی در مصرف خانوار خواهد داشت. تورم ۵۰ درصدی به این معناست که قدرت خرید یک خانواده از ابتدا تا آخر سال نصف می‌شود.

اما من تصور دیگری دارم؛ فکر می‌کنم اجرای این سیاست تورم بیشتری را به کشور تحمیل خواهد کرد. قیمت‌ها بر هم اثر مشخصی دارند؛ یعنی ممکن نیست یک کالا گران شود و نرخ کالاهای دیگر ثابت بماند. در هر اقتصادی جز مزدبگیران که راهی برای افزایش مزد خود ندارند، هر تولیدکننده‌ای افزایش نرخ را به بخش‌های دیگر منتقل می‌کند؛ در نتیجه تورم عمومی بیش از این ارقام رشد خواهد کرد.

همچنین باید به مسئله انتظارات تورمی توجه کنیم. انتظارات تورمی با حذف ارز ترجیحی بالاتر خواهد رفت و همین نرخ مسکن و اجاره‌بها را بیشتر می‌کند؛ البته اینها تبعات ثانویه این سیاست هستند اما این آثار ثانویه ممکن است به وضعیت غیرقابل کنترلی برسند.

◉ این طرف و آن طرف صحبت از ضرورت جراحی اقتصاد کشور می‌شود. اکنون زمان مناسبی برای جراحی اقتصادی است؟

امروز زمان خوبی برای جراحی و تعدیل ساختار اقتصاد نیست. جراحی را در شرایطی انجام می‌دهند که ثبات اقتصادی وجود داشته باشد و سیاست‌گذار بتواند در یک شرایط آرام به اجرای منویات خود بپردازد و از تبعات منفی آن جلوگیری کند. امروز اقتصاد ایران چون بیماری است که چندین بیماری دارد و نمی‌توان همزمان روی تمام بدن او جراحی را آغاز کرد. اکنون باید اولویت‌ها را تشخیص داد و بیمار را زنده نگه داشت؛ هرچند مجبور به قطع عضو شویم.

در اقتصاد هم چون یک بیمار در حال جراحی قبل از هر چیز باید پیکره زنده بماند، سپس اعضای حیاتی را شناسایی و آنها را ترمیم کرد. اولویت فعلی اقتصاد کشور باید ثبات باشد تا اجزای سیستم در کارکرد طبیعی خود قرار بگیرند و بتوانند خودشان بخشی از مشکلات را رفع کنند و هر جا هم مشکل بزرگی وجود داشت که اصلاح آن توسط خودشان ممکن نبود، دولت وارد عمل می‌شود.

جراحی اقتصادی و تعدیل کار دشوار و پیچیده‌ای است و این گونه نیست که یکی دو اقتصاددان در کنار هم بنشینند و برای آن نسخه بپیچند زیرا مشکلات اقتصاد ریشه دوانده و این تصور بیهوده‌ای است که با چند حرکت می‌توان اقتصاد را متحول کرد. باید اقتصاد کشور را به پایداری رساند.

◉ اقتصاد ایران امروز و در میان این همه مشکل چگونه به ثبات خواهد رسید؟

پایداری اقتصاد کشور ما نیازمند ایجاد تعامل سازنده اقتصادی و دیپلماتیک با جهان است. در واقع اگر اقتصاد اولویت دیپلماسی کشور باشد آن‌گاه می‌توانیم بگوییم شرایط برای ثبات اقتصادی وجود خواهد داشت. منظورم این نیست که صرفا تحریم‌ها رفع شوند؛ البته رفع آنها اقدام بزرگی در جهت ثبات است اما باید به دنبال ایجاد تعامل بیشتر با اقتصادهای جهان باشیم.

تصمیم‌های ناگهانی پای ویژه‌خوران را به قیر بازکرد

تخصیص قیر تهاتری یکی از موضوعات جنجال‌برانگیز در روند تصویب بودجه سالانه است. عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه تخصیص قیر باید بدون ایجاد رانت باشد، گفت: جنجال و کشمکش بر سر توزیع قیر رایگان به دولت قبل برمی‌گردد که قرار بود صرف به‌سازی و راه‌سازی معابر شهر و روستاها شود. این هدف تا سال ۹۸ به‌خوبی اجرایی شد.

به گزارش سنا، علی آذری افزود: از آن سال به بعد با توجه به مبادله حواله‌های قیر رایگان در بازار آزاد، این موضوع موردبحث و بررسی جدی‌تر نمایندگان مجلس و برخی صاحب‌نظران قرار گرفت و تا زمانی‌که برخی مسائل مربوط به این طرح حل نشود نمی‌توان انتظار داشت طرح آن‌طور که انتظار می‌رود ایجاد رانت نکند. وی اظهارکرد: نمایندگان مجلس امروز بیش از پیش قاطعانه در مقابل رانت و فساد ایستاده‌اند و خواهان مدیریت این طرح مهم هستند تا نام رانت و ویژه‌خواهی دیگر در این طرح مطرح نباشد و آن‌طور که از قبل پیش‌بینی شده، قیر رایگان در اختیار وزارتخانه موردنظر و... قرار گرفته تا صرف به‌سازی راه‌های کشور شود.

آذری با اشاره به اینکه برای عرضه قیر از طریق بورس کالا نیاز به کار کارشناسی بیشتر است، بیان کرد: یکی از مهم‌ترین آسیب‌هایی که این افزایش قیمت‌های فرمایشی یا خودسرانه قیر به جای می‌گذارد این است که به پیشرفت پروژه‌های عمرانی منجر نمی‌شود. یکی از مشکلات ما در ساختار کشور، تصمیم‌های ناگهانی است چرا باید کالایی که وارداتی نیست و کاملا تولید داخل و نیاز اصلی جاده‌ها و بخش ریلی کشور است این‌گونه با افزایش ناگهانی و افسارگسیخته نرخ تنها به‌دلیل ویژه‌خواری مواجه باشد.

کارشناسان از مزایا و معایب خصوصی‌سازی سرخابی‌ها می‌گویند

احتمال سقوط از چاله به چاه سهامدار متضرر

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

خصوصی‌سازی باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس طی سال‌های گذشته مطرح بوده اما هیچ‌گاه به نتیجه نرسیده است. پس از حذف این دو باشگاه از لیگ قهرمانان آسیا و با توجه به اینکه مالکیت مشترک دولت بر این ۲ باشگاه یکی از دلایل اصلی حذف آنها از لیگ بود، فرآیند واگذاری سرخابی‌ها در بازار سرمایه شتاب گرفت. بدین‌ترتیب سازمان خصوصی‌سازی در ۲ ماه اخیر تمهیدات ویژه‌ای برای عرضه سرخابی‌ها در بورس تدارک دید. روز شنبه ۱۴ اسفند فرابورس با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد میزان سهام قابل عرضه استقلال بیشتر از پرسپولیس است. طبق این گزارش در جریان پذیره‌نویسی سهام این دو باشگاه، ۱۱.۵ درصد از سهام باشگاه استقلال که معادل یک میلیارد و ۲۳۶ میلیون سهم است و ۱۰ درصد از سهام پرسپولیس که معادل یک میلیارد و ۳۴ میلیون سهم این باشگاه است از طریق بازار پایه فرابورس عرضه می‌شود. در صورت فروش همه سهام این دو باشگاه، ۳۵۰ میلیارد تومان نقدینگی به باشگاه پرسپولیس و ۳۶۰ میلیارد تومان منابع مالی جدید به استقلال تزریق می‌شود. با این وجود، نگرانی‌هایی نسبت به تداوم شرایط تاریک این باشگاه‌ها و متضرر شدن خریداران این سهام وجود دارد. بدون تردید این باشگاه‌ها هواداران بسیاری دارند که اقدام به خرید سهم این ۲ باشگاه خواهند کرد اما توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که این اقدام نباید به تکرار اشتباهات گذشته مسئولان در روند خصوصی‌سازی و بازار سرمایه و رفع مشکلات از جیب مردم بدل شود.

پذیره‌نویسی سهام دو باشگاه استقلال و پرسپولیس در فرابورس انجام شد. آمار موجود حاکی از آن است که هر سهامدار به ۳۰۰ هزار تومان نقدینگی برای مشارکت در این پذیره‌نویسی نیاز دارد

واگذاری دو تیم پایتخت در فرابورس

حذف باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس از لیگ قهرمانان آسیا در دی ماه امسال، تلاش مدیران را برای واگذاری سهام این ۲ مجموعه از طریق بورس جدی کرد. در مدت زمان کوتاهی، ارزش‌گذاری دو باشگاه و ثبت آنها نزد سازمان بورس انجام و مقرر شد، واگذاری دو تیم در فرابورس انجام شود. ارزش نهایی باشگاه پرسپولیس ۳ هزار و ۲۱۰ میلیارد تومان و ارزش نهایی باشگاه استقلال ۲ هزار و ۷۸۰ میلیارد تومان اعلام شد. در این ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشروط این باشگاه‌ها؛ یعنی برند آنها موردتوجه قرار گرفته است.

میثم فدایی، مدیرعامل فرابورس ایران در هفته نخست اسفندماه اعلام کرد هیات‌مدیره فرابورس با هدف حمایت از انجام اصلاحات بنیادین در راهبری، ارتقای شفافیت و بهبود حاکمیت شرکتی باشگاه‌های پرسپولیس و استقلال و با توجه به وظایف قانونی درباره حفاظت از سرمایه آحاد سرمایه‌گذاران، جلسه تشکیل داده و مصوب کرد پس از رفع شروط ۵گانه، درج نماد انجام می‌شود.

این شروط ۵ گانه عبارتند از؛ تاییدیه حسابرس مستقل درباره بهره‌مندی شرکت از سیستم حسابداری مطلوب و ایجاد کمیته‌های حاکمیت شرکتی و سیستم‌های کنترل داخلی در هر دو شرکت، ارائه گزارش ارزش‌گذاری سهام هر دو شرکت، انتقال مالکیت برند استقلال به شرکت فرهنگی ورزشی استقلال ایران، تکمیل اعضای هیات‌مدیره هر دو شرکت و تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی آنها نزد مرجع ثبت شرکت‌ها و تقاضای لغو بند ۳ و اصلاح تصویب‌نامه کمیسیون اصل ۱۳۸ قانون اساسی درباره مالکیت کمپ ناصر حجازی و ورزشگاه‌های شهید مرغوبکار و شهدای گمنام.

در ادامه و پس از احراز شروط ۵گانه فرابورس ۲ باشگاه پرسپولیس و استقلال آماده عرضه شده‌اند. بدین‌ترتیب از نیمه اسفندماه شاهد آغاز پذیره‌نویسی سرخابی‌ها در بورس برای مدت زمان یک ماه بودیم. در حال‌حاضر قرار است ۱۰ درصد سهام این ۲ باشگاه به فروش برسد. نرخ سهام پرسپولیس ۳۳۸ تومان و نرخ سهام استقلال ۲۹۱ تومان است. گفتنی است همچنان برخی از فعالان بازار نسبت به نرخ سهام و فرآیند افزایش سرمایه برای این ۲ باشگاه، گلایه‌مند هستند.

گامی به سوی شفافیت

همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی واگذاری سهام باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس، اظهارکرد: واگذاری سهام سرخابی‌ها در بورس را باید گامی بلند از سوی دولت سیزدهم با هدف شفافیت عملکرد ۲ باشگاه استقلال و پرسپولیس دانست. ورود دولت به موضوع باشگاه‌داری از اساس اشتباه است. به همین دلیل فراهم آمدن مقدمات خروج دولت از باشگاه‌داری به نفع ورزش کشور و این ۲ مجموعه است.

وی افزود: ۲ باشگاه استقلال و پرسپولیس در طول سال‌های گذشته با ضعف‌های مدیریتی قابل ملاحظه‌ای روبه‌رو بوده‌اند. این ضعف‌ها در بندهای مختلف گزارش‌های مدیریتی این مجموعه‌ها به چشم می‌خورد؛ حال انتظار می‌رود تغییر در روند سهامدارهای این مجموعه‌ها آغازی بر اصلاح شرایط عملکردی این ۲ باشگاه پرطرفدار باشد.

▣ روش عرضه سهام

این کارشناس بازار سرمایه گفت: روش عرضه این ۲ باشگاه همچون روش عرضه سهام «تجلی»، افزایش سرمایه از محل صرف سهام است. به بیانی دیگر، بخشی از سهام این باشگاه‌ها با هدف افزایش سرمایه و بهبود صورت‌های مالی مجموعه‌های یادشده، واگذار می‌شود.

وی گفت: بدون تردید واگذاری سهام ۲ باشگاه یادشده به‌ویژه با توجه به چالش‌هایی که بر عملکرد آنها سایه افکنده، فرآیندی با ریسک بالاست؛ بنابراین سرمایه‌گذاران باید با دقت نظر به این حوزه ورود کنند. باشگاه‌های یادشده در طول سال‌های گذشته با چالش‌های جدی مدیریتی روبه‌رو بوده‌اند؛ حال قرار نیست با واگذاری سهام مجموعه‌های یادشده، یک‌شبه شاهد رفع مشکلات آنها باشیم. با این وجود، انتظار می‌رود شرایط نسبت به گذشته بهبود یابد.

▣ مزیت واگذاری

این کارشناس بازار سرمایه گفت: یکی از مهم‌ترین مزیت‌های واگذاری همین سهام محدود باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس در بورس، ارتقای شفافیت عملکردی آنهاست. از این پس، باشگاه‌ها موظف هستند اطلاعات خود را در قالبی شفاف و در سامانه کدال، بارگذاری کنند. در همین حال با توجه به الزامات قانونی، دیگر مدیران آنها نمی‌توانند اقدام به پنهان کردن صورت‌های مالی کنند.

وی گفت: حضور سهامداران نقشی مثبت در حفظ منافع این باشگاه‌ها ایفا خواهد کرد، چراکه از این پس هواداران در جایگاه سهامدار قرار می‌گیرند و طبیعتا سهامداران حقوقی دارند. این حقوق در سازمان بورس، فرابورس و حتی سازمان‌های قضایی قابلیت پیگیری دارد و بدین‌ترتیب امکانی برای مطالبه از مدیران این باشگاه‌ها وجود خواهد داشت.

دارابی تاکید کرد: با این وجود باید خاطرنشان کرد باشگاه‌های موردبحث در حال‌حاضر با چالش‌های جدی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند. رفع مشکلات این باشگاه‌ها زمان‌بر خواهد بود و یک‌شبه ممکن نیست. با این وجود انتظار می‌رود در سایه تغییرات یادشده به سمت بهبود شرایط پیش برویم.

وی در پایان گفت: در حال‌حاضر گویا دولت قصد دارد با واگذاری بلوک‌هایی، سهم خود را در مالکیت این باشگاه‌ها به زیر ۵۰ درصد کاهش دهد، امیدواریم با اجرای این طرح تا سال آینده بسیاری از مشکلات حاکم بر این بخش برطرف شوند.

منتظر تحول ساختاری نباشید

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی واگذاری سهام سرخابی‌ها در فرابورس به شیوه افزایش سرمایه از محل صرف سهام، اظهارکرد: افزایش سرمایه از محل صرف سهام، یکی از روش‌های واگذاری سهام مجموعه‌های گوناگون است. بدین‌ترتیب منابع و عایدات حاصل از این واگذاری مشابه بازار اولیه در اختیار ناشر یا در اینجا باشگاه قرار خواهد گرفت. این روند واگذاری، یکی از گزینه‌های مناسب افزایش سرمایه است.

این کارشناس بازار سرمایه در انتقاد به روند واگذاری ۲ باشگاه استقلال و پرسپولیس، گفت: مادامی‌که وضعیت مدیریت این باشگاه‌ها به رویه قبل ادامه یابد، هر میزان وجه نقد و منابع مالی که این مجموعه‌ها وارد شود، در معرض تهدیدهای قبلی قرار خواهد گرفت. در واقع اصلاح چالش‌های کنونی باشگاه‌ها با ورود منابع نقد انجام نمی‌شود؛ بلکه اصلاح اساسی در این مجموعه‌ها، با اصلاح ترکیب مدیران و ترکیب سهامداری این باشگاه‌ها انجام می‌شود.

▣ عرضه ۱۰ درصد سهام

آقابزرگی با اشاره به عرضه ۱۰ درصد سهام این ۲ باشگاه میان مردم و پذیره‌نویسان، گفت: درنتیجه همچنان مدیریت این مجموعه‌ها در اختیار دولت باقی می‌ماند؛ بنابراین نباید منتظر تحول اساسی در ساختار مدیریتی این شرکت‌ها، تحول ویژه و بهبود عملکرد آنها باشیم.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر ابهاماتی که در مسیر واگذاری سهام سرخابی‌ها وجود دارد و تاثیر آن بر از بین رفتن دارایی مردم، اظهارکرد: در واگذاری سهام این ۲ باشگاه، دید هواداری به مراتب قوی‌تر از توجیه اقتصادی و سرمایه‌گذاری در بورس جریان دارد؛ بنابراین نگرانی از حیث متضرر شدن سهامداران و خدشه‌دار شدن منافع آنها در حداقل است. آقابزرگی گفت: با وجود تمام انتقاداتی که به روند واگذاری سهام ۲ باشگاه استقلال و پرسپولیس وجود دارد، همین واگذاری حداقلی نسبت به تداوم شرایط قبلی ارجح است. در واقع انتظار می‌رود در سایه همین تغییر شاهد ارتقای سطح شفافیت در عملکرد ۲ باشگاه یادشده باشیم؛ یعنی همین واگذاری نیز قدمی رو به جلو است. این کارشناس بازار سرمایه در پایان تاکید کرد: دولت تمایلی به خصوصی‌سازی یا واگذاری سهام باشگاه‌های موردبحث نداشته است. با این وجود، تحت فشار AFC و همچنین فدراسیون جهانی فوتبال ناچار به تغییر ترکیب سهامداری این باشگاه‌ها شده؛ یعنی ساختار ظاهری مدیریت این شرکت‌ها در مرحله تغییر است. هرچند امید می‌رود این تغییرات به واگذاری سهم ۱۰ درصدی محدود نشود و شاهد تحولات جدی در عملکرد مدیریتی این مجموعه‌ها باشیم.

اصلاح فرآیند درآمدزایی باشگاه‌ها

مجتبی دیبا، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: واگذاری سهام باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس از طریق بازار سرمایه در نگاه کلی اقدام مثبت و حرفه‌ای ارزیابی می‌شود. این اقدام برای بازار سرمایه و این ۲ تیم نقاط قوتی را به همراه دارد.

وی با اشاره به روند ارزش‌گذاری این ۲ باشگاه گفت: قطعا در فرآیند ارزش‌گذاری دارایی‌های این ۲ باشگاه، موضوعاتی همچون ارزش برند آنها موردتوجه قرار گرفته و تاثیر بسزایی بر قیمت‌های تعیین شده داشته است. دیبا با اشاره به ساختار پیچیده دولتی این باشگاه‌ها افزود: این مجموعه‌ها ساختار دولتی دارند و حتی پس از واگذاری سهام آنها در بورس، مدیریت آنها از سوی دولت انتخاب خواهد شد. سابقه چنین واگذاری‌های را در سایر شرکت‌های دولتی همچون شستا مشاهده کرده‌ایم.

▣ واگذاری با افزایش سرمایه

وی افزود: این واگذاری با افزایش سرمایه انجام می‌شود و نقدینگی قابل‌توجهی را برای سرخابی‌ها جذب خواهد کرد و اقدام مثبتی ارزیابی می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه گفت: بسیاری از باشگاه‌های بزرگ دنیا نیز مالکیت خصوصی دارند. در چنین شرایطی، واگذاری سهام این باشگاه‌ها در بورس با پیچیدگی کمتری همراه است. اما مدیریت دولتی باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس و تغییر مداوم این مدیریت فرآیند واگذاری و اصلاح شرایط آنها را دشوار کرده است. دیبا در ادامه خاطرنشان کرد: با وجود تمام انتقادهایی که به روند واگذاری این ۲ باشگاه وارد است اما شاید عقب انداختن این فرآیند برای اصلاح شرایط هم درست نباشد. در همین حال انتظار می‌رود با اصلاح و تغییر شرایط، امکان این مجموعه‌ها برای درآمدزایی بیشتر و بدین‌ترتیب بخشی از مشکلات آنها برطرف شود. از آنجاکه ۲ باشگاه استقلال و پرسپولیس زیر نظر دولت فعالیت می‌کنند، از حقوقی همچون حق پخش تلویزیونی محروم هستند. حال در سایه تغییر مالکیت این باشگاه‌ها انتظار می‌رود فرآیند درآمدزایی و اسپانسری آنها نیز تغییر کند و به مجموعه‌هایی سودآور بدل شوند.

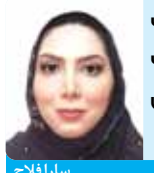
سخن پایانی

طی هفته‌های اخیر مقررشده سهام باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس در بورس عرضه شود. بسیاری از فعالان بازار این اقدام را تلاشی برای شفافیت هرچه بیشتر در روند فعالیت این باشگاه‌ها اعلام کرده‌اند. با این وجود باید تاکید کرد این مجموعه‌ها سودآور نیستند و زیان انباشته قابل‌توجهی دارند؛ درنتیجه امکان پذیرش آنها در بورس مهیا نبوده و اکنون سهام این شرکت‌ها در فرابورس عرضه می‌شود. حال این سوال مطرح است که آیا این‌بار هم این روند خصوصی‌سازی قرار است به همان روند سابق خصوصی‌سازی ناموفق گذشته بدل شود و این‌بار مردم و خریداران سهام این باشگاه‌ها، متضرر شوند؟ یا برنامه‌ای برای اصلاح شرایط وجود دارد؟

سرخابی‌ها سودآور نیستند و زیان انباشته قابل‌توجهی دارند؛ درنتیجه امکان‌پذیرش آنها در بورس مهیا نبوده و اکنون سهام این شرکت‌ها در فرابورس عرضه می‌شود

یادداشت

شفافیت مزیت بورسی شدن

سارا فلاح
کارشناس بازار سرمایه

پس از کشمکش‌های بسیار، در نهایت یکشنبه ۱۵ اسفند، افزایش سرمایه ۲ باشگاه استقلال و پرسپولیس از طریق سلب حق تقدم اجرایی شد و همه افرادی که کد معاملاتی دارند، اعم از افراد حقیقی و حقوقی می‌توانند در پذیره‌نویسی و خرید حق تقدم سهام ۲ باشگاه سرخابی‌ها مشارکت کنند. در این میان، نکته مهم و اتفاق مثبت شفاف شدن صورت‌های مالی ۲ باشگاه است. این اتفاق می‌تواند وضعیت هر ۲ باشگاه را دگرگون کند؛ تا زمانی که شفاف‌سازی اطلاعات انجام نشود، هر اتفاق و گمانی ممکن است رخ دهد. البته این موضوع فقط مختص باشگاه‌های ورزشی نیست. هرچند باید تاکید کرد شفاف‌سازی اطلاعات در صنایع گوناگون ضروری است. با این وجود، نبود شفافیت در باشگاه‌های فوتبال ایران به‌دلیل ابهامات فراوان درباره قراردادهای بازیکنان و پرداخت‌های آنها در قالب‌های سنتی نقل قول محافل و رسانه‌های فوتبالی است. بنابراین ورود این ۲ باشگاه به بورس و به تبع آن قرارگرفتن صورت‌های مالی آنها در سامانه کدال در درجه اول به نفع خود آنهاست. در فرآیند حرفه‌ای شدن تیم‌های لیگ برتر براساس استانداردهای فیفا، تمام سازکارهای بروکراسی و مالی باید شفاف و ساختاریافته باشد. همچنین برای نخستین‌بار صورت‌های مالی این مجموعه‌ها موردحسابرسی قرار می‌گیرد و توضیحاتی درباره ابهامات گوناگون مالی در گزارش حسابرسی درج می‌شود که به شفافیت هرچه بیشتر آنها و کاهش فساد کمک می‌کند. این شفاف‌سازی حتی به لحاظ مالی هم به نفع این ۲ باشگاه خواهد بود. به‌عنوان‌مثال، باشگاه استقلال حدود ۱۹۸ میلیارد تومان و باشگاه پرسپولیس حدود ۱۹۳ میلیارد تومان مالیات قابل‌بخشش دارند که به‌دلیل بی‌انضباطی مالی، این مسئله پیگیری نشده و بعد از واگذاری و شفافیت اطلاعات قطعا این قبیل موضوعات هم پیگیری خواهد شد. گفتنی است فرآیند واگذاری سهام باشگاه‌های موردبحث برای بازار سرمایه نیز اتفاق مثبتی خواهد بود. در حال‌حاضر به‌دلیل کمبود نقدینگی، این بازار کشش عرضه اولیه‌ها را ندارد. این موضوع را می‌توان از میزان مشارکت پایین در عرضه اولیه‌ها متوجه شد. اما این ۲ باشگاه به‌دلیل جایگاه خاصی که میان هواداران‌شان دارند، از این موضوع مستثنا هستند. عرضه اولیه این ۲ باشگاه نه‌تنها ضربه‌ای به بازار سرمایه نمی‌زند، بلکه امکان ورود نقدینگی تازه به بازار را فراهم خواهد کرد. البته باید تاکید کرد ضرر انباشته این ۲ باشگاه حواشی بسیاری را به‌دنبال داشته، چراکه احتمال می‌رود این حواشی به بورس منتقل شود؛ بنابراین از مدیریت این باشگاه‌ها انتظار می‌رود با رویکرد جدید و انضباط بیشتری هدایت مجموعه‌های موردبحث را دنبال کنند. در ادامه باید خاطرنشان کرد نحوه تحلیل صورت‌های مالی این دو باشگاه نیز موردتوجه فعالان بازار است. برای تحلیل عملکرد شرکت‌های تولیدی، پالایشگاهی، صنعت بیمه، بانک و... روش‌های مختلفی وجود دارد. به‌دلیل قدمت حضور این شرکت‌ها در بورس تحلیلگران با نحوه تحلیل این صنایع آشنایی دارند اما باشگاه ورزشی برای خود روش تحلیل جداگانه‌ای دارد. ردیف‌های درآمدی و هزینه‌های آنها متفاوت از شرکت‌های دیگر است. از آنجا که تا به امروز هیچ باشگاه ورزشی در بورس وجود نداشته، این موضوع برای اهالی بازار سرمایه جدید است و قطعا در ابتدا برای تحلیل و تخمین دچار ابهاماتی خواهند شد. با این وجود باید تاکید کرد تیم‌های فوتبالی مختلف دنیا در بازار سهام عرضه شده‌اند. بنابراین تحلیلگران می‌توانند با الگوبرداری از روش تحلیل آنها روشی جدید برای تحلیل ۲ باشگاه استقلال و پرسپولیس آموزش ببینند. به‌عنوان‌مثال، تیم منچستر یونایتد با مارکت‌کپ ۲.۴ میلیارد دلاری و یوونتوس با مارکت‌کپ ۱.۲ میلیارد دلار در بازار سهام فعال هستند. وقتی به ردیف درآمدی این باشگاه‌ها نگاه می‌کنیم متوجه می‌شویم حدود ۶۰ درصد درآمد این باشگاه‌ها از حق پخش تلویزیونی حاصل می‌شود. البته این ردیف درآمدی در حال‌حاضر برای سرخابی‌ها وجود ندارد و لازم است هرچه زودتر توافقاتی میان این باشگاه‌ها و سازمان صداوسیما انجام شود. البته در برخی موارد حتی لازم است مجلس هم به‌عنوان نهاد قانون‌گذار به این مسئله ورود و برخی ابهامات را برطرف کند. مسئله دیگر درباره برند این دو باشگاه است که یک دارایی نامشهود به‌شمار می‌آید و به لحاظ قوانین بازار سرمایه تا به امروز چنین ردیف دارایی وجود نداشته؛ بنابراین این موضوع هم یکی از ابهامات این واگذاری است که باید رفع شود، چراکه ارزش‌گذاری این ۲ باشگاه تا حد زیادی به ارزش برند آنها بستگی دارد.

یادداشت

راه توسعه صادرات سنگ ساختمانی

سیامک اخطاری
کارشناس اقتصاد

برای برنامه‌ریزی جهت رشد صادرات بخش معدن و صنایع معدنی ایران، در ابتدا مناسب به نظر می‌رسد روندهای برنامه‌ریزی کشورهای توسعه‌یافته و موفق در این زمینه را بررسی کنیم. یکی از کشورهای پیشرفته در بحث صادرات سنگ ساختمانی، ایتالیا است. مطابق گزارش ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۱ از دفتر تحلیل روند بازار کنفدراسیون مرمریت و ماشین‌آلات ایتالیا، وضعیت بسیار مثبت برای صادرات اسلب و سنگ‌های طبیعی فرآوری شده نهایی ایتالیایی ثبت شده است. طبق این گزارش، ارزش صادرات اسلب و محصولات فرآوری‌شده نهایی ایتالیا ۱۹.۵ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافته است. براساس آمارهای ارائه‌شده شرایط دوران پاندمی نتوانسته روند رو به رشد صادرات سنگ‌های ساختمانی را در این کشور تحت تاثیر قرار دهد، دلیل آن را می‌توان در مولفه‌های متعددی واکاوی کرد. بازاریابی روی محور برندسازی و سرمایه‌گذاری کلان و بلندمدت فعالان اقتصاد، ایتالیا را تبدیل به کشوری پیشرو در صنعت سنگ و دارای چیدمان زنجیره ارزش صادراتی و سیستم‌سازی کرده است. همچنین حضور مستمر در بازارهای هدف، ایجاد دسترسی آسان به سنگ‌ها، ایجاد پایگاه تجاری در بازارهای هدف، نفوذ در شبکه ساخت‌وساز کشورهای بازار هدف با تکیه بر شرکت‌های معماری و طراحی، مالکیت شرکت‌های ساخت‌وساز که خدمات فنی و حرفه‌ای ارائه می‌کنند از دیگر عوامل مهم و تاثیرگذار در عرصه صادرات سنگ ساختمانی این کشور به شمار می‌روند. تربیت شبکه‌ای از اقتصادهای وابسته فامیلی و سرمایه‌گذاری ملکی با مشارکت بانک‌های عامل محلی را می‌توان در کنار موارد یادشده، از مسائل تاثیرگذار در این زمینه محسوب کرد.

براساس گزارش دفتر تحلیل روند بازار کنفدراسیون مرمریت و ماشین‌آلات ایتالیا، صادرات محصولات فرآوری‌شده این کشور در این مدت به ایالات متحده ۳۲.۱ درصد، به آلمان ۱۴.۶ درصد، به سوئیس ۸.۹ درصد و به فرانسه ۵.۸ درصد افزایش یافته است. لازم به یادآوری است که در ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۱، صادرات اسلب و محصولات فرآوری‌شده نهایی ایتالیا در ۱۰ کشور خریدار برتر، ۶۸ درصد از کل صادرات این محصولات در این دوره (۱.۳ میلیارد یورو) بوده است.

برای توسعه صادرات محصولات فرآوری‌محور در صنعت سنگ‌های ساختمانی، ایران نیازمند تهیه فهرستی از چیدمان‌های سازمان‌یافته است.

باید در نظر داشت اهداف صادراتی موهبت‌هایی را برای رشد و توسعه به همراه می‌آورند؛ به عبارتی مانند یک سیستم مهندسی معکوس از طرف بازار عمل کرده که تعیین‌کننده جهت‌گیری صنعتی خواهد بود. در این شرایط سرمایه به شکلی هوشمندانه به سمت صنعت میل پیدا می‌کند و در همین راستا صنعت به سمت تجهیز و دقت پیش می‌رود.

ضرورت رعایت استانداردهای کیفی صادراتی مانند افزایش کیفیت فرآوری یا رعایت نکاتی برای اجرای درخواست مشتری (مانند مسائل مربوط به بسته‌بندی) منجر شکل‌گیری فرصت‌های مناسب برای توسعه اقدامات صادراتی ایران خواهد شد. همواره باید در نظر داشت تحقق اهداف توسعه‌ای نیازمند ارتقای دانش، تجربه و شناخت نیاز بازار است.

از این رو، برای توسعه صادرات، صنعت سنگ ایران نیازمند یک دگردیسی در نگرش و عملکرد است تا بتواند سهمی مناسب با شایستگی‌های بالقوه خود از سبد تجارت جهانی سنگ‌های ساختمانی در اختیار گیرد. یکی از راه‌های کسب سهم در بازار جهانی، حضور میان و بلندمدت در بازارهای هدف است. نگاه سرمایه‌گذاری بلندمدت ۳ تا ۵ ساله با برنامه‌های پروژه‌محور، شرکت در نمایشگاه‌های تخصصی سنگ و ساخت‌وساز با برنامه، یافتن شریک تجاری محلی، تاسیس شرکت و انبار در بازارهای هدف از جمله راهکارهایی است که به شکلی عمل‌گرایانه توسط شرکت‌های بزرگ در حوزه خلیج فارس قابل اثبات است. امروزه مشتریان در پی کسب اطمینان از دسترسی آسان به محصولات بوده و شرکت‌هایی موفق هستند که بتوانند این اطمینان و اعتمادسازی در تامین محصولات را ایجاد کنند.

صدور مجوز واردات ماشین‌آلات معدنی

بنا بر اعلام رئیس اداره امور معادن اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان، معادن دارای پروانه معتبر که در حد نصاب ذکرشده در بخشنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت تولید کنند، می‌توانند یک ماشین معدنی با امتیازات ویژه وارد کنند. به گزارش دنیای معدن، محمد سرجوقیان، رئیس اداره امور معادن اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان گفت: براساس بخشنامه جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت همه معادن دارای پروانه معتبر قابل تمدید که یک سال از صدور پروانه‌شان گذشته باشد و سالانه بیش از حد نصاب ذکرشده در بخشنامه سنگ معدنی استخراج کنند، می‌توانند یک دستگاه ماشین معدنی صفر کیلومتر، با معافیت گمرکی و بدون گارانتی هپکو را وارد کنند. وی با اشاره به فعالیت حدود ۲ هزار دستگاه ماشین‌آلات در ۸۵۰ معدن در استان افزود: این ماشین‌آلات با عمر بالای ۳۰ سال مستهلک و از رده خارج شده و هم‌اکنون معادن استان به هزار و ۵۰۰ ماشین جدید نیاز دارند. رئیس اداره امور معادن اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان با اشاره به طولانی بودن روند پرونده‌های درخواست واردات در وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: با تفویض اختیار به ادارات کل استانی این مشکل قابل حل است. سید رسول رنجبران، عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی نیز در این گفت‌وگو با بیان اینکه معادن کشور برای استخراج سالانه ۵۰۰ میلیون تن مواد معدنی به ۱۵ هزار ماشین‌آلات نیاز دارند، گفت: سیاست‌گذاری‌های غلط در بخش واردات ماشین‌آلات معدنی و حمایت نکردن از تولید داخلی علت اصلی بروز این کمبودها است که با استفاده از بخشنامه جدید می‌توان آن را رفع کرد.

در پی اعلام تورم سنگین تولید بخش معدن مطرح شد

موج بحران در اقتصاد معادن

گسترش بازارهای صادراتی افزایش درآمد بخش معدن را تضمین می کند

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

بنا بر گزارش مرکز آمار ایران، تولید بخش معدن در فصل پاییز تورمی بیش از ۱۰۷ درصد را نسبت به مدت مشابه سال گذشته تجربه کرده و لقب گران‌ترین فعالیت تولیدی را در این مدت به خود اختصاص داده است. فعالان معدنی عوامل مختلفی را به‌عنوان علت اصلی و پایه‌ای این تورم می‌دانند و افزایش هزینه‌های فعالیت معدنی را مهم‌ترین دلیل معرفی کرده‌اند. باید توجه داشت افزایش هزینه‌های تمام‌شده تولید، رشد نرخ محصولات نهایی را در پی دارد. برخی از کارشناسان معتقدند این مسئله می‌تواند مزیت رقابت‌پذیری تولیدات معدنی را از بین ببرد. درباره مسائلی که همواره بر هزینه فعالیت‌های معدنی اثرگذار بوده، همچنین پیامدهای رشد فزاینده تورم بر بخش معدن، صمت با کارشناسان و فعالان معدنی گفت‌وگو کرده است.

عکس: آیدا فریدی

به هر میزان پایگاه‌های صادراتی بخش معدن ایران در جهان گسترده‌تر و متنوع‌تر باشد، در عمل از بازارهای بیشتری برخوردار خواهد بود. در این شرایط می‌توان ضمن تامین مناسب مصارف داخلی، از ظرفیت‌های صادراتی شکل گرفته برای محصولات و تولیدات معدنی ایران استفاده کرد

آمار تورم در بخش معدن

به گزارش مرکز آمار ایران، تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده کل کشور نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) در پاییز ۱۴۰۰ به ۱۰ درصد رسید که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل ۱.۷ واحد درصد کاهش داشته است.

در این فصل، در میان بخش‌های مختلف تولیدی کمترین نرخ مربوط به بخش معدن (۴.۴ درصد) و بیشترین تورم فصلی تولیدکننده مربوط به بخش کشاورزی (۱۱.۳ درصد) بوده است.

تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده کل کشور نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه‌به‌نقطه) در پاییز ۱۴۰۰ به ۴۸.۶ درصد رسید که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل ۱۰.۳ واحد درصد کاهش داشته است. به عبارتی، میانگین نرخ دریافتی توسط تولیدکنندگان به‌ازای تولید کالاها و خدمات‌شان در داخل کشور، در پاییز ۱۴۰۰ نسبت به پاییز ۱۳۹۹، ۴۸.۶ درصد افزایش دارد. در میان بخش‌های مختلف تولیدی کمترین نرخ مربوط به بخش تولید، انتقال و توزیع برق (۱۸.۶ درصد) و بیشترین نرخ مربوط به بخش معدن (۷۹.۹ درصد) است.

تغییرات میانگین شاخص کل نرخ تولیدکننده در ۴ فصل منتهی به پاییز ۱۴۰۰ نسبت به دوره مشابه در سال قبل به ۶۰.۹ درصد رسید که نسبت به همین اطلاع در فصل قبل ۳.۵ واحد درصد کاهش داشته است. در فصل مورد بررسی، در میان بخش‌های اصلی تولیدی در کشور، کمترین تورم سالانه مربوط به بخش تولید، انتقال و توزیع برق (۳۰.۶ درصد) و بیشترین آن مربوط به بخش معدن با تورم ۱۰۷.۳ درصد است.

بحران بازارهای جهانی

مجتبی گودرزی، فعال معدنی در گفت‌وگو با صمت وجود تورم سنگین در بخش معدن را امری مستمر و قابل پیش‌بینی عنوان کرد. او همچنین بر هم خوردن توازن بازار را یکی از عوامل اصلی کاهش سود تولیدات معدنی دانست و توضیح داد: افزایش هزینه تمام‌شده محصولات معدنی، اتفاق جدیدی در بخش معدن کشور نیست. در سال‌های اخیر همواره صاحبان معادن با تورم‌های این‌چنینی مواجه بوده و سالانه به میزان فشارهای مالی آنها افزوده می‌شود. در کنار افزایش هزینه‌های معدنکاری، کاهش نرخ مواد و محصولات معدنی سبب شده کاهش سوددهی فعالیت معدنی را شاهد باشیم.

وی تصریح کرد: اغلب این افت بهای جهانی مواد معدنی بنا بر دلایل مختلفی از جمله کاهش تقاضای کشورهای اصلی خریدار رخ می‌دهد. برای مثال، کاهش ظرفیت انبارها و نیاز کشور چین به مواد معدنی همواره یکی از عواملی است که منجر به نوسان قیمتی مواد معدنی در جهان و کاهش چشمگیر تبادلات این عرصه می‌شود. باید به این نکته تاکید کرد که عدم تعادل در میزان عرضه و تقاضای بازارهای تجاری، تورم و چالش‌های نوسان قیمتی را برای فعالان اقتصاد پدید می‌آورد؛ بنابراین تورم و کاهش سوددهی فعالیت‌های معدنی ناشی از چالش‌های قیمتی جهانی را امری طبیعی می‌توان توصیف کرد.

اثرگذاری شرایط اقتصادی جامعه

گودرزی در ادامه صحبت‌های خود تورم حاکم بر تمامی بخش‌های اقتصادی جامعه را موثر بر افزایش هزینه‌های معدنکاری عنوان کرد و توضیح داد: عده‌ای از معدنکاران و فعالان معدنی معتقدند تورم فزاینده موجود در جامعه، یکی از دلایل اصلی شکل‌گیری تورم در تولید بخش معدن است. این موضوع را درست می‌دانم و به عقیده من نیز درصدی از افزایش هزینه‌های بخش معدن را می‌توان به شرایط اقتصادی حاکم بر جامعه نسبت داد. در جامعه فعلی که تمام بخش‌های اقتصادی آن درگیر تورم است، فعالیت‌های بخش معدن نیز تحت تاثیر قرار می‌گیرد و درگیر افزایش قیمت‌ها خواهد شد.

این فعال معدنی افزود: هزینه‌های مربوط به تامین نیروی انسانی و مسائل مرتبط با آن، انرژی و هزینه تهیه تجهیزات از مهم‌ترین مواردی است که با تورم جامعه رابطه تنگاتنگ دارد و هرگونه افزایش بها در این موارد، منجر به رشد هزینه‌های معدنکاری می‌شود؛ بنابراین رشد چندبرابری قیمت‌ها در جامعه را نمی‌توان بی‌تاثیر در هزینه‌های تمام‌شده تولید در بخش معدن دانست.

رشد بهای فرآوری

گودرزی همچنین در خلال صحبت‌های خود به هزینه‌برترین بخش فعالیت معدنی اشاره کرد. او استحصال و فرآوری مواد معدنی را از فعالیت‌هایی عنوان کرد که به منابع مالی گسترده‌ای نیاز دارد.

این فعال معدنی ادامه داد: اقدامات مربوط به پایش، جداسازی و بهره‌برداری از مواد معدنی استخراج‌شده از معادن، جزو هزینه‌برترین فعالیت‌های معدنکاری به شمار می‌روند. اغلب به دلیل وجود سنگ‌های باطله، دستیابی به مواد ارزشمند معدنی دشوار بوده و عملیات فرآوری با صرف هزینه‌های زیادی همراه است. در واحدهای فرآوری، مصرف حامل‌های انرژی از جمله برق بسیار بالا بوده و دیگر فعالیت‌های مربوطه نیز صرف منابع مالی سنگینی را می‌طلبد. وی ادامه داد: در سال جاری نیز شاهد افزایش چندبرابری حامل‌های انرژی برای فعالیت معادن و صنایع بودیم و با دشوار شدن دستیابی به برق و گاز، فعالان معدنی هزینه‌های بسیار بیشتری را برای تهیه انرژی مورد نیاز خود پرداخت کردند. به عبارتی، افزایش بهای این دست فعالیت‌ها، در سال جاری نقش مهمی در تورم ایجادشده داشته و از این رو، می‌توان سهم تورم عمومی را قابل توجه بر روند فعالیت‌های معدنی به شمار آورد.

گسترش بازارهای صادراتی

این فعال معدنی در پایان، مدیریت مناسب هنگام وقوع بحران را عامل اصلی ادامه حیات بخش معدن در پی تورم‌های ایجاد شده دانست. او معتقد است توانایی کنترل و مدیریت هزینه‌ها می‌تواند حاشیه سود مورد نیاز فعالان معدنی را تا حدودی حفظ کند. گودرزی توضیح داد: در پی افزایش هزینه‌های فزاینده در سال‌های اخیر، شرایط برای فعالان اقتصاد به‌ویژه صاحبان معادن و معدنکاران دشوار شد. تنها راهکاری که طی این مدت منجر به تداوم فعالیت‌های این بخش شد، کنترل هزینه‌ها بود. زمانی که توانایی افزایش درآمدها به هر دلیلی وجود ندارد، تنها راه‌حل، ساماندهی و کاهش هزینه‌ها است.

وی ادامه داد: همان‌طور که در ابتدای بحث اشاره شد، در بسیاری از موارد میزان تعادل عرضه و تقاضا بر قیمت‌های جهانی و میزان فروش تاثیرگذار است؛ بنابراین در شرایط کاهش تقاضا، امکان افزایش فروش وجود ندارد و در این صورت باید با کاهش هزینه‌ها، برای به دست آوردن حاشیه سود امن مورد نظر خود تلاش کنیم.

علاوه‌بر تمامی این نکات مدیریتی، مسئله‌ای که تجربه جهانی آن را تایید کرده است، بهره‌گیری مناسب از بازارهای صادراتی و افزایش فعالیت در این عرصه است.

گودرزی تصریح کرد: به هر میزان پایگاه‌های صادراتی بخش معدن ایران در جهان گسترده‌تر و متنوع‌تر باشد، در عمل از بازارهای بیشتری برخوردار خواهد بود. در این شرایط می‌توان ضمن تامین مناسب مصارف داخلی، از ظرفیت‌های صادراتی شکل گرفته برای محصولات و تولیدات معدنی ایران استفاده مناسب کرد. در ادامه نیز چالش‌ها و نوسانات قیمتی کمتر بر اقتصاد معدنی تاثیر خواهد داشت و بر تورم‌های پیش‌آمده در داخل و خارج کشور می‌توان غلبه کرد.

تورم جاری در جامعه، بر تمامی بخش‌های اقتصاد اثرگذاری مستقیم داشته و برای کاهش هزینه‌ها در این فعالیت‌ها، ابتدا باید تورم جامعه کنترل شود

سهم کم هزینه‌های اکتشاف در تورم

امیر اسماعیل شاهسوارانی، عضو سازمان نظام مهندسی ایران در گفت‌وگو با صمت به برخی از نظرات مبنی‌بر تاثیر زیاد افزایش هزینه‌های فعالیت‌های اکتشافی در سال جاری بر تورم بخش معدن پاسخ داد. او این ادعا را رد کرده و در تشریح نظر خود گفت: آمار و ارقامی که به‌عنوان تورم تولید در بخش معدن مطرح شده، برای تولیدات امسال است؛ به عبارت دیگر، معادنی مدنظر هستند که فعالیت اکتشافی برای آنها در سال‌های گذشته به پایان رسیده و امسال به مرحله بهره‌برداری و تولید رسیده‌اند؛ بنابراین افزایش هزینه‌های فعالیت‌های اکتشافی را نمی‌توان بسیار تاثیرگذار در آمار ارائه‌شده برای امسال معرفی کرد. شاهسوارانی در ادامه به استثنائات این موضوع اشاره کرد و توضیح داد: باوجود موضوع گفته‌شده مبنی‌بر بی‌تاثیر بودن افزایش هزینه‌های اکتشافات معدنی در تورم تولید امسال، در برخی شرایط این مسئله را می‌توان بر فعالیت‌های جاری معادن دخیل دانست. اگر معدنی توأمان با استخراج به فعالیت اکتشافی بپردازد، در این صورت هزینه اکتشاف در سال جاری بر قیمت‌های تمام‌شده آن مواد معدنی تاثیرگذار خواهد بود.

همچنین اگر معدنکار قصد سرمایه‌گذاری مجدد بر توسعه اکتشاف معدن خود را داشته باشد، افزایش هزینه‌های فعالیت‌های اکتشافی در سال جاری، بر تورم تولید آن تاثیر خواهد داشت.

اما غیر از موارد گفته شده، نمی‌توان سهم تورم فعالیت‌های اکتشافی در بخش معدن را موثر بر هزینه‌های تولید در سال جاری قابل توجه توصیف کرد و باید موارد دیگری را به‌عنوان عامل اصلی در نظر گرفت.

تاثیر کنترل تورم عمومی بر معادن

شاهسوارانی در ادامه به عوامل افزایش هزینه‌های فعالیت‌های اکتشافی اشاره و تورم عمومی جامعه را دلیل اصلی آن عنوان کرد. وی توضیح داد: اکتشافات معدنی پرریسک‌ترین فعالیت معدنکاری است و هزینه‌های زیادی را برای به ثمر رسیدن می‌طلبد. تامین ماشین‌آلات حفاری، تامیرات دستگاه‌های اکتشافی، فعالیت نمونه‌گیری و شناسایی ذخایر و مسائل مربوط به نیروی کار همگی بر افزایش هزینه‌ها به‌طور مستقیم اثر دارند.

به تورم عمومی جامعه نیز برای تمامی موارد یادشده اثر گذاشته و شاهد افزایش چشمگیر مخارج فعالیت‌های اکتشافی شدیم. این موضوع را می‌توان دلیل اصلی تورم و افزایش هزینه‌ها در بحث اکتشافات و زمین‌شناسی بخش معدن دانست. این فعال معدنی ادامه داد: در مجموع می‌توان گفت تورم جاری در جامعه، بر تمامی بخش‌های اقتصادی اثرگذاری مستقیم داشته و برای کاهش هزینه‌ها در این فعالیت‌ها، ابتدا باید تورم جامعه کنترل شود. فقط در این شرایط می‌توان رشد فزاینده قیمت تولیدات را مدیریت کرده و کاهش داد.

اهمیت روند بروکراسی اداری

این عضو سازمان نظام مهندسی معدن ایران مسائل اداری را بسیار موثر بر میزان رغبت فعالان معدنی برای استمرار فعالیت در عرصه‌های معدنی عنوان کرد. وی تصریح کرد: بنا بر نظر برخی از کارشناسان، تورم سنگین در تولید بخش معدن می‌تواند یکی از عوامل مهم در کاهش تمایل ورود سرمایه‌گذاران اقتصادی و استمرار فعالیت است. در صورتی که عقیده دارم مسائل و موارد مهم‌تری همواره بر این موضوع تاثیرگذار است. از جمله این مسائل می‌توان به چالش زمان‌بر بودن اعطای مجوزها و صدور پروانه‌های فعالیت‌های معدنی اشاره کرد. شاهسوارانی ادامه داد: بحث‌های اداری مربوط به این زمینه به اندازه‌ای زمان‌بر بوده که ضمن تحمیل هزینه‌ها، سودی که مورد نظر معدنکاران است را از بین می‌برد. این مسئله تاثیر مستقیم و بسزایی بر تمایل فعالان معدنی و اقتصادی برای انجام معدنکاری دارد.

در چند هفته اخیر بنا شده تا مجوزهای معدنی به صورت مجازی و آنلاین صادر شوند که به نظر می‌رسد این راهکار تا حدی می‌تواند به روند اعطای مجوزها سهولت بخشد. این فعال معدنی ادامه داد: با باز شدن گره صدور مجوزها و پروانه‌ها می‌توان مشوق مناسبی برای ادامه فعالیت معدنکاران فراهم می‌شود چراکه هرچه مجوزها در بازه‌های زمانی کوتاهی صادر شوند، معدنکاران می‌توانند با سرعت بیشتر و با تاثیر تورم کمتری به فعالیت بپردازند.

سخن پایانی

شکل‌گیری تورم در تمامی بخش‌های اقتصادی ضمن افزایش هزینه‌های تمام‌شده تولید، چالش‌های دیگری از جمله کاهش توان فعالیت فعالان تولیدی و صاحبان مشاغل را در پی خواهد داشت. در بخش معدن نیز در صورت عدم مهار تورم فزاینده، رشد چشمگیر نرخ مواد اولیه و در ادامه محصولات زنجیره ارزش افزوده را در پیش خواهیم داشت. این موضوع سبب افزایش مشکلات اقتصادی در تمامی ابعاد جامعه خواهد شد.

سرنوشت خودروسازی درس عبرتی برای لوازم‌خانگی

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه وضعیت صنعت خودرو باید درس عبرتی برای سایر صنایع باشد، گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت باید با تشدید نظارت‌ها بر بازار از افزایش نرخ و گران‌فروشی لوازم خانگی جلوگیری کند. الهوبردی دهقانی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره گرانی لوازم‌خانگی، اظهارکرد: هرچند تولیدکنندگان لوازم‌خانگی ادعا می‌کنند که افزایش قیمتی نداشته‌اند اما باید به این نکته توجه کرد که این افراد در تلاش هستند به بهانه‌های مختلف، بهای محصولات تولیدی را افزایش دهند، حال آنکه بسیاری از موارد موردنیاز تولید با هزینه ریالی بوده و حتی اگر ارزی هم باشد، نرخ ارز نیز در هفته‌های گذشته کاهش یافته است. وی با بیان اینکه با توجه به نزدیکی به ایام نوروز ضرورت برخورد با متخلفان بیش از پیش احساس می‌شود، افزود: وزارت صنعت، معدن و تجارت باید با تشدید نظارت‌ها بر بازار، از افزایش نرخ و گران‌فروشی جلوگیری کند. اتحادیه‌ها نیز باید به وظایف خود با قدرت بیشتری عمل کنند تا شاهد فشار مضاعف بر مردم نباشیم و ایجاد بازار انحصاری برای برخی از کالاها در صورتی که تولیدکنندگان به آن به‌عنوان فرصتی برای بهبود کیفیت و کاهش نرخ تمام‌شده تولید استفاده نکنند، نتایج نامطلوبی به‌دنبال خواهد داشت.

دهقانی تصریح کرد: با ایجاد انحصار و اعمال برخی محدودیت‌ها شاهد مشکلات بسیار در صنعت خودرو هستیم؛ بنابراین بازار خودرو باید درس عبرتی برای سایر صنایع باشد. تولید و ایجاد تعادل میان عرضه و تقاضا در بازار لوازم‌خانگی را باید به بخش خصوصی واگذار کنیم.

رئیس هیات‌عامل ایدرو:

تولید خودرو ۵۰ درصد افزایش می‌یابد

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

عرضه پایین خودرو نسبت به بازار تقاضا سبب‌شده شاهد نوسانات قیمتی بسیار در بازار خودرو باشیم. در این راستا، رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران اظهارکرد: شرایط فنی، اقتصادی و مالی لازم را برای افزایش ۵۰ درصدی تولید خودرو در سال آینده داریم و پیش‌بینی می‌کنیم با اجرای این برنامه‌ها، افزایش تیراژ خودرو محقق شود.

افزایش تیراژ تولید

محسن صالحی‌نیا، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اینکه در سیاست‌ها و برنامه‌هایی که از حدود ۳ ماه پیش در حال تدارک و پیاده‌سازی آنها هستیم، افزایش تولید خودرو هم مدنظر است، گفت: رئیس‌جمهوری بر افزایش ۵۰ درصدی تولید خودرو تاکید دارد.

به‌گزارش ایدرونیوز، رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) ادامه داد: اگر رقم تقریبی خودرو تولیدی امسال را حدود یک میلیون خودرو با ۳ درصد پایین‌تر، فرض کنیم به تولید بیش از یک میلیون و ۴۵۰ هزار خودرو در سال آینده ملزم هستیم؛ البته برنامه وزیر صنعت، معدن و تجارت برای تولید خودرو سال ۱۴۰۱، حدود یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه است.

صالحی‌نیا با اشاره به اینکه ستادی در این‌باره در وزارت صنعت، معدن و تجارت تشکیل شده، اضافه کرد: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، یکی از زیرمجموعه‌های این ستاد است و برنامه‌ها را پیگیری می‌کنیم.

استقبال از تولید بخش خصوصی

رئیس هیات‌عامل ایدرو با بیان اینکه از تولید بیشتر بخش خصوصی در خودروسازی، استقبال می‌کنیم، گفت: سهم دولت در گروه صنعتی ایران‌خودرو حدود ۶ و در گروه خودروسازی سایپا حدود ۱۷ درصد است.

صالحی‌نیا با اشاره به اینکه عزم و امکان اجرای دستورات ۸ محوری رئیس‌جمهوری در زمینه خودروسازی وجود دارد، افزود: زمانی یک میلیون و ۶۵۰ هزار خودرو تولید می‌کردیم که نقش بخش خصوصی از این رقم ۷۰ تا ۸۰ هزار خودرو بود.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه در سال جدید، بخش خصوصی کارآمد هم در حال رشد است، ادامه داد: تولید دست‌کم ۱۵۰ هزار خودرو را برای بخش خصوصی پیش‌بینی کرده‌ایم.

عکس: صمت

برنامه هر دو شرکت خودروساز با در نظر گرفتن نحوه تامین مالی در زنجیره، نحوه تامین قطعه‌سازان از رده یک تا ۳ و نحوه تعامل با تامین‌کنندگان مواد اولیه در داخل کشور بوده که بیش از ۸۵ درصد را شامل می‌شود و تامین باقی آنها در زنجیره تامین براساس شرایط کیفی که تعریف‌شده انجام می‌شود

صالحی‌نیا افزود: برنامه هر دو شرکت خودروساز با در نظر گرفتن نحوه تامین مالی در زنجیره، نحوه تامین قطعه‌سازان از رده یک تا رده ۳ و نحوه تعامل با تامین‌کنندگان مواد اولیه، عمدتا در داخل کشور بوده که بیش از ۸۵ درصد را شامل می‌شود و تامین باقی آنها در زنجیره تامین براساس شرایط کیفی که تعریف‌شده انجام می‌شود.

رئیس هیات‌عامل ایدرو گفت: براساس برنامه‌ریزی‌ها، قرار بود امسال یک میلیون و ۱۰۰ هزار خودرو تولید کنیم که تا پایان سال به تولید یک میلیون خودرو خواهیم رسید؛ یعنی حدود ۸۹ درصد برنامه را محقق می‌کنیم.

صالحی‌نیا افزود: تعداد زیادی از خودروسازان بزرگ جهان، بسیاری از قطعات موردنیاز خود را به علت نبود صرفه اقتصادی تولید داخل، از خارج کشورشان تامین می‌کنند.

او گفت: سهم دولت در ایران‌خودرو ۶ درصد، خودسهامداری ۲۹ درصد، بخش خصوصی ۲۱ درصد، واحدهای زیرمجموعه تامین اجتماعی و بانک‌ها هم ۱۸ درصد و سهام خرد مردمی نیز ۲۷ تا ۲۸ درصد است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اضافه کرد: در خودروسازی سایپا هم سهم دولت ۱۷ درصد، خودسهامداری ۳۱ تا ۳۲ درصد است و سازمان تامین اجتماعی هم سهم دارد، بخش کوچکی هم ازآن بخش خصوصی بوده و حدود ۴۰ درصد سهام آن نیز در بورس ارائه شده است.

صرفه‌جویی ارزی با تولید فیلتر

رئیس هیات‌عامل ایدرو همچنین از پیشرفت بیش از ۶۰ درصدی طرح تولید فیلترهای تصفیه آب (ممبران) در ایلام خبر داد و گفت: پیش‌بینی می‌شود فاز اول بخش رولینگ این طرح، تا پایان اردیبهشت سال آینده به بهره‌برداری برسد.

صالحی‌نیا با اشاره به اینکه با تولید هر فیلتر تصفیه آب شاهد ۵۰۰ دلار صرفه‌جویی و سالانه ۳۵ میلیون دلار کاهش ارزبری خواهیم بود، افزود: ظرفیت سالانه طرح تولید فیلترهای تصفیه آب (ممبران) ۷۰ هزار ماژول فیلترهای یک‌متری با قطر ۸ اینچ است. مجموع سرمایه‌گذاری این طرح ۹ میلیون یورو و ۱۷۵۰ میلیارد ریال با مشارکت بخش خصوصی و اشتغال مستقیم ۷۵ نفر است.

تامین آب سالم

به‌گفته محمد نوری‌امیری، معاون نوسازی و بهره‌برداری ایدرو کاربرد اصلی این فیلترها در سیستم‌های تصفیه آب با استفاده از فناوری اسمز معکوس (RO) بوده و در شیرین‌سازی تولید آب شرب، آب موردنیاز صنایع، پتروشیمی و صنایع غذایی نیز کاربرد دارد.

معاون نوسازی و بهره‌برداری ایدرو اضافه کرد: خروجی آب شیرین هر فیلتر معادل حدود ۵۰ درصد آب شور و تلخ ورودی است.

وی ادامه داد: شیرین‌سازی آب از طریق فیلترهای ممبران پیشرفته‌ترین و کم‌هزینه‌ترین شیوه استحصال آب سالم از آب شور و تلخ است که پیش‌تر فناوری آن در انحصار کشورهای محدودی مانند ژاپن، امریکا، کره‌جنوبی و چین بوده است.

معاون ایدرو تصریح کرد: با توجه به اقلیم دشت مرکزی کشور، ایجاد تصفیه‌خانه‌های متشکل از فیلترهای فوق می‌تواند به کاهش هزینه‌ها و افزایش سرعت دستیابی و تامین آب سالم در این مناطق کشور کمک کند. این در حالی است که در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس میلیون‌ها مترمکعب آب از طریق بکارگیری این فیلترها به آب شیرین قابل‌استفاده تبدیل می‌شود.

نوری‌امیری اجرای اشتراکی این طرح بین ایدرو و بخش خصوصی توانمند در عرصه‌ای ۷ هکتاری در استان محروم ایلام را نمونه موفق از ایفای وظایف سازمان‌های توسعه‌ای در راستای همگامی با سرمایه‌گذاران در عرصه‌های نو و اشتغال در مناطق محروم برشمرد.

محسن صالحی‌نیا

برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تولید خودرو سال ۱۴۰۱، حدود یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه است

فرآیند ارائه خدمت در شهرک‌های صنعتی الکترونیکی می‌شود

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در نشست ارتباط تصویری برخط با مدیران‌عامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان‌ها، اظهارکرد: از ۱۵ اسفند، واگذاری زمین به سرمایه‌گذاران و ارائه خدمات به صنعتگران مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی به‌صورت حضوری و غیرالکترونیکی نداریم و استان‌ها باید با جدیت این امر را پیگیری کنند.

به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، علی رسولیان با بیان این مطلب افزود: الکترونیکی شدن فرآیندها به شفافیت، ابهام‌زدایی و زیرمیزی نبودن واگذاری‌ها می‌انجامد و علاوه‌بر این در انجام فرآیندها تسهیل و باعث کاهش هزینه و زمان خواهد شد.

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با تاکید بر اینکه مشکلات قطعی سامانه و اخذ استعلام از نهادهای اجرایی ذی‌ربط باید به سرعت حل شود، اضافه کرد: با اجرای این پروژه مهم که موردتاکید دولت سیزدهم و وزیر صنعت، معدن و تجارت است، فضای بیشتری برای خدمت‌رسانی مدیران استان‌ها ایجاد و دغدغه امضاهای طلایی و اعمال‌نفوذ اشخاص در واگذاری زمین‌ها حذف خواهد شد.

رسولیان خاطرنشان کرد: هیچ شرکت استانی نمی‌تواند با هر توجیهی در فرآیند الکترونیکی شدن واگذاری‌ها حضور نداشته باشد؛ بنابراین از نیمه اسفند و ابتدای سال ۱۴۰۱ نباید واگذاری غیرالکترونیکی زمین در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور داشته باشیم.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اعلام اینکه دستورالعمل حق بهره‌برداری سال آینده بسیار شفاف است و چیزی به‌نام «مصوبه» در آن وجود ندارد، ادامه داد: برای اینکه ابهامی وجود نداشته و همگی یکصدا و با اتفاق‌نظر به ارائه خدمت به سرمایه‌گذاران و طرف‌های قرارداد بپردازیم، نظرات مدیران شرکت‌های استانی را بیش‌ازپیش مدنظر قرار داده‌ایم.

رسولیان همچنین با بیان اینکه ۷۰ فرآیند ارائه خدمت

در سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های استانی تابعه آن باید الکترونیکی شوند، تصریح کرد: با جدیت در تلاش هستیم با هدف از بین بردن بروکراسی زائد اداری، اخذ استعلام از نهادها و رفت‌وآمد صنعتگران به سازمان و شرکت‌ها را به‌شدت کاهش دهیم و اعمال‌نفوذ، سلیقه و نظرات افراد در واگذاری زمین‌ها را از این روند حذف کنیم.

وی تاکید کرد: در فرآیند الکترونیکی شدن واگذاری‌ها، اراضی و مجوزهای مربوط به بخش‌های کارگاهی، صنفی و خدماتی نیز باید به‌صورت الکترونیکی تعیین و صادر شوند، تا مراجعه حضوری متقاضیان کاهش یابد و از هرگونه سوءاستفاده احتمالی در سامانه جلوگیری شود.

او خاطرنشان کرد: متقاضیان سرمایه‌گذاری در شهرک‌ها و نواحی صنعتی موظف هستند در چارچوب تعهدات و در مدت‌زمان قانونی تعیین‌شده در قرارداد حق بهره‌برداری زمین نسبت به تکمیل ساخت‌وساز، نصب ماشین‌آلات، اخذ پروانه بهره‌برداری و تولید اقدام کنند و شرکت شهرک‌های صنعتی استان‌ها نیز مکلف هستند در صورت عدم‌ایفای تعهدات، به خلع‌ید طرف قرارداد و بازپس‌گیری اراضی راکد بپردازند.

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران همچنین با تاکید بر نقش موثر نهادهای اجرایی و نظارتی استان‌ها در ارتقا اقتصاد مولد و از بین بردن سوداگری و دلالی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی، اظهار امیدواری کرد با رفع اختلاف نرخ‌های محاسباتی و بهای تمام‌شده عملیات شهرک‌سازی و اختصاص مشوق‌های پساتولید که به واقعی شدن قیمت‌گذاری اراضی و توازن مالی در این مجموعه درآمد- هزینه‌ای می‌انجامد، دغدغه صنعتگران و تولیدکنندگان کشور رفع شود.

رسولیان در پایان بار دیگر بر رفع نواقص و مغایرت‌های اطلاعاتی، هماهنگی و هم‌افزایی کارگزاران ذی‌ربط و تسریع در اجرای پروژه ملی شفاف‌سازی فرآیندها و واگذاری الکترونیکی زمین در شهرک‌ها و نواحی صنعتی از ابتدای امسال تاکید کرد.

بروزرسانی تمامی اطلاعات

معاون برنامه‌ریزی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران نیز در این نشست از اصلاح و بروزرسانی تمامی اطلاعات حقوقی و مالی قراردادهای شرکت‌های استانی در سامانه MIS از سال ۱۳۸۰ تا کنون خبر داد و گفت: این اطلاعات پس از واکشی و تجمیع در بستر وب، در سامانه درگاه خدمات الکترونیکی این سازمان مورداستفاده قرار می‌گیرد.

رضا غلامی‌اوریمی با تاکید بر اهتمام شرکت شهرک‌های صنعتی استان‌ها بر رفع مغایرت‌های موجود در اطلاعات طرف‌های قرارداد سامانه یادشده افزود: با این اقدام، تمامی اطلاعات حقوقی و مالی قراردادها شفاف و در اختیار طرف‌های قرارداد قرار می‌گیرد و بسیاری از مسائل و مشکلات رفع می‌شود.

وی اضافه کرد: در گام بعدی، تمامی فرآیندهای اجرایی مرتبط با قراردادهای زمین، از جمله نقل‌وانتقال، تجمیع، تفکیک و... الکترونیکی و از حالت وابستگی به کاغذ و حضور فیزیکی متقاضیان خارج خواهد شد.

معاون برنامه‌ریزی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران ادامه داد: با پیگیری‌های انجام‌شده، وب‌سرویس نهادهای اجرایی، از جمله سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، اتاق اصناف و بنیاد شهید و امور ایثارگران به درگاه خدمات الکترونیکی این سازمان متصل و سایر نهادها از جمله ثبت احوال، ثبت شرکت‌ها، نیرو، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی نیز در حال پیگیری هستند.

غلامی‌اوریمی با بیان اینکه این مجموعه اقدامات به این منظور در حال انجام و پیگیری است که فرآیند اخذ استعلام‌ها کوتاه شود و نیازی به ورود مستقیم اطلاعات توسط متقاضی نباشد، اظهارکرد: انتقال کدهای آیسیک جوازهای تاسیس برای انطباق با کاربری زمین‌ها نیز در حال انجام است تا این فرآیند نیز به‌صورت شفاف در اختیار صنعتگران قرار گیرد.

معاون برنامه‌ریزی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران همچنین با اشاره به اینکه تمامی فرآیندهای مالی قراردادها نیز در حال الکترونیکی شدن هستند، افزود: محاسبات مالی مربوط به دریافت بخش‌های نقدی و تعهدی و تعدیل اقساط قرارداد از این پس به‌صورت الکترونیکی انجام خواهند شد. معاون برنامه‌ریزی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران اضافه کرد: همچنین فرآیند کنترل پروژه و زیرساخت‌های فنی در نیمی از شرکت‌های تابعه استانی الکترونیکی شده و اطلاعات به‌صورت کامل در بستر وب قرار دارند.

غلامی‌اوریمی با تاکید بر اینکه داده‌های سامانه اطلاعات مکانی (GIS) شهرک‌ها و نواحی صنعتی نیز باید هرچه سریع‌تر بروزرسانی شوند، ادامه داد: فرمت نرم آب، برق و گاز طراحی و در سامانه بارگذاری شده و استان‌ها می‌توانند اطلاعات را به تفکیک هر یک از شهرک‌ها و نواحی صنعتی تابعه در سامانه وارد کنند تا در اختیار متقاضیان قرار گیرد.

وی در پایان اطلاع‌رسانی هرچه بیشتر فرآیندهای سازمانی، کاربری درگاه خدمات الکترونیکی، دستورالعمل حق بهره‌برداری از زمین، اعیانی و تاسیسات و قیمت به‌روز شده حق‌انتفاع اراضی به عموم متقاضیان سرمایه‌گذاری در شهرک‌ها و نواحی صنعتی را در سال آینده از شرکت شهرک‌های صنعتی استان‌ها خواستار شد.

اخبار

مجوز فروش اموال برای توسعه حمل‌ونقل

نمایندگان مجلس شورای اسلامی به وزارت راه و شهرسازی اجازه دادند به‌منظور توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور، اموال منقول و غیرمنقول خود را تا سقف ۱۰۰ هزار میلیارد ریال به‌فروش برساند.

به‌گزارش خانه ملت، نمایندگان در نشست علنی مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی بخش درآمدی لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، با بند (ب) تبصره (۱۱) ماده واحده لایحه بودجه ۱۴۰۱، با ۱۸۴ رای موافق، ۱۰ رای مخالف و ۹ رای ممتنع از مجموع ۲۳۲ نماینده حاضر در جلسه، موافقت کردند.

در بند (ب) تبصره (۱۱) ماده واحده لایحه آمده است: به‌منظور توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور و ارتقای سطح بهره‌وری در این بخش، وزارت راه و شهرسازی از طریق شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه مجاز به مولدسازی اموال منقول و غیرمنقول خود و همچنین تغییر کاربری و فروش زمین‌های مازاد در اختیار تا سقف ۱۰۰ هزار میلیارد ریال است.

درآمد حاصل از ثبت تخلفات را به حساب‌های مقرر در قانون واریز تا به نسبت‌های تعیین شده توزیع شود.

همچنین نمایندگان با بند الحاقی (۳) تبصره (۱۱) ماده واحده لایحه بودجه ۱۴۰۱ با ۱۷۹ رای موافق، ۴ رای مخالف و ۹ رای ممتنع از مجموع ۲۳۲ نماینده حاضر در جلسه موافقت کردند.

در بند الحاقی (۳) تبصره (۱۱) ماده واحده لایحه آمده است: به نهادهای اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه در شهرستان‌ها اجازه داده می‌شود با پیشنهاد استاندار و تایید شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان در سقف ۳۰ هزار میلیارد ریال نسبت به معاوضه املاک و ساختمان‌های ملکی خویش با املاک و اموال غیرمنقول شهرداری‌ها پس از اعلام شهرداری و تصویب شورای شهر مربوط به نرخ کارشناسی برای احداث مجتمع‌های اداری همان شهرستان اقدام کنند. عملکرد این جزء به صورت جمعی-خرجی ثبت و دستورالعمل اجرای آن توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و ابلاغ می‌شود.

در جریان بررسی تبصره (۱۱) لایحه بودجه ۱۴۰۱، کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی پیشنهادی را درباره واردات ماشین‌آلات و تجهیزات راهداری، راهسازی و ساختمانی موردنیاز کشور با عنوان الحاق یک بند به این تبصره مطرح کرد که توسط کوهساری مطرح شد. براساس این پیشنهاد با تایید و تشخیص وزارت راه و شهرسازی (سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای) اجازه داده می‌شود ماشین‌آلات و تجهیزات راهداری، راهسازی و ساختمانی موردنیاز کشور (به استثنای خودرو سواری) که استانداردهای روز را دارا بوده و عمر کمتر از ۵ سال داشته باشند با پرداخت حقوق ورودی تعیین‌شده از سوی دولت وارد کشور شود. نامه اجرایی این بند توسط وزارتخانه راه و شهرسازی با همکاری وزارت اقتصاد و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و حداکثر در مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیات‌وزیران می‌رسد. این پیشنهاد به‌دلیل مشخص نشدن سقف واردات با موافقت نمایندگان مجلس برای بررسی بیشتر به کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی ارجاع داده شد.

تسریع در پرداخت تسهیلات نوسازی تاکسی‌ها

مدیرعامل سازمان مدیریت و تاکسیرانی شهر تهران از پیگیری‌های انجام‌شده به‌منظور افتتاح شعبه دوم صندوق کارآفرینی امید با هدف تسریع در پرداخت تسهیلات نوسازی به تاکسیرانان پایتخت خبر داد.

به‌گزارش ایسنا، مهدی اسماعیل‌بگی با بیان این مطلب گفت: این اقدام به‌منظور تسهیل و تسریع روند اخذ تسهیلات از سوی متقاضیان نوسازی ناوگان فرسوده تاکسی در دستور کار قرار گرفت و طی آن با هماهنگی انجام‌شده با صندوق کارآفرینی امید، شعبه دوم این صندوق در دفتر تاکسیرانی منطقه ۵ واقع در بلوار فردوس، خیابان شقایق جنوبی افتتاح شد. بنا بر اعلام روابط‌عمومی سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهر تهران، متقاضیان مشمول باید برای دریافت تعیین نوبت تسهیلات ذکر شده، منتظر تماس واحد نوسازی ناوگان سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی باشند و از هرگونه مراجعه حضوری به این سازمان پیش از تماس یادشده خودداری کنند.

نخستین وزیر سپاه پاسداران در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز:

مدیر دولتی به درد خودروسازی نمی‌خورد

عکس: آیدا فریدی

ما نمی‌خواهیم با غرب کار نکنیم؛ آنها مانع ایجاد می‌کنند. موانع آنها بیشتر جنبه استعماری دارد و از نوع دخالت در سیستم حکومت ماست. ما معتقدیم استقلال و آزادی که در ایران داریم در امریکا هم وجود ندارد

نسترن فراهانی: محسن رفیق‌دوست می‌گوید به‌عنوان کسی که معتقد است محسن رضایی باید رئیس‌جمهوری می‌شد به او مشاوره می‌دهم.

محسن رفیق‌دوست، نخستین وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از جمله کسانی است که نام او همیشه در میان نظریه‌پردازان اقتصادی مطرح بوده است. رفیق‌دوست معتقد است محسن رضایی باید رئیس‌جمهوری می‌شد و بر همین اساس هم هنوز جلسات اقتصادی را با او برگزار می‌کند. وی می‌گوید برای بسیاری از مشکلات اقتصادی امروز به کابینه راهکار داده است.

از اظهارات رفیق‌دوست پیداست که وی نه‌تنها مخالف سرسخت بدنه دولت به شکل و شمایل امروزی است، بلکه این بدنه را بی‌خاصیت هم می‌داند. پایگاه خبری گسترش‌نیوز از زیرمجموعه‌های موسسه انتشاراتی و مطبوعاتی صمت برای بررسی دیدگاه‌های نخستین وزیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، با او به گفت‌وگو نشسته که در ادامه می‌خوانید.

◉ دیدگاه شما درباره شرایط اقتصادی تجربه‌شده در یک سال گذشته و نیز تحریم‌ها و تغییر دولت چیست؟

خواسته من از دولت سیزدهم این بود که سریع‌تر به شعارهای خود و خواسته‌های رهبر معظم انقلاب عمل کند. مشکل اقتصادی کشور ما و همه کشورهای دنیا در یک نقطه حل می‌شود و آنهایی که مشکل اقتصادی ندارند از این مانع گذر کردند.

اگر امریکا، ژاپن، کانادا و بسیاری از کشورهای اروپایی مشکل اقتصادی ندارند، به این دلیل است که دولت‌ها مجری امور اقتصادی نیستند. اقتصاد در دست مردم است و دولت برنامه‌ریزی و حمایت و هدایت می‌کند و نظارت دارد.

در انتخابات اخیر می‌خواستیم دولتی روی کار بیاید که این کار را انجام بدهد. خوشبختانه اقداماتی در حال انجام است اما ظاهرا با این بدنه بزرگ دولت یک‌شبه نمی‌توان انقلاب کرد؛ یعنی بدنه دولت به‌نوعی است که کار مردم راه نمی‌افتد. تا اقتصاد و تجارت و صنعت و معدن و کشاورزی و خدمات در بعد اجرا، در دست مردم قرار نگیرد گشایشی در کار نخواهد بود.

◉ به‌نظر شما این خواسته در سالی که گذشت چقدر محقق شد؟

۱۰ تا ۱۵ درصد. در دولت‌های قبلی که اصلا محقق نشد و حتی در دولت آقای روحانی وضعیت بدتر شد. در دولت آقای رئیسی مواردی در دست انجام است که می‌توان از آنها به‌عنوان برداشتن موانع کسب‌وکار یاد کرد؛ مانند اینکه اگر قرار است کسی مجوز بگیرد باید به یک جا برود و مجوز موردنظرش را دریافت کند، نه اینکه از چند جا استعلام بگیرد. اگر این اتفاق بیفتد ۵۰ درصد کار جلو خواهد افتاد.

◉ در وعده‌های قبل و بعد انتخابات بر یارانه‌ها تاکید شد و بیشتر کسانی که در کابینه آقای رئیسی حضور دارند از توزیع یارانه صحبت کرده و می‌کنند. چقدر با پرداخت یارانه موافق هستید؟

اصل پرداخت یارانه، دادن ماهی به مردم است، در حالی که باید ماهیگیری را به آنها یاد داد. در سال ۸۳ که پرداخت یارانه شروع شد مثال زدم و گفتم یک خانواده ده‌نفره در ایلخچی آذربایجان که مصرف سوخت و... ندارد ۴۵۵ تومان ماهانه گرفته و به‌جای اینکه به کشاورزی‌اش ادامه بدهد به تهران آمد. اگر به‌جای این یارانه به او یک کمباین می‌دادند بهتر بود. باید با ارائه یارانه کار ایجاد کرد، نه تقاضا. اگر یارانه در مسیر درست هدایت شود عرضه ایجاد می‌شود، اما یارانه نقدی، تقاضا.

◉ بعد از روی کار آمدن دولت سیزدهم چندین بار وعده افزایش یارانه مطرح شد. مرتبا وعده داد شد که این مبلغ از دی، از بهمن و از اسفند افزایش پیدا می‌کند. همین مسئله به اعتماد عمومی آسیب زد. مردم منتظر افزایش این پول بودند و قصه ارز ترجیحی هم اضافه شد. دیدگاه شما چیست؟

این کارها حکم مسکن را دارد و گاهی لازم است اما اگر قرار باشد در طول سال به طبقات آسیب‌پذیر آذوقه بدهیم یارانه محسوب می‌شود. باید برای طبقات آسیب‌پذیر اشتغال ایجاد کنیم تا تولید کنند. نباید به‌جای تولید، تقاضا را زیاد کنیم؛ باید عرضه را بالا ببریم. اگر مشکل، شب عید است پرداخت یارانه در یک مقطع اشکالی ندارد اما تامین زندگی مردم بر مبنای یارانه درست نیست.

◉ و در مقطعی هم دوباره قصه کوپن مطرح شد!

۱۰۰درصد با این کار مخالفم. اختیار را از مردم گرفتند و کوپن می‌دهند. در این شرایط عده‌ای کوپن‌خر و شماری کوپن‌فروش می‌شوند و این معنی ندارد. باید برای کسی که مجبور می‌شود کوپن را بخرد یا بفروشد منبع درآمد ایجاد کرد و آن کسی که درآمد دارد باید کالای موردنیازش را از بازار بخرد. این نوع سیستم‌ها در دنیا موفق نبوده است. هیچ اقتصاد موفق دنیا سیستم کوپنی ندارد.

در عمل هم بسیاری، اسم این گونه یارانه را صدقه گذاشتند!

آقا هم اصرار دارند که دو شعار امسال که پشتیبانی از تولید و مانع‌زدایی است عملی و اجرایی شود. باید موانع را برداشت. دانشگاهی‌ها می‌گویند آب و زمین موجود در کشور، کفاف تولید غذا برای ۲۵۰ میلیون نفر را می‌دهد. موانع باید برداشته شود و سیستم را عوض کنیم. به‌جای نهرآبی، آبیاری قطره‌ای را همگانی کنیم و همه در این زمینه سرمایه‌گذاری کنند. باید به‌جای سیستم کنونی کشاورزی که باعث فرسایش خاک می‌شود سیستم گلخانه‌ای را در دستور کار قرار دهیم. باید تغییر روش بدهیم و تولید را بالا ببریم و هزینه تولید را کم کنیم تا از این مرحله بگذریم.

◉ کدام مانع باعث می‌شود هم‌اکنون نتوانیم غذای ۲۵۰ میلیون نفر را تامین کنیم؟

بدنه بی‌خاصیت و بزرگ دولت.

◉ توافق بحث داغ این روزها است. این گمانه وجود دارد که توافق حاصل شده یا تحقق این امر نزدیک است و بخش عظیمی از پول‌های بلوکه‌شده ما آزاد می‌شود. این پول‌ها چگونه باید هزینه شود؟ درباره توافق چه دیدگاهی دارید؟

غرب به این توافق احتیاج دارد و ما اصلا نباید اقتصاد مردم را به تحریم گره بزنیم. عقیده دارم تحریم از الطاف خفیه خدا بود. بسیاری از چیزهایی را که به ما نمی‌دادند، خودمان در داخل ساختیم. آیا این استعداد و این مردم نمی‌توانند در زمینه غذای خود این کار را بکنند؟! می‌توانند؛ باید موانع را بردارید.

در صورت رفع تحریم‌ها، دولت باید از فرصت ایجادشده برای تولید استفاده کند، نه اینکه به مردم پول بدهد و مردم کالا بخرند. باید امکانات بدهند تا مردم کالا تولید کنند. ۴۰ سال است که یک شعار را مطرح می‌کنیم؛ مشکل مملکت را یک کلمه ۵حرفی حل می‌کند: ت و ل ی د.

باید ببینند مملکت به چه چیزی نیاز دارد که در شرایط تحریم مردم ما از بابت کمبود آن اذیت شدند. باید ابزار لازم را بیاورند؛ کاری که در حوزه دفاع انجام شد. همین بیماری کرونا چقدر کشور ما را پیش برد؟ کشوری که در روز اول برای دریافت واکسن به تاب و تاب افتاده بود، امروز یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان واکسن است.

امروز تنها یک درصد داروی موردنیازمان را وارد می‌کنیم که البته آن یک درصد را هم می‌توانیم بسازیم؛ ۹۹ درصد داروی موردنیاز را در داخل ساخته‌ایم. همه گشایش‌های حاصل از تحریم را باید به تولید اختصاص دهند. نباید آن را به ریال تبدیل و به مردم پرداخت کنند.

◉ فکر می‌کنید توافق انجام می‌شود؟

انجام می‌شود؛ چون غرب به آن نیاز دارد و ما هم طرفدارش هستیم.

◉ از نظر نظامی چه تفاوتی نسبت به گذشته برای کشور ایجاد شده است؟

خوشبختانه هزینه‌هایی انجام شده و نیاز نظامی ما در حداقل است. نظامیان ما می‌توانند با صادرات، کسری بودجه خود را جبران کنند؛ بنابراین «برو قوی شو اگر راحت جهان طلبی که در نظام طبیعت ضعیف پامال است»! اگر ما بعد از قضیه ترور شهید سلیمانی، عین‌الاسد را با موشک نمی‌زدیم و اگر آن پهپاد فوق‌مدرن امریکایی را ساقط نمی‌کردیم قطعا ما را نابود کرده بودند. ما در جایگاهی از قدرت قرار داریم که برای امریکا به‌صرفه نیست که به اقدام نظامی علیه ما فکر کند.

گوشتش زیر دندان ماست و در کمتر از نیم ساعت همه را نابود می‌کنیم؛ بنابراین آن کار خوب بود و هر چه سرمایه گذاشتیم بازده داشته و از این به بعد هم بازده بیشتری دارد.

◉ با این حساب سال بعد وضعیت چطور خواهد بود؟

هر چه پیش برود وضعیت ما بهتر خواهد بود. هر چه مانع‌زدایی و پشتیبانی بیشتری انجام شود، به همان نسبت پیش خواهیم رفت.

◉ دولت برای محقق کردن شعارهای رهبر معظم انقلاب چه کاری باید انجام دهد؟

باید گروهی را برای بررسی این موضوع که با اقتصاد صددرصد مردمی چقدر فاصله داریم، اختصاص دهد. باید از همه عقلا و اندیشمندان دعوت کند و یک برنامه سریع یکی، دو ساله در پیش بگیرد. من ۳۷ سال پیش خدمت امام رسیدم.

امام فرمودند باید کار دست مردم باشد. دو مطلب دیگر هم فرمودند؛ یکی اینکه کارهایی را که مردم نمی‌توانند انجام دهند دولت انجام دهد. بلافاصله فرمودند در همین کارها هم وظیفه دولت این است که به بخش خصوصی مراجعه و توانی ایجاد کند تا همان کارها را هم مردم انجام بدهند. امام گفتند زندگی مردم را دست کارمند ندهید.

این جمله را هم من اضافه می‌کنم: زندگی مردم دست قانون باشد، نه دست کارمند؛ بنابراین دولت باید حضور داشته باشد و همه کارها تحت کنترل آن باشد، اما اجرا باید در دست مردم باشد؛ آن هم دستان باز.

اگر کسی می‌خواهد یک کار صنعتی یا کشاورزی یا خدماتی انجام دهد، باید متن قانون را کنار خود بگذارد و بداند که اگر از این مسیر برود تا انتها رفته و در فلان مسیر، دولت جلوی او را می‌گیرد؛ نه اینکه به قول استاندار تهران که می‌گفت کاری که در ۲۶ ماه کرده دیگران در ۶۰ ماه نمی‌توانستند انجام دهند. گرفتن یک مجوز ۲۶ ماه طول کشید و این به درد من نمی‌خورد. چیزی که به من دادند اصلا آن چیزی که من می‌خواستم نبود. امکانی که فراهم کردم از بین رفت. کس دیگری باید ۶ سال بدود. این سیستم باید اصلاح شود.

◉ اگر بخواهید چند مولفه برای اولویت‌بندی اقتصاد در سال آینده در نظر بگیرید چه مواردی را ذکر می‌کنید؟

اول کشاورزی، بعد صنایع موردنیاز برای گرفتن بازارهای جهانی و در مرحله بعد مسکن‌سازی و خدمات و درنهایت بازرگانی و تجارت.

◉ آیا جلساتی را که قبلا با کابینه داشتید هنوز ادامه می‌دهید؟

بله

◉ با خود آقای رئیسی؟

خیر؛ با آقای رضایی جلسه دارم چون ایشان معاون اقتصادی آقای رئیس‌جمهوری است. ایشان مرتب وزارتخانه‌های اقتصادی را در جریان نظرات من قرار می‌دهد.

◉ شما به ایشان مشاوره می‌دهید؟

به‌عنوان کسی که معتقد است محسن رضایی باید رئیس‌جمهوری می‌شد به او مشاوره می‌دهم.

◉ مجلس چقدر با دولت همراهی می‌کند؟

امروز همراهی می‌کند. شاکله مجلس به سمتی است که همراهی کند.

◉ طرح صیانت را چطور می‌بینید؟

وقت این کارها گذشته است؛ وقت گذاشتن روی این کارها عقب ماندن از کارهای دیگر است.

◉ شما به‌عنوان شخصی که سابقه فعالیت سیاسی دارد موافق این طرح هستید؟

با رها شدن اینترنت موافق نیستم، با قطع آن هم موافق نیستم؛ اما با کنترل‌شده‌اش موافقم. همان‌طور که در امریکا هم این کار را می‌کنند و مثل اینجا همه چیز ول نیست.

◉ ایده‌آل شما چیست؟

ایده‌آل من این است که بتوانیم با دنیا در ارتباط باشیم. خوب‌ها را بگیریم و بدها را کنار بزنیم.

◉ در حال حاضر بسیاری از کسب‌وکارها اینترنتی شده‌اند.

همه آنها باید باشند، منهای کسب‌وکارهای حرام و شرط‌بندی و آنچه که کسب‌وکار نیست. وقتی بحث تولید است چه اشکالی دارد؟

◉ پیشرفت کسب‌وکارها در فضایی مثل اینستاگرام را چقدر مصداق رشد و پیشرفت می‌دانید؟

کسب‌وکارها در اینستاگرام تقریبا پیشرفتی نکردند و اینستاگرام هم مدتی دیگر به سرنوشت تلگرام دچار می‌شود.

◉ یعنی فیلتر شدن اینستاگرام را چندان بد نمی‌دانید؟

در مجموع موافق آن هستم.

◉ نظر شما درباره انتقادهایی مبنی بر اینکه چرا در حوزه اقتصاد صرفا با شرق ارتباط داریم چیست؟ آیا شرق آن‌طور که توقع و انتظار داریم به حال ما مفید است؟

ما نمی‌خواهیم با غرب کار نکنیم، آنها مانع ایجاد می‌کنند. موانع آنها بیشتر جنبه استعماری دارد و از نوع دخالت در سیستم حکومت ماست.

ما معتقدیم استقلال و آزادی که در ایران داریم در امریکا هم وجود ندارد. امروز امریکا مستعمره اسرائیل است. آنها فقط روش خود را قبول دارند و به‌دنبال دخالت هستند. اروپا و غرب هم باید دست از بازی‌های خود بردارند.

فرانسه اسمش مهد تمدن است. در حالی که دین دوم فرانسه اسلام است، چرا این کشور روسری را تحمل نمی‌کند؟! اسم این آزادی است؟! می‌گویند شما هم در ایران همین کار را بکنید. آنها در روابط اقتصادی کاری با ما نداشته باشند و بیایند معامله کنیم. دو طرف مساوی هستند؛ ما با غرب هم موافقیم.

◉ هیجانی که تحریم به بازار ما تحمیل می‌کند چه منشائی دارد؟

من شرایط بازار را ناشی از هیجان نمی‌دانم. مردم ما در بیش از ۸۵ درصد موارد زندگی‌شان هیچ وابستگی به دلار و ارز ندارند. هیجان در میدان فردوسی و منوچهری و این جور جاهاست. خود من در زمینه برجام هیچ هیجانی ندارم، چون زندگی من هیچ ربطی به دلار ندارد.

من دامداری دارم. اینکه دولت نهاده‌های دامی را با ارز ترجیحی می‌دهد یا نه، ربطی به برجام ندارد. این موضوع به توان دولت و سیاست‌های داخلی ربط دارد. بحث این است که مبادلات ما با دنیا بیشتر مربوط به دولت است یا سه طبقه‌ای که با دنیا کار می‌کنند. ۹۰ درصد کار کشاورزی و دامداری ارتباطی با وضعیت جهان ندارد؛ بنابراین شرایط در این حوزه‌ها ناشی از هیجان نیست و تاثیر مواردی چون برجام بر آنها مقطعی است.

اگر برجام موانع را بردارد، سریع‌تر می‌توانیم با دنیا ارتباط برقرار کنیم و هزینه ما در این ارتباطات کمتر می‌شود. امروز هم نفت را صادر می‌کنیم، اما فروش آن برای ما گران تمام می‌شود و در صورت رفع تحریم بهتر تمام می‌شود و به نفع مردم خواهد بود.

◉ پس چرا به‌دنبال انتشار بی‌ربط‌ترین اخبار هم نرخ‌ها در بازار کشور جابه‌جا می‌شود؟

آن مشکلی داخلی است و به سیاست‌های ما مربوط می‌شود. باید عموم مردم ما آدم‌های باانصافی باشند. پرتقالی که در شهریور ۱۰ هزار و ۹۰۰ تومان قیمت خورده، در اقدسیه با نرخ ۳۰ هزار و ۵۰۰ تومان فروخته می‌شود. این دیگر ربطی به دولت و برجام ندارد و به بی‌رحمی ربط دارد.

◉ پس به مردم ربط دارد؟!

مردم خودشان باید رعایت کنند. زمانی با یک انگلیسی صحبت می‌کردم که می‌گفت وقتی در انگلستان نرخ سیب از رقمی بالاتر برود مردم آن را نمی‌خرند و نمی‌خورند؛ بنابراین نرخ این محصول هیچ وقت از آن رقم بالاتر نمی‌رود. رفتار مردم کشور ما هم باید همان‌طور باشد.

◉ نظرتان درباره ارز ترجیحی چیست؟

اگر همین ارز را هم دست مردم بدهند تا خودشان نهاده دامی بیاورند و کار دولت این باشد که تعیین کند این مقدار ارز ترجیحی برای تولید فلان مقدار مرغ و تخم‌مرغ و گوشت و... است، روند درست می‌شود. اگر کار در دست بخش خصوصی باشد، سامان پیدا می‌کند و برای زندگی مردم خوب است.

◉ یکی از مسائل اقتصادی کشور ما خودروسازی است. ایراد کار کجاست که ما در این بخش پیشرفتی نداریم؟ آیا توان ما به‌حدی است که بتوانیم صادرات داشته باشیم؟

اگر اختاپوسی که روی خودرو سوار است کنار برود و بشود بازار را رقابتی کرد قوطی کبریت معیوب نمی‌سازیم که به‌دست مردم بدهیم. بهترین ماشین خارجی ارزان‌تر از این ماشین‌هایی است که ما می‌سازیم. باید بگذارند خودروسازی ما در کنار خودروسازی دنیا رشد کند. سهام را به مردم داده‌اند، اما مدیر دولتی می‌آورند، در حالی که مدیر دولتی به درد خودروسازی نمی‌خورد.

◉ کیفیت خودروهای ما به‌گونه‌ای هست که بتواند با محصولات خارجی رقابت کند؟

الان که نه؛ هیچ خودرو باکیفیتی در ابعاد جهانی وجود ندارد. حال بازار خودرو ما خراب است. در یکی از تصادف‌های اخیر دیدیم که ایربگ هیچ خودرویی باز نشده بود اما مردم نیاز دارند و هر قوطی کبریتی را می‌خرند و به یکباره نرخ سه، چهار برابر می‌شود؛ این یعنی چه؟!

◉ پس چرا اجازه واردات داده نمی‌شود؟

چون درآمد خوبی برای دولت دارد.

◉ بنابراین در این قضیه خود دولت مقصر است؟!

بله؛ دقیقا همین است.

تسهیلات تکلیفی بانک‌ها کاهش یافت

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در پی تذکر بودجه‌ای رهبر انقلاب، تسهیلات تکلیفی بانک‌ها را کاهش دادند.

به گزارش خانه ملت، در ادامه جلسه علنی مجلس شورای اسلامی و در جریان بررسی بندهای درآمدی لایحه بودجه، بررسی بند الحاقی ۵ لایحه بودجه در دستور کار مجلس قرار گرفت.

کمیسیون تلفیق با الحاق این بند به لایحه بودجه، دولت را مکلف می‌کرد ۲۰۰ هزار میلیارد تومان به بانک‌ها اختصاص دهد تا بانک‌ها در قالب تسهیلات به نهادها برای اجرای پروژه‌های عمرانی بپردازند. در پی این مصوبه، صالح‌آبادی رئیس‌کل بانک مرکزی در نامه به رهبر انقلاب نسبت به افزایش پایه پولی و ایجاد مشکلات برای بانک‌ها در پی این مصوبه انتقاد کرد. رهبر انقلاب نیز در تذکر بودجه‌ای به مجلس بر لزوم بررسی موضوع تاکید کردند.

به‌گفته پورمحمدی، معاون سازمان برنامه‌وبودجه این بند تکلیفی مالایطاق به دوش دولت می‌گذاشت و منابع آن قابل تحقق نبود. در پی این انتقادات، این بند برای اصلاح به کمیسیون تلفیق ارجاع شد. اما کمیسیون تلفیق نیز این بند را اصلاح نکرد و دوباره بر مصوبه خود اصرار کرد و این بند را بدون اصلاح به صحن مجلس بازگرداند.

در صحن علنی مجلس، جعفر قادری، نماینده مردم شیراز پیشنهاد کاهش منابع این بند از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان به ۵۰ هزار میلیارد تومان را ارائه داد. پورمحمدی، معاون سازمان برنامه‌وبودجه نیز که این بند را کلکسیونی از ایرادات می‌دانست، اعلام کرد، دولت با این پیشنهاد موافق است. در پایان نمایندگان در صحن علنی مجلس پیشنهاد قادری را به تصویب رساندند.

با اجرای سیاست حذف ارز ترجیحی در بودجه ۱۴۰۱

طلسم ارز تک‌نرخی شکسته می‌شود؟

نمایندگان مجلس شورای اسلامی روز گذشته در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱، ارز ترجیحی را حذف کردند. برخی این اقدام را گامی در راستای نزدیک شدن به سیاست ارز تک‌نرخی و در مقابل با توجه به تعدد ارزهای رایج در بازار ایران، دستیابی به این سیاست را دور از ذهن می‌دانند.

رصد تحولات بازار ارز چندین اصلاح و بازار را برای ارز نشان می‌دهد از دلار سبزه‌میدان و سلیمانیه گرفته تا ارز نیمایی و آزاد و دلار فردایی. گزارش‌ها می‌گوید بیش از ۱۰ اصطلاح رایج ارز در اقتصاد ایران وجود دارد. صمت در این گزارش در گفت‌وگو با کارشناسان احتمال تحقق ارز تک‌نرخی با توجه به سیاست‌های جدید دولت را بررسی کرده است.

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

در اقتصادهای پیشرفته، مسئولان با نرخ ارز بازی نمی‌کنند، چراکه ایجاد فساد و رانت می‌کند

تحقق ارز تک‌نرخی امکان‌پذیر است

علی سعدوندی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت با اشاره به اینکه تک‌نرخی شدن ارز در شرایط فعلی امکان‌پذیر است، گفت: اتفاقا در شرایط تنگنای اقتصادی است که باید ارز تک‌نرخی شود. این کار از نظر اجرایی شدنی است اما از نظر اقتصادسیاسی مشکلاتی به همراه خواهد داشت، چراکه افرادی که از ارز ترجیحی و نیمایی ارتزاق کرده و توانسته‌اند برای خود خارج از کشور زندگی‌های اشرافی بسازند، سعی می‌کنند با تک‌نرخی شدن ارز به‌شدت مقابله کنند.

وی افزود: زمانی که قرار است با رانت‌خواری مقابله شود، معمولا این افراد با وارونه نشان دادن حقایق با عنوان حمایت از محرومان به صحنه می‌آیند و به حذف نظام چندنرخی ارز اعتراض می‌کنند. همچنین در مطبوعات و محافل علمی تلاش می‌کنند تمام مشکلات کشور را به حذف ارز ترجیحی و نیمایی منتسب کنند. حال سوال اینجاست که اگر واقعا این ارزها منافعی برای مردم داشته، پس چرا کشورهای دیگر از سیاست‌های پولی ایران الگو نمی‌گیرند و آنها هم ارز خود را چندنرخی نمی‌کنند؟

شرایط روز اقتصاد ایران

سعدوندی گفت: اقتصاد ایران از یک سو تحت تحریم‌های خارجی قرار گرفته و از سوی دیگر، به‌دلیل اجرای سیستم ارزی چندگانه تحت تحریم داخلی است. این تحریم داخلی ضربه‌های جبران‌ناپذیری بر پیکره اقتصاد وارد کرده است. ارز چندنرخی، ساختار اقتصادی کشور را نسبت به گذشته بسیار نابرابرتر کرده است. این مسائل، واقعیت‌های اقتصادی کشور است اما کسانی که از این شرایط منتفع می‌شوند با چهره ظاهرالصلاح سعی می‌کنند از تک‌نرخی شدن ارز جلوگیری کنند.

این اقتصاددان بیان کرد: وقتی در نظام ارزی کمبود وجود دارد، چطور ارز ترجیحی تقسیم‌شده و بیش از ۶۰ میلیارد دلار منابع اقتصادی کشور از بین رفته است؟ چطور ممکن است تحت تحریم بود اما رانت صادرکننده را به رانت وارد‌کننده تبدیل کرد؟ بر فرض که ایران نتواند توافقی در مذاکرات برجام حاصل کند و تحریم‌ها رفع نشود، آیا این مسئله توجیه‌کننده این است که منابع ارزی به یکسری از وارد‌کننده‌ها داده شود تا از رانت آن برای زندگی‌های لوکس خود خارج از کشور استفاده کنند؟ این گرگ سال‌هاست که با گله آشناست. این ماجرا از زمان جنگ تا امروز ادامه داشته است. در زمان جنگ یک عده در جبهه شهید می‌شدند و عده دیگری هم در پشت جبهه ارز ۷ تومانی دریافت می‌کردند و برای خود خارج از کشور زندگی‌های آن‌چنانی می‌ساختند.

وی تصریح کرد: توجیهاتی که در مقابله با حذف ارز ترجیحی می‌شود استدلالاتی است که در کل دنیا فقط در ایران مطرح می‌شود. یکی از توجیهات برای تداوم ارز ترجیحی، مسئله افزایش تورم است. اما آیا بعد از این همه وقت استفاده از ارز ۴۲۰۰ تومانی، نرخ تورم پایین آمده یا افزایش پیدا کرده است؟ این‌ها سوالاتی است که باید پاسخ داده شود.

سرنوشت ارز پس از توافق

سعدوندی با اشاره به اینکه به ثمر رسیدن توافق برجام باعث می‌شود ایران به منابع ارزی دست پیدا کند، گفت: این منابع ارزی می‌تواند در اختیار ویژه‌خواران قرار بگیرد و این نظام ارزی تبعیض‌آمیز ادامه پیدا کند. نظام ارزی چندنرخی در ۱۶ سال گذشته در دولت‌های مهرورزی و تدبیر و امید باعث هدررفت ۱۳۰۰ میلیارد دلار شده؛ بنابراین در صورت حصول برجام نباید به سیاست‌های ارزی گذشته بازگشت. اگر هم مذاکرات برجام ناموفق شود، دیگر ارزی برای کشور نمی‌ماند و باید ارز را تک‌نرخی کنند. این کارشناس اقتصاد گفت: در دوره ریاست جمهوری خاتمی، سیاست‌های پولی به سمتی رفت که برای چندسالی نظام ارزی تک‌نرخی شد اما همان زمان هم نحوه تک‌نرخی کردن ارز مناسب نبود و به‌درستی انجام نشد، چراکه پیش‌زمینه تک‌نرخی کردن ارز این است که بودجه ارزی از بودجه ریالی تفکیک شود. اگر همچنان بودجه ریالی ما از منابع ارزی تامین شود، همان شرایط سابق ادامه پیدا خواهد کرد.

وی افزود: در آن زمان نیز این سیاست‌ها به‌درستی انجام نشد. با این حال، تمامی آمارها نشان می‌دهد در آن دوره که ارز تک‌نرخی شد، اقتصاد ایران برترین عملکرد خود را در سال‌های بعد از انقلاب داشته، چراکه رانت‌خواری تا حدی کاهش پیدا کرد. زمانی که رانت‌خواری کم شود، افراد به‌دنبال فعالیت در بخش واقعی اقتصاد می‌روند و به‌جای تلاش در جهت ربودن رانت‌ها تلاش می‌کنند تولید و خدمات را در اقتصاد گسترش دهند.

سعدوندی در پایان اظهار کرد: ادعای من این نیست که به سمت کشورهای پیشرفته حرکت کنیم اما می‌توانیم حتی می‌شود در حد افغانستان و عراق یک سیاست ارزی و پولی مناسب‌تری داشته باشیم. متاسفانه، ایران در کنار ونزوئلا از لحاظ رتبه سیاست‌گذاری پولی و بودجه‌ای، از آخرین کشورهای جهان است.

> افرادی که از ارز ترجیحی و نیمایی ارتزاق کرده و توانسته‌اند برای خود خارج از کشور زندگی‌های اشرافی بسازند، سعی می‌کنند با تک‌نرخی شدن ارز به‌شدت مقابله کنند

تعدد ارز در نظام ارزی ایران

سیدرضا سلامی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: چندی پیش نیز رئیس سازمان برنامه‌وبودجه گفته بود سال ۱۴۰۱ ارز دو نرخی در بازار وجود نخواهد داشت. از صحبت‌های ایشان می‌توان نتیجه گرفت که منظور از تک‌نرخی شدن؛ یعنی علاوه بر ارز ترجیحی، دیگر ارزها نیز حذف خواهد شد. روز گذشته نیز مجلس در جریان بررسی بودجه ۱۴۰۱ ارز ترجیحی را حذف کرد. اما با توجه به شرایط فعلی اقتصادی بعید است بتوان به هدف کلان ارز تک‌نرخی دست یافت. وی افزود: به هر حال، تعداد ارزهای نظام ارزی در ایران متعدد است. زمانی نرخ ارز یکنواخت می‌شود که به اندازه تقاضا، عرضه ارز وجود داشته باشد، در حالی که با روالی که پیش می‌رود بعید است بتوان تقاضا را برآورده کرد؛ بنابراین همواره تقاضایی وجود دارد که توسط بازار رسمی تامین نمی‌شود و نرخ آن با نرخ ارز اصلی، متفاوت خواهد بود.

سیاست ارزی در اقتصادهای سالم

این اقتصاددان تصریح کرد: در اقتصادهای سالم در دنیا یک نرخ ارز بیشتر وجود ندارد و در همه‌جا و برای همه تقاضاها فقط از این نرخ ارز استفاده می‌شود. در اقتصادهای پیشرفته جهان مسئولان اقتصادی با نرخ ارز بازی نمی‌کنند، چراکه ایجاد فساد و رانت می‌کند؛ بنابراین همه کشورهایی که اقتصادی استوار بر منطق و علم اقتصاد دارند، از یک نرخ سود تبعیت می‌کنند اما در کشورهایی مانند ایران که از چند نرخ ارز استفاده می‌کنند، شاهد فسادهای گسترده توسط رانتی هستیم که نظام ارزی در اختیار یکسری از افراد قرار می‌دهد.

تجربه موفق گذشته

سلامی با اشاره به اینکه تنها مقطعی که دولت توانست ارز را تک‌نرخی کند در دوره ریاست جمهوری محمد خاتمی بود، گفت: در آن زمان وضعیت عرضه و تقاضای ارز تا حدودی متعادل شد. به غیر از سال‌های ابتدایی دولت وی که مشکلاتی به خاطر نرخ نفت وجود داشت، بقیه سال‌ها، درآمد فروش نفت نسبتا خوب بود و از سال ۱۳۷۹ ارز تک‌نرخی و این وضعیت برای چند سال حفظ شد. با این حال، مشکلی که در آن زمان وجود داشت این بود که نرخ ارز به خاطر عرضه زیاد ارزهای دولتی و نفتی، پایین نگه داشته می‌شد. وی افزود: پایین نگه داشتن نرخ ارز باعث شد تولید و صادرات در کشور آسیب ببیند. در واقع از همان زمان دولت خاتمی، تولید تحت تاثیر نرخ تصنعی ارز قرار گرفت. از سال ۷۹ تا ۸۹، یعنی در دولت محمد خاتمی و محمود احمدی‌نژاد، ۷۰۰ تا هزار تومان بود و تغییر چندانی نکرد. در حالی که در این ۱۰ سال تورم چند صد درصد افزایش داشته است. وی با اشاره به اینکه در اقتصاد ایران هیچ‌گاه سیاست ارزی مناسبی وجود نداشته، گفت: از ابتدای دهه ۵۰ تا امروز، سیاست‌های ارزی ایران ضعیف بوده و همواره نرخ‌های ارز تصنعی بوده است. زمان‌هایی هم که کشور به‌دلایل تحریم یا پایین بودن درآمد نفتی با کمبود ارز مواجه شده، سیاست‌های ارزی به سمت چند نرخی شدن حرکت کرده است.

تاثیر مذاکرات برجام بر سیاست ارزی

سلامی تاثیر مذاکرات برجام بر سیاست‌های ارزی ایران را مهم دانست و گفت: در صورتی که مذاکرات به نتایج مثبتی برسد، مقداری از ارزهای ایران که در بعضی از کشورها بلوکه شده، آزاد می‌شود. همچنین افزایش فروش نفت و صادرات درآمدهای ارزی ایران را افزایش خواهد داد. این مسائل حتما روی عرضه ارز و توانایی دولت برای نرخ‌های ارزی اثر محسوس می‌گذارد. البته تاثیر پایدار آن باز هم بستگی به دولت ایران دارد و فعلا نمی‌توان آن را پیش‌بینی کرد، چراکه اگر بخواهیم با نگاه به گذشته، آینده را پیش‌بینی کنیم با سناریوهای متفاوتی روبه‌رو می‌شویم. مثلا در دوره‌هایی با افزایش ارز، عرضه آن نیز زیاد شده اما سال‌هایی هم وجود داشته که با وجود کمبود ارز، فضل و بخشش‌های زیادی صورت گرفته است. در هر حال، توافق برجام برای کوتاه‌مدت تاثیر محسوسی خواهد داشت. تاثیر بلندمدت توافق بر اقتصاد وابسته به سیاست‌های اقتصادی دولت است. باید دید این سیاست‌ها می‌تواند اقتصاد ایران را تا حدودی از نابسامانی نجات دهد یا خیر. اما اگر دولت نتواند سیاست‌های درستی به کار ببندد و رفتارهای گذشته را تکرار کند، پس از مدتی شرایط برمی‌گردد و حتی ممکن است وضعیت بغرنج‌تر شود.

برگ‌برنده‌ای به‌نام ارز تک‌نرخی

کوروش پرویزیان، کارشناس اقتصاد که مدیریت بانک پارسیان را نیز در کارنامه کاری خود دارد، معتقد است برای تک‌نرخی کردن ارز، نیاز است تمهیدات ویژه‌ای اندیشیده شود و عزم دولت، بخش خصوصی و بانک مرکزی و شبکه بانکی برای تک‌نرخی کردن ارز بسیار مهم است. اختلاف نرخ ارز مبادلاتی با ارز آزاد و نرخ ارز درنظر گرفته شده در بودجه، سیگنال‌های متفاوتی به فعالان اقتصادی می‌دهد. وی در ادامه افزود: اگر بخشی از این تفاوت را به هزینه‌های جابه‌جایی و انتقال ارز مربوط بدانیم و بخش دیگر این تفاوت را برای تبدیل دلار به دیگر اسعار و سایر هزینه‌های مرتبط در نظر بگیریم، باز با محاسبه همه این هزینه‌ها، درصد تفاوت نرخی بین ارز مبادله‌ای و ارز بازار آزاد وجود دارد که قابل تامل است. بنابراین می‌توان گفت یکسان‌سازی نرخ ارز در صورت تحقق، برگ برنده‌ای است که در کارنامه هر دولتی که موفق به اجرای این طرح کلان شود، به ثبت خواهد رسید.

توجه به تراز ارزی

پرویزیان استفاده از ابزارهای مالی بین‌المللی برای تراز ارزی و استفاده از روش‌های بانکداری بین‌المللی را راهکاری برای ایجاد فضای تک‌نرخی کردن ارز دانست و مدیریت بانک مرکزی را بر ذخایر ارزی بسیار مهم برشمرد و گفت: تجربه تک‌نرخی کردن و روش‌های آن در کشور وجود دارد اما آن وفاق و دقت‌نظری که باید بین فعالان اقتصادی و سایر بازیگران شکل بگیرد تا ارز تک‌نرخی شود، بسیار مهم است. این کارشناس اقتصاد گفت: در آن سال‌هایی که نرخ ارز مبادلاتی ۲۴۵۰ تومان برآورد شد، برخی فعالان اقتصادی اعداد به‌مراتب متفاوت و گاهی کمتری را اعلام می‌کردند. در هر حال، اگر شرایط پایداری را برای صادرات غیرنفتی کشور و جذب سرمایه‌های خارجی فراهم کنیم، تصمیمات برای تک‌نرخی کردن ارز با اطمینان بیشتری گرفته می‌شود. در این شرایط می‌توان از این فضا برای مدیریت ارز تک‌نرخی استفاده کرد، اگر اتکای بودجه به ارز کمتر و از پیش‌بینی منابع آتی درآمدی کشور اطمینان وجود داشته باشد و عملکرد ما به‌گونه‌ای باشد که اطمینان را در فضای بین‌المللی ایجاد کنیم، این مسئله به تک‌نرخی‌شدن ارز و پایداری نرخ ارز در داخل کشور بیشتر از گذشته کمک خواهد کرد.

سخن پایانی

کارشناسان معتقدند در یک اقتصاد سالم، نظام ارزی تک‌نرخی است و کشورهای پیشرفته به خاطر دوری از ایجاد فساد و رانت، نظام ارزی را به سمت چندنرخی شدن پیش نمی‌برند. به اعتقاد ایشان، کسانی در برابر تک‌نرخی شدن ارز مقابله می‌کنند که از رانت ارز ترجیحی بهره‌های کلان برده‌اند. با این حال، کارشناسانی که با حذف ارز ترجیحی مخالفت می‌کنند نسبت به افزایش قیمت‌ها و کاهش قدرت خرید خانوارها هشدارهای جدی می‌دهند. تجربه تاریخی نیز نشان می‌دهد در دوره‌ای سیاست‌های پولی به سمتی رفت که چند سالی نظام ارزی تک‌نرخی شد اما همان زمان هم نحوه تک‌نرخی کردن ارز مناسب نبود و به‌درستی انجام نشد، چراکه پیش‌زمینه تک‌نرخی کردن ارز این است که بودجه ارزی از بودجه ریالی تفکیک شود. اگر همچنان بودجه ریالی ما از منابع ارزی تامین شود، همان شرایط سابق ادامه پیدا خواهد کرد.

یادداشت

یک تصمیم پرحاشیه

امیر صادقی
فعال بازار ارز

مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی بودجه ۱۴۰۱ با حذف ارز ترجیحی موافقت کرد و در نهایت این ارز پرحاشیه قرار است از اقتصاد ایران حذف شود. برخی معتقدند حذف ارز ترجیحی می‌تواند اقتصاد را به سمت ارز تک‌نرخی بکشاند و برخی نیز مخالف این نظر هستند. در این بین، آنچه مهم است تاثیر این سیاست‌ها بر معیشت مردم است. هرچند دولت و مجلس در جریان حذف ارز ترجیحی بر حمایت از معیشت اقشار آسیب‌پذیر تاکید دارند، با این همه، یکسانی حذف ارز ترجیحی با تک‌نرخی شدن ارز با حاشیه‌های بسیاری همراه است.

مسعود میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه‌وبودجه مجلس شورای اسلامی چندی پیش در حاشیه نشست با اعضای کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی و در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱ کل کشور گفت؛ با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، ارز از سال آینده تک‌نرخی خواهد شد. از همان زمان، گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال حذف ارزهای دیگر علاوه بر ارز ترجیحی آغاز شد.

در این فرآیند، دولت می‌گوید ارز را تک‌نرخی می‌کند و مابه‌التفاوت حاصل از فروش این ارز مستقیم در یارانه‌ها اعمال می‌شود. اگر دقیق‌تر به طرح حذف ارز ترجیحی نگاه کنیم، متوجه می‌شویم دولت به‌خاطر بدهی‌های خود و برای تامین بودجه همسان‌سازی دست به این اقدام زده است. در هر صورت، تیم اقتصادی دولت این تصمیم را گرفته و در بودجه ۱۴۰۱ مشخصا صحبت از حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی کرده است.

حذف ارز ترجیحی به‌طور قطع، تاثیر منفی بر قیمت‌ها و به‌ویژه کالاهای اساسی می‌گذارد و نرخ آن را افزایش خواهد داد. دولت نیز به این مسئله آگاه است. در دولت آقای روحانی نیز ارز ترجیحی یکسری از کالاها و حبوبات را برداشتند که موجب جهش قیمتی شدید آنها شد. اگر این ارز دولتی را از کالاهای دیگر هم بردارند باید انتظار افزایش نرخ آنها را داشته باشیم.

دولت می‌گوید می‌خواهد به معیشت جامعه کمک کند اما حذف ارز ترجیحی و آزادسازی قیمت‌ها، کالاها را چندبرابر گران‌تر می‌کند. دولت حتی نمی‌گوید ارز را بین ارز ترجیحی و نیمایی و ۱۸ هزار تومان در نظر می‌گیرد. امسال واردات کالاهای اساسی با ارز ۴۲۰۰ تومانی به ۱۱.۱ میلیارد دلار رسیده و اگر دولت واردات را با این نرخ انجام نداده بود، تا این مقطع، درآمد حدود ۲۸۰ هزار میلیارد تومانی از فروش این منبع ارزی داشت. اگر ارز ترجیحی حذف شود، مشخص نیست چقدر از این عایدی‌های دولتی در یارانه‌ها اعمال شود اما تاثیر منفی حذف ارز ترجیحی بر دهک پایین جامعه، بسیار ملموس است و افزایش قیمت‌ها کمرشکن خواهد شد.

به غیر از چند سالی در دولت خاتمی، در تمام دولت‌های ۴ دهه اخیر، نظام ارزی ایران چندنرخی بوده است. سیاست‌گذاری‌های دولت خاتمی به‌گونه‌ای بود که توانست ارز را تک‌نرخی کند اما به هر حال، شرایط از آن زمان تا امروز، تغییرات زیادی کرده است. در آن زمان، متقاضی ارز بسیار کمتر بود و صرافی‌ها مجبور می‌شدند به بانک ملی ارز بفروشند. البته بانک ملی ارز را گران‌تر از بازار خریداری می‌کرد. امروز اقتصاد گسترده‌تر و نیازهای مردم زیادتر شده است. میزان ارزی که در دولت احمدی‌نژاد وارد کشور می‌شد، همه را متوقع کرد. با توقعی که جامعه امروز دارد دیگر نمی‌توان انتظار داشت مثلا کسی پیکان خریداری کند.

پس از توافق برجام اگر ارزهای مسدودشده ایران در کشورهای دیگر آزاد شود و صادرات نفتی و غیرنفتی ایران افزایش پیدا کند، ورودی ارز به کشور بیشتر می‌شود. در این صورت، دولت به منابع ارزی دسترسی پیدا می‌کند و شاید مسیر سیاست تک‌نرخی کردن ارز را هموار کند. با این حال، نباید تنها عامل تاثیرگذار را توافق برجام دانست. ایران همچنان FATF را نپذیرفته و مشکلات بسیاری در انتقال پول وجود دارد. بیشتر افراد از برجام صحبت می‌کنند. اگر مذاکرات برجام به نتیجه برسد و صادرات نفت و کالاها افزایش پیدا کند، تا زمانی که ایران FATF را نپذیرفته، چطور می‌خواهد پول خود را با وجود قوانین جهانی انتقال دهد.

تک‌نرخی کردن ارز نیاز به زمان دارد. من فکر نمی‌کنم به‌سرعت بتوان سیاست‌هایی را اعمال کرد تا نظام ارزی ایران تک‌نرخی شود.

دوشنبه
۱۶ اسفند ۱۴۰۰- ۴ شعبان ۱۴۴۳ - ۷ مارس ۲۰۲۲- شماره ۲۰۱۵-پیاپی ۳۳۳۳

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ -نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

مطبوعات: افزایش تعرفه پزشکی به بهانه هزینه‌های مطب

طرح: حسین علیزاده

مایه حیات، در معرض خطر جدی

هر سال نیمه اسفند، نام روز ملی آب را با خود یدک می‌کشد تا شاید این مایه حیات توجه بیشتری را به خود جلب کند و چالش‌های آن پررنگ‌تر شود و گذر از آن با سرعت بیشتری مورد پیگیری قرار بگیرد.
در کشور ما دو موضوع کمبود آب و رعایت نشدن الگوهای مصرف، شانه به شانه یکدیگر قد علم می‌کنند و مقولاتی جدا از هم نیستند. فاصله گرفتن از این دو مشکل و نتیجه مثبت گرفتن از هر دو سرفصل، به دیگری نیز مربوط می‌شود. پس نمی‌توان اصلاح الگوی مصرف آب را از موجودی ذخایر آبی جدا دانست.

دلایل اصلی بحران آب در ایران

برخی صاحب‌نظران این حوزه معتقدند دلایل اصلی بحران آب در ایران، تنوع آب و هوایی زیاد، توزیع نامناسب آب و اولویت دادن به توسعه بی‌رویه کشاورزی است؛ بنابراین نبود برنامه‌ریزی مناسب، مدیریت ضعیف، توسعه‌یافتگی ناهمگون، اعمال سیاست‌های پرخطا در زمینه تخصیص آب و همچنین قیمت‌گذاری نامناسب، فقدان توانایی کشاورزان در بهینه‌سازی آبیاری، مصرف مسرفانه صنایع و بسیاری از علت‌های دیگر دست به‌دست هم می‌دهند و گره بحران آب را کورتر می‌کنند. صورت‌مسئله کاملا مشخص است؛ ایران با مشکلات جدی آب در مقیاس محلی و ملی روبه‌رو است.

در این زمینه می‌توان افزایش نامتوازن تقاضا و عدم پاسخ‌دهی به این نیاز در کنار کاهش منابع آبی را عوامل اصلی دانست. طبعا برای خروج از چنین معضلی باید طی یک همت ملی، از همه ظرفیت‌ها استفاده کرد تا در سال‌های آینده با فاجعه بی‌آبی روبه‌رو نشویم.

یکی از سرفصل‌های اصلی در بحران آب نادیده گرفتن الگوی صحیح مصرف در بخش خانگی است. در شرایطی که طی سال‌های گذشته برنامه‌ریزی مدونی برای این موضوع نشده، یا به هر دلیلی سیاست‌های مدیریت آب موفق نبوده، نمی‌توان از مردم توقع داشت که در مصرف آب، صرفه‌جویی‌های لازم را به عمل بیاورند.

بر این اساس تصمیم‌سازی‌های عمدتا نامشخص و نبود زیرساخت‌های تامین آب در بخش خانگی، تبعات منفی خود را به‌بار می‌آورد؛ همان‌طور که تاکنون نیز به‌بار آورده است. همچنین مصرف فزاینده بخش خانگی به موازات رشد تقاضای غیرموجه صنایع و کشاورزی، ما را به انواع مشکلات پیش رو نزدیک‌تر می‌کند.

این طیف وسیع در حالی زنگ خطر بی‌آبی را به صدا درمی‌آورند که از آزمون و خطاهای پیشین خود در هر دو حوزه مدیریت و مصرف، درس آموخته مطلوبی حاصل نشده است.

به‌عبارت دیگر تجربیات به‌دست آمده در راستای بهینه‌سازی مصرف آب، آن‌طور که باید به کار گرفته نشده است. هم‌اکنون به‌طور تقریبی، سهم مصرف آب در بخش کشاورزی نزدیک ۹۰ درصد، شرب ۸ درصد و صنعت و معدن ۲ درصد است، در حالی که در مناطق توسعه‌یافته دنیا، این سهم‌ها به ترتیب ۳۰، ۱۱ و ۵۹ درصد است.

طبق آمارهای منتشر شده توسط وزارت نیرو، وضعیت بارش‌ها نیز در کشور ما ناهمگون است، به‌نحوی که یک درصد از مساحت ایران بارشی بیش از ۱۰۰۰ میلی‌متر دارد و میزان بارندگی در مناطقی همچون حوضه آبریز شرق کشور حدود ۱۴۸ میلی‌متر است. به‌طور کلی آب در ۳ بخش کشاورزی، شرب و صنعت مصرف می‌شود.

آموزش و فرهنگ‌سازی مصرف آب

گفته می‌شود از میان ۱۷ کشوری که از لحاظ بحران آبی رتبه‌های نخست جهان را در اختیار دارند، ۱۲ کشور در خاورمیانه و شمال افریقا واقع شده‌اند که تمام کشورهای خلیج‌فارس را در بر می‌گیرد. ایران و کشورهای عربی همسایه برای مقابله با این چالش باید از تجربیات یکدیگر استفاده کنند تا در زمینه بهبود امنیت آب و کاهش آسیب به اکولوژی خلیج‌فارس توفیقی خاص حاصل شود. یعنی رفع مشکل آب در سرزمین ایران محدود به برنامه‌ریزی و مدیریت داخل نمی‌شود.

یکی از مشکلات تاسف‌باری که به‌دلیل تنش آبی به‌وجود آمده، مناقشاتی است که در جوامع روستایی و جمعیت‌های بومی رویارویی با نهادهای مجری قانون را رقم می‌زند و کام افراد را تلخ‌تر از پیش می‌کند. این چالش در حالی رخ می‌دهد که متوجه می‌شویم اختلافاتی از این دست تنها به‌دلیل گرایشات سیاسی بین جناح‌ها به‌وجود آمده است.

به‌گفته کارشناسان، با آموزش و فرهنگ‌سازی، می‌توان میزان مصرف آب و سبک زندگی را تغییر داد اما لازمه این تغییر، آموزش و فرهنگ‌سازی است که از فرد شروع و به زنجیره تامین نهادهای متولی ختم می‌شود. این سیاست در بخش‌هایی از کشورهایی مانند استرالیا، هند و قسمتی از بخش جنوب غربی امریکا اعمال شده و نتایج مطلوبی نیز به‌بار آورده است؛ بر همین اساس چنین رویکردی به دیگر نقاط جهان نیز سرایت کرده و باعث شده تنش آبی به‌شکل بسیار مطلوبی مهار شود. این سیاست می‌تواند با شرایط محلی و بومی و اقلیمی کشور ما منطبق شود و حل مشکل را تسریع بخشد.

لزوم تاکید بر اهمیت حفظ منابع آبی

داریوش مختاری، کارشناس ارشد حوزه مدیریت منابع آبی با اشاره به اهمیت حفظ منابع آب و خطرات موجود برای آب در کشور به ایسنا گفت: اگر روال فعلی پیش برود و راهکاری برای نگهداشت آب اندیشیده نشود، در آینده‌ای نه‌چندان دور با خطر نابودی محیط‌زیست و حتی جنگ بر سر آب مواجه خواهیم شد.

وی با تاکید بر لزوم مدیریت برای حل چالش‌های موجود گفت: استفاده از نظرات کارشناسان و صاحب‌نظران برای حل مشکلات آبی موضوعی مهم و ضروری است. تغییر شرایط آب‌وهوایی در کشور موقعیتی را به‌وجود آورده که احتمال بدتر شدن اوضاع نیز وجود دارد.

این کارشناس ارشد منابع آبی، تراکم شدید جمعیتی همراه با بارگذاری‌های سنگین و متمرکز را یکی از عوامل اصلی بحران آب در کشور دانست و گفت: این ویژگی می‌تواند زمینه فروپاشی را فراهم کند. یک تکانه کم‌آبی حتی در مقیاس ۳۰ تا ۵۰ درصد از نیاز آبی یک کلانشهر که امکان جبران و مدیریت آن فراهم نشود، زمینه یک بی‌نظمی فراگیر اجتماعی را فراهم می‌کند که می‌تواند بسیار خطرناک و غیرقابل‌کنترل باشد.

مختاری با بیان اینکه وضعیت تهران، مشهد، اصفهان و کرمان در حوزه آب پرریسک است، اظهار کرد: از یک سو صنایع آب‌بر از جمله نیروگاه، پتروشیمی، فولاد و سیمان در جغرافیای فلات مرکزی که با کمیابی منابع آب روبه‌روست، مستقر شده و آبخوان‌ها را خالی می‌کنند و از سوی دیگر عمده فرآورده‌های این صنایع برای دو بخش مصرفی یعنی مسکن و خودرو به‌کار گرفته می‌شوند که یک گرداب سنگین مصرف را پدید آورده‌اند. وی با بیان اینکه دغدغه برای سال ۱۴۰۱ این است که امسال تاکنون سال پربارشی نبوده و نباید کار به جایی برسد که در شهرهای بزرگ برای ۳۰ تا ۴۰ درصد جمعیت به سمت جیره‌بندی برویم یا حتی ممکن است جیره‌بندی نیز در این شهرها پاسخگو نباشد، اظهار کرد: براساس پیش‌بینی صورت گرفته، ممکن است در پاییز حتی جیره‌بندی نیز پاسخگوی ۳۰ درصد جمعیت تهران نباشد.

این کارشناس با تاکید بر اینکه باید برای کلانشهرها راهکارهای کاهش مصرف آب شهری مندرج در قانون توسعه و بهینه‌سازی مصرف آب که حدود ۵ سال است متوقف مانده را اجرایی کنیم، گفت: نباید تنها این نگاه وجود داشته باشد که سرانه آب را افزایش دهیم، درآمد شرکت آب و فاضلاب افزایش پیدا کند و بعد از آن به‌دنبال پروژه‌های شیرین‌سازی و انتقال آب برویم.

مختاری افزود: این نگاه باید تغییر کند. ما دو نگاه مدیریتی داریم؛ مدیریت عرضه و تقاضا. طی سال‌های اخیر کارشناسان اعلام کرده‌اند باید به سمت مدیریت تقاضا پیش برویم و با کاهش مصرف و افزایش بهره‌وری آب شرایط را در بخش‌های اقتصادی، خدمات و صنعت مدیریت کنیم.

به‌گفته وی، باید وزن مصرف آب در بخش کشاورزی را کاهش دهیم. خیلی از محصولات را می‌توانیم کشت نکنیم؛ باید به سمت مدیریت تقاضا پیش برویم و تغییراتی را در این حوزه باتوجه به گسترده شده دامنه بحران آب ایجاد کنیم.

سخن پایانی

بحران آب در ایران موضوع امروز و دیروز نیست. باید حل این مهم در دستور کار تمام سازمان‌های ذی‌ربط قرار بگیرد تا در آینده شاهد وقایع جبران‌ناپذیر نباشیم. هشدار بحران آب باید خیلی رساتر از آنچه تاکنون اعلام شده به گوش همگان برسد و دولت نیز راهکارهای عملی، کارشناسی و فوری را برای حل این چالش بزرگ کشور در نظر بگیرد.

هشدار

حال آب خوب نیست

مصرف آب در شهر تهران این روزها به ۳ میلیارد مترمکعب در روز رسیده، در حالی که بارش‌های تهران با کاهش همراه است که نشان می‌دهد حال آب اصلا خوب نیست.

آمارهای رسمی نشان می‌دهد اکنون مصرف روزانه آب در تهران به ۳ میلیارد مترمکعب رسیده، این در حالی است که بارش‌های تهران با کاهش ۴۷ درصدی روبه‌رو شده که تداوم این روند زنگ خطری برای تامین آب است. در عین حال وضعیت کلی بارش‌های کشور هم نشان از کاهش بارش دارد.

مراقبت از آب در فصل خانه‌تکانی

اسفند به‌طور معمول در بین ما ایرانیان زمانی برای زدودن گردوغبار یک سال گذشته از خانه و محل زندگی و برای این پاک‌سازی مهم‌ترین وسیله آب است، اما وضعیت بارش‌های اخیر و توزیع نامناسب آن ضرورت بازنگری در این سنت حسنه و توجه بیشتر به حفظ آب موجود را دوچندان می‌کند.

به گزارش ایرنا، با آمدن اسفند بیشتر مردم ایران‌زمین طبق یک سنت دیرینه برای زدودن گردوغبارهای یک‌ساله از خانه و زندگی خود اقدام می‌کنند تا هنگام آمدن فصل بهار با خانه‌ای پاک و تمیز به استقبال این میهمان عزیز بروند.

از گذشته‌های دور مردم برای پاکی خانه و زندگی هم نسبت به شست‌وشوی فرش‌ها و هم در و دیوار خانه اقدام و با استفاده بی‌رویه آب اقدام به تمیز کاری می‌کردند.

اما در روزها و سال‌های اخیر وضعیت بارشی کشور و کاهش بارش‌ها لزوم تجدیدنظر در این سنت پسندیده را با هدف حفظ هرچه بیشتر آب دوچندان می‌کند.

تازه‌ترین گزارش مرکز ملی پایش و هشدار خشکسالی نشان از آن دارد که بارش‌ها از ابتدای سال آبی جاری (مهر ۱۴۰۰) تا ۶ اسفند ۱۲۰.۸ میلی‌متر بوده که در مقایسه با دوره بلندمدت کاهش ۱۳.۱ درصدی را نشان می‌دهد.

وضعیت بارشی فصل زمستان تا روز ۶ اسفند بهتر از دوره بلندمدت است، به‌گونه‌ای که از ابتدای این فصل تا ۶ اسفند ۸۰.۹ میلی‌متر بارش رخ داده که در مقایسه با دوره بلندمدت که ۷۷.۴ میلی‌متر بارندگی ثبت شده، از رشدی ۴.۵ درصدی برخوردار شده است.

همچنین از ابتدای اسفند امسال تا ششمین روز آن ۵.۴ میلی‌متر بارش در کشور رخ داده که در مقایسه با دوره بلندمدت با بارش ۶.۲ میلی‌متری کاهش ۱۲.۹ میلی‌متری را نشان می‌دهد. روند کاهشی بارش‌ها اثر خود را بر ذخایر سدهای کشور گذاشته، به‌گونه‌ای که با کاهش ۲۰ درصدی همراه شده است.

خانه‌تکانی یا آب‌تکانی

این روزها که خانه‌تکانی در شهرها و روستاهای کشور به‌ویژه شهر تهران افزایش چشمگیری یافته، خوب است بدانیم که مصرف روزانه آب معادل ۱۲۰ میلیون بطری ۱.۵ لیتری و شاید بیشتر می‌شود، این در حالی است که شاهد کاهش ۴۶ درصدی بارندگی و ۴۵ درصدی منابع آبی در استان تهران هستیم. می‌توان به‌جای باز گذاشتن مداوم شیرآب هنگام خانه‌تکانی سطلی را پر آب کرده و به تمیزکاری پرداخت. آیا می‌دانید خانه‌تکانی‌های پایان سال، سرانه مصرف ۲۸۰ لیتری آب در کشور را تا ۳ برابر افزایش می‌دهد؟

باید شستن پرده‌ها و فرش‌ها به کاربلدها (قالیشویی‌ها و خشکشویی‌ها) سپرده شود تا هم خسته نشوید و هم از آب تصفیه‌شده استفاده نشود.

یادداشت

شادی‌های‌مان را با هم تقسیم کنیم

امید اخباراتی
مدیرعامل بنیاد خیریه اخباراتی

در تقویم رسمی ایران از ۱۴ تا ۲۱ اسفند به‌نام هفته نیکوکاری نام‌گذاری شده است. ۱۴ اسفند مصادف با تاسیس کمیته امداد امام خمینی(ره) روز احسان و نیکوکاری نامیده شده است.

ظاهر موضوع برگزاری هفته نیکوکاری به‌منظور جذب کمک‌ها و هدایای مردم به خانواده‌های محروم و نیازمند است که توسط کمیته امداد صورت می‌گیرد و در آستانه عید نوروز و بهار، مردم مهربان و نیکوکار کشور ما در همایشی عظیم که تبلور نوع‌دوستی، نیکوکاری و مهرورزی آنان است، دست‌های پرمحبت و عاطفه خویش را بر سر خانواده‌های نیازمند می‌کشند.

اما باطن موضوع روز احسان و نیکوکاری، حرکت و همایشی ملی، برای زدودن چهره ناپسند فقر و درماندگی و کمک به افراد نیازمند و اقشار آسیب‌پذیر جامعه است که نماد آن در جشن نیکوکاری، خودش را به نمایش می‌گذارد.

تجلی عشق و عاطفه مردم فهیم ایران در این جشن، هر سال ستودنی است. عزیزی در دنیای مجازی نوشته است: این روزها، چه اشک‌هایی که از سر نداری و رنج، بر زمین آرزو ریخته می‌شود و چه دل‌های نازکی که از سر اضطرار و ناراحتی شکسته می‌گردد! دست‌های بی‌نیرو، چشم‌های پراشک، قلب‌های آزرده، پاهای ناتوان، سینه‌های خسته، دل‌های مضطرب، اتاق‌های سرد، محله‌های تاریک، شهرهای بی‌روح، غروب‌های غمگین؛ همه و همه در آرزوی یک تکان فکر و اندیشه و به امید یک حرکت خداجویانه و مهرورزانه ازسوی نیکوکاران، در همه زمان‌ها، به‌ویژه روز احسان و نیکوکاری است.

جشن نیکوکاری صرف‌نظر از هدایایی که طی آن جمع‌آوری می‌شود، به‌لحاظ معنوی، اجتماعی و فرهنگی دارای کارکردهای ویژه‌ای است که از جمله آنها می‌توان به گسترش و تقویت هرچه بیشتر فرهنگ احسان و انفاق، کمک به همنوع و انسجام اجتماعی اشاره کرد.

انسان برای زندگی بهتر نیازمند دیگران است و همین نیاز او را به مشارکت با دیگران تشویق می‌کند؛ دیگرانی که در اسلام از آنها با عنوان برادران دینی یاد شده است. البته برادر دینی، امری لفظی و تشریفاتی نیست، بلکه آثاری دارد که از جمله آن تعاون و عهده‌داری امور همدیگر است. هر توانمندی می‌تواند با برعهده گرفتن امری از امور جامعه و کمک به نیازمندان، در اداره و تامین اجتماع سهیم باشد.

روز و هفته احسان و نیکوکاری، فرصتی مناسب برای آراسته شدن به صفات والای اخلاقی و انسانی و دینی است.

بی‌گمان احسان و نیکوکاری مخصوص افرادی است که کمال را از خداوند می‌طلبند و از نعمت‌های به‌دست آمده و خدادادی خود در راه خدا انفاق می‌کنند و از هر قدرتی که خداوند به ایشان داده، در راستای شرایط بهتر جامعه پیرامون خود بهره می‌برند و کمک و تعاون را به‌عنوان اصول اصلی نیکوکاری همراه با بخشندگی پی می‌گیرند.

در تفکر انسانی و دینی در همه مذاهب، ریشه و منشأ نیکوکاری را باید در ایمان به خداوند و روز رستاخیز دانست. پاداش و کیفر آنچه که امروز انجام می‌دهی در آخرت است و انسانی که به احسان و نیکوکاری معتقد است به‌عنوان بنده خاص الهی در خدمت به دیگران می‌کوشد و به قیامت دل می‌بندد.

در آیات بسیاری از قرآن، انسان، به‌عنوان عامل اصلی نیکوکاری و احسان شمرده شده و انسان مؤمن به‌عنوان وظیفه دینی و اخلاقی خود باید به دیگر همنوعان خود فکر و در صورت توانمندی، نیازهای مستمندان را برطرف کند تا دیگران نیز بتوانند در مسیر تکامل قرار گیرند و به سعادت دست یابند.

خیلی‌ها روز احسان و نیکوکاری را آغاز غزل انسان‌دوستی و نوع‌دوستی می‌دانند و احسان و نیکی در حق دیگران را به‌معنای گذشت از منافع مادی برای رسیدن به خیر و منفعت اخروی فرض می‌کنند.

خداوند در قرآن کریم، درباره احسان و نیکوکاری به‌وضوح فرموده‌اند:

خدا پاداش این جهان و پاداش نیکوی سرای آخرت را به آنان ارزانی خواهد داشت و خداوند نیکوکاران را دوست دارد.

امام صادق علیه‌السلام درباره احسان و نیکوکاری می‌فرماید: اگر از منزلت مؤمن در پیشگاه خدا آگاه باشید، در برآوردن حاجت او کوتاهی نخواهید کرد.

نیکوکاری و احسان مختص جامعه اسلامی و کشور ما نیست.

در بسیاری از کشورها و مذاهب مختلف، موضوع احسان مطرح است، در امریکا احسان و بخشش، تاریخی دیرینه دارد و به‌صورت یک فرهنگ عامیانه مرسوم شده است.

بسیاری از دانشگاه‌های کنونی امریکا یا توسط وقف‌های اراضی و مالی احداث شده‌اند یا توسط هدایای افراد خیر به فعالیت‌های علمی خود ادامه می‌دهند، (غیر از موارد فراوان موسسات آموزش عالی مانند تاسیس دانشگاه هاروارد) که از جمله این موارد می‌توان به تاسیس ۱۰۵ کتابخانه عمومی توسط اندروکارنگی اشاره کرد.

بسیاری از پارک‌های ملی امریکا (مانند پارک ملی گراند تیتون) نیز توسط ثروتمندان و برای حفظ طبیعت و عموم خریداری و برای مردم وقف شده است.

حضرت علی علیه‌السلام درباره بخشش و نیکوکاری می‌فرمایند: بخشش بیش از خویشاوندی محبت می‌آورد. آنکه پاداش الهی را باور دارد، در بخشش سخاوتمند است.

کسی که حاجت برادر مؤمنش را بر آورد، مانند کسی است که همه عمرش را به عبادت گذرانده است.

در دنیا جز برای دو کس خیر نیست؛ یکی گناهکاری که با توبه جبران کند و دیگر نیکوکاری که در کارهای نیکو شتاب ورزد.

هفته احسان و نیکوکاری را گرامی بداریم و از هر طریق که می‌توانیم با هدیه‌ای هر چند کوچک، به نیازمندان کمک کنیم.